

Godište XIV. • broj 12 • prosinac 2019.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1846-1414

MEĐUGORJE - SVRATIŠTE
U KOJEM IMA MJESTA ZA SVE

OVDJE DODIRUJEMO NEBO

ZAJEDNIŠTVO U
LJUBAVI I SVETOSTI

HERCEGOVAČKI POTOK
KOJI POJAČAVA
DUHOVNU RIJEKU
SVEOPĆE CRKVE

MEĐUGORJE JE
MJESTO MOLITVE,
MJESTO OBRAĆENJA...
OVO JE MARIJIN DOM!

MEĐUGORJE NA MARTINIKU

SPASENJE SAMO
PO ISUSU KRISTU

Sve nosi
Božji potpis

Blago nebesko
u došašću

Ali to ipak
nije Božić

Nada i iščekivanje

Kako je lijepo
čekati Gospodina

Čestit Božić

Gospina škola | Događanja | Teološki podlistak | Iz života Crkve
Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme molitve. Bez Boga nemate mira. Zato, dječice, molite za mir u vašim srcima i obiteljima, da bi se Isus mogao roditi u vama i dati vam svoju ljubav i blagoslov. Svijet je u ratu zato što su srca puna mržnje i ljubomore. U očima se vidi, dječice, nemir jer niste Isusu dopustili da se rodi u vašemu životu. Tražite ga, molite i On će vam se darovati u djetetu koje je radost i mir. Ja sam s vama i molim za vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Božić

Sve nosi Božji potpis, FRA T. PERVAN

Blago nebesko u došašću, FRA M. ŠAKOTA

Ali to ipak nije Božić, FRA S. MABIĆ

Misterij Božića i Nove godine u međugorskoj crkvi D. PAVIČIĆ

Nada i iščekivanje, M. MILETIĆ

Kako je lijepo čekati Gospodina, K. MILETIĆ

Nizašto izgubljen najbogatiji dio kršćanske godine, K. CEROVAC

U Betlehemu, na Onaj dan..., M. O'BRIEN

Gospina škola

Međugorje - svratište u kojem ima mjesta za sve, D. JURČEVIĆ-ČERKEZ

Ovdje dodirujemo Nebo, S. ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Zajedništvo u ljubavi i svetosti, 20. međunarodna duhovna obnova za bračne parove, P. TOMIĆ

Vibracije svetosti

Događanja

Hercegovački potok koji pojačava duhovnu rijeku sveopće Crkve, M. KRAJINA,

Međugorje je mjesto molitve, mjesto obraćenja... Ovo je Marijin dom!, S. PEHAR

Međugorje na Martiniku

Mi smo instrument u Gospinim rukama, V. BEGIĆ

Spasenje samo po Isusu Kristu, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Advenat, Advent ni došašće, dolazak nisu Božić, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

NEKA NAŠE MEĐUGORJE BUDE TOPLI DOM – MALI BETLEHEM

Božićno vrijeme je vrijeme radosti, vrijeme obiteljskog zajedništva. To su časovi proslave neizmjerne Božje ljubavi koja je postala čovjekom, da bi je i mi ljudi mogli vidjeti i čuti, da bi nam bila blizu u svakome životnom trenutku, da bismo je mogli ljubiti ili razapinjati. Dijete u jaslama je vječna Božja riječ koja je postala tijelom, a čovječanstvu progovara milosrđem i uči svijet ljubavi prema bližnjemu više od dva tisućljeća. Otajstvo Božića i jaslica uvodi nas u cjelokupni život Isusa Krista. Priprema nas da razmišljamo i o onome što slijedi: navještanju, mucu i smrti, te slavnom uskrsnuću. Jednostavno, uz svu radost i pokraj jaslica katkad požalimo Dijete, pa pomislimo i na Veliki petak. Kako na Isusa uz jaslice, tako promišljamo i sami sebe.

Božja riječ ulazi i u naše vrijeme. Susreće tolike sretnike i nesretnike na svome hodu, a neki su kao i nekoć još uvijek spremni ruke tog Djeteta, kad ojača, pribiti i na križ. Pođimo, stoga, do oltara i ispovjedaonice, do jaslica da to bolje shvatimo, razmotrimo i provedemo u vlastitoj duši. A onda do najbližega svoga: žene, muža, djeteta, župnika, siromaha, susjeda...

Božja Riječ nudi nam i vrijeme za pomirenje i praštanje. Vrijeme za pomaganje drugima. Vrijeme za poniznost, nadu, vjeru, veselje. Vrijeme u kojemu ćemo pogledati u čovjeka pored sebe, vidjeti na njemu jednaku bol i pružiti utjehu njegovu slomljenom srcu, darovati iskren osmijeh, blagu riječ, mrvicu ljudske topline. Valja nam iskreno brinuti za svoje bližnje. I ne brinuti se samo za „izvanjsko-ga čovjeka“, nego još više za onoga „nutarnjeg“ (usp. 2 Kor 4,16). Jer, ne zaboravimo: „noć je poodmakla, dan je blizu“ (Rim 13, 12).

Sv. Franjo iz Asiza naučio nas je ovu lekciju. Božićno siromaštvo Djeteta i Njegove Majke, u svoj magli svijeta, izostrilo je Franjin pogled na Boga te postalo njegov neophodan uvjet istinske radosti. Svjetlo je došlo u njegovu tamu, kao što je nekoć došlo i u tamnu noć Betlehema. I naše su tmine poput Franjinih. Često smo ustrašeni i sapeti strahom: što jesti i što obući, kako preživjeti obiteljske obveze, uspjehe i neuspjehe. Osjećamo se, katkad, i bespomoćni u rijekama razočaranja. Božić je ipak vrijeme drukčijega preobilja od onoga za čim obično posežemo! Valja nam samo u to povjerovati, pa kroz život provesti! Naime: „Bio Pavao, ili Apolon, ili Kefa, bio svijet, ili život, ili smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše, vi Kristovi, a Krist Božji.“ (1 Kor 3, 22-23). Krist se nalazi u srcima onih koji su sretni, ali i onih ožalošćenih i razočaranih, napuštenih i bolesnih, gladnih i sablažnjenih grijesima različitih struktura. Ipak, Kristu - Djetetu hvala, ima i onih koji u ovoj suznoj dolini „sve nemaju“, ali kliću radosni: „Po Kristu, s Kristom i u Kristu sve imamo i mi smo sretni!“

Neka i ovoga Božića naše Međugorje bude topli dom, mali Betlehem, svima onima koji traže Dijete koje je spasilo svijet i Majku koja ga je rodila, a nama poručila da je Kraljica Mira, da molimo i volimo, da čuvamo vjeru, nadu i mir. Sretan Božić i blagoslovljena nova 2020. godina!

SVE NOSI BOŽJI POTPIS

Marija je svojim pristankom ispisala posve drukčiju, pozitivnu povijest. Postala je Majkom Božjom, majkom Isusa Krista. Svojim životom i današnjim djelovanjem u Crkvi i svijetu i nadalje ispisuje pozitivnu povijest jer je trajno i posve u suradnji s Božjim planom. Upravo ovdje u Međugorju.

Već sam skoro četvrt stoljeća ovdje u Međugorju svjedokom svega što Međugorje nudi svijetu, u posve novom svjetlu. Slobodno mogu reći iz vlastita iskustva kako je Međugorje *duhovna pluća suvremene Europe*, sami dar Neba, obilježeno Marijom, ali Marijom koja upire na svoga Sina Isusa Krista: *Učinite sve što vam Sin moj rekne!*

FRA TOMISLAV
PERVAN

GDJE JE MAJKA, TU JE I SIN

Marija, Milosna, Premilosna, Milosti puna – preko njezine prisutnosti izljevaju se potoci i rijeke milosti i ljubavi, razumijevanja i pomirenja, slobode i praštanja, sveopćeg pobratimstva svih. U babilonskoj pomutnji ali i čovjekovu prometejskom nastojanju istisnuti Boga iz svijeta i postati „bogom“, Međugorje je dah

Duha Svetoga, povrat na biotop, izvor ljubavi i milosti.

Na nekom staroegipatskom papirusu nalazi se u potpisu riječ „Genesthoi“ – „Neka tako bude“. Sve zbori u prilog tomu da potječe od egipatske posljednje faraonke na egipatskom prijestolju, zlosretne Kleopatre, kobne i za Julija Cezara i za Marka Antonija. Tekst o kome je

riječ jest njezin faraonski ukaz kojim se primatelju, rimskom tajkunu i magnatu P.K. Krasu (Crassus), dodjeljuje veliki novčani iznos. Rimski povjesničari svjedoče kako ga je Kleopatra podmićivala ne bi li se održala na vlasti. Znamo, papirus bijaše sredstvo na kome se pisalo, od obične trske. Značajan dokument, ali na propadljivu materijalu.

Tom istom riječju „Neka mi bude“ – „Fiat“ odgovara i potpisuje jedna druga žena, Djevica iz Nazareta, Božju ponudu preko Anđela. Nije riječ o podmićivanju, obećanju lagodna života, korupciji, spašavanju zemaljske vlasti i časti, nego o zahtjevnoj i teškoj zadaći – spasiti čovjeka i čovječanstvo. Kleopatri ono nije ništa pomoglo. Završila je život ujedom otrovne ljutice u njedrima, samoubojstvom, tridesetak godina prije Krista.

Marija je postala sredstvom u Božjem naumu spasenja. Od nje se rodio Isus Krist, Alfa i Omega, Početak i Svršetak, tajanstveni, nutarnji i najviši smisao ljudske povijesti i sudbine svakoga od nas, Posrednik i Most između Neba i Zemlje. S njime i u njemu dosegnut je smisao i cilj ljudske povijesti, točka je on prema kojoj se sve slijeva. On je u novome i konačnom smislu Sin i Dijete obećanja. Marija nudi tako reći „bianco“ mjenicu, potpis, koji joj ništa ne jamči osim trajnih nevolja i bježanja, jer će roditi „državnoga neprijatelja“ komu će o glavi raditi i Herod, ali u konačnici i rimska vlast. I ne će izići na kraj s njime, nego će on pokopati sve zemaljske imperatore.

ISUSA JE NEMOGUĆE „KATEGORIZIRATI“

Isusa nije moguće mjeriti niti tumačiti zemaljskim mjerilima ili mjerama; on nadilazi sve naše umovanje i poimanje. On je božanskoga podrijetla i iz Božjega izvira, Sin Božji. Svoje bivanje ne zahvaljuje naravnomu redu rađanja. Isto se zbiva sa svima koji su u Crkvi. Nitko ne postaje vjernikom ni kršćaninom na temelju svoga rađanja. Čovjek postaje kršćaninom u trenutku kad se nad njim izgovaraju riječi krštenja, kad nadnaravna milost okupa i preplavi čovjekovo biće. Tu se događa zaokret prema osobi Isusa Krista.

Božji dolazak na svijet unosi nadu u suvremeno beznađe i očaj, Kristovo svjetlo u mrak, Kristovu slobodu te Marijinu toplinu i ljubav u svijet terora, tlačenja, obespravljenosti.

Marija je svojim pristankom ispisala posve drukčiju, pozitivnu povijest. Postala je Majkom Božjom, majkom Isusa Krista. Svojim životom i današnjim djelovanjem u Crkvi i svijetu i nadalje ispisuje pozitivnu povijest jer je trajno i posve u suradnji s Božjim planom. Upravo ovdje u Međugorju.

Gdje je Majka, ondje je i Sin, ali i obrnuto: Nemoguće je govoriti o Sinu, a nemati u zreniku Majku. To su korelativni pojmovi. Najsnažnije se prožimlju upravo ovdje u Međugorju, križištu i stjecištu svjetskih i vjernih, katoličkih, meridijana i paralela, podnevnika i usporednica.

ISTINA ZNANOST I ISTINA SRCA

Postoji istina znanosti, empirije, tzv. prirodnoznanstvena istina, ali postoji i istina vjere, ljepote, dobrote, ljubavi. Jedna drugoj ne protuslovi i ne mogu protusloviti. Mogu se samo nadopunjavati. Znanost nema odgovora na pitanje, odakle život. Čovjek je kadar odgonetnuti genetski kod života, ali „startna točka“, kad i kako počinje život, ostaje zagonetna. Pitamo se, odakle u čovjeku duh, odakle želja činiti lijepo, dobro, biti plemenit? Nije to utkano u zakone evolucije u koju danas gotovo svi vjeruju, makar nije dokazana. Pa makar i cijeli svijet nastao evolutivnim putem, ipak iza svega stoji stvarateljski duh. Ne onakav kakav imamo primjerice u prirodnim znanostima u kojima se sve odvija po zakonitostima, nego radije onakav kao kad iščitavamo ili promatramo umjetničko djelo ili ljudski um.

Marija je postala sredstvom u Božjem naumu spasenja. Od nje se rodio Isus Krist, Alfa i Omega, Početak i Svršetak, tajanstveni, nutarnji i najviši smisao ljudske povijesti i sudbine svakoga od nas, Posrednik i Most između Neba i Zemlje. S njime i u njemu dosegnut je smisao i cilj ljudske povijesti, točka je on prema kojoj se sve slijeva.

Iza svakoga udarca dlijetom koji je oblikovao savršeni lik ili pak iza svakoga poteza kistom koji nas oćarava stoji umjetnik koji je djelo oblikovao. Zašto je povukao upravo taj potez, nama ostaje skriveno. Ili pak onaj završni udarac dlijetom, kad je i sam umjetnik rekao: „Prozbori!“ – toliko bijaše vjeran ljudskomu liku. Što stoji iza takva duha? Svako djelo nosi potpis svoga tvorca. Upravo kao što je Marija pristala, dala potpis na Božje djelo u sebi.

Možda je umjetnik odavna nosio u sebi taj lik, tu sliku, možda je trajao dug proces inkubacije, ali kad je završio i kad stojimo pred tim djelom, onda i nehotice uzviknemo i vidimo: Ima smisla! Utkao je u to djelo sebe i svoje nadahnuće.

ISTINA VJERE NADILAZI UM

Bog koji nam daruje ljepotu i vjeru isti je Bog koji je stavio zakone u prirodne tokove. Istina vjere nije nelogična, iracionalna, nego nadilazi razum, ona je nad-naravna. Primjerice, želiš li znati je li ti prijatelj vjeran, ne će ti spoznaju glede vjernosti ponuditi znanstvena spoznaja, nego jedino povjerenje koje imaš u njega. Ono što se događa u susretu, licem u licem, između dva srca, između dvije slobode. Ta je istina daleko više od prirodoznan-

stvene istine te je u tom smislu i spoznaja vjere u Boga nadnaravna. Ta je istina empirijski nedokučiva, čovjek je može samo iskusiti, osjetiti, doživjeti.

Na to se nadovezuje i daljnje promišljanje. Naime, postoji li istina u umjetnosti, pjesništvu? Čitamo roman, ep, pjesmu i svjesni smo, fikcija je to, izmišljeno, netko je to u trenutku nadahnuća smislio, netko je imao nadahnuće, stavio na papir, dao otisnuti. Jedan je Dostojevski kao mladić stajao zbog svojih prevratničkih ideja pred streljačkim vodom i u posljednji trenutak pomilovan carskim ukazom. Odrobijao je osam godina sibirskoga kazamata i prošao svoju katarzu, ondje postao pravim vjernikom.

Sve što je potom napisao, nakon robijanja u Sibiru, velebno je djelo na kome se čovječanstvo i danas nadahnjuje. Prožeto je čovjekovim padom, krivnjom, ali i nepobitnom vjerom da Bog jest, da Bog vodi konce našega života. Čitajući, makar znamo da je fikcija, ipak nas zahvaća istina teksta ili pjesme, ne puštamo je iz ruku, mijenja nas, sili nas na razmišljanje, pojedine rečenice ili misli bilježimo, ili čak u spomenike ili nadvratnike urezujemo. Pisac te dira, snaga njegova pera je moćna, širi tvoj pogled na svijet, kušaj gledati svijet očima umjetnika. Ili pokušavaš promatrati neko umjetničko djelo očima umjetnika. Veliki pisac Solženjicin odrobijao je svoj Sibir i svoju trilogiju o Gulagu zaključuje kako je blagoslovljen svaki dan koji je proveo u tamnicama smrti u Sibiru. Bio je ondje 12 punih godina.

UMJETNOST MIJENJA ŽIVOT

Supruga je genijalnoga ruskog pisca Dostojevskoga, znalca čovjekove duše i njezinih dubina, pripovijedala kako je njezin muž svake godine putovao u Njemačku, u Dresden. Znao je ondje stajati satima pred slikom *Sikstinske Madone* genijalnoga Raffaella i netremice je promatrati. Bez riječi. Jednom ga je zgodom upitala, zašto to čini, zašto netremice gleda u sliku. Odgovor je glasio: „Činim to da ne bih morao pasti u očaj zbog stanja u čovječanstvu.“

U ovom surječju misao leti i na pjesnika R. Maria Rilkea te njegov sonet o antičkom Apolonovu torzu. Rilke se našao sućelice s antičkim, unakaženim truplom mladića bez

glave, lik bi trebao predstavljati boga Apolona. Kip obezglavljen. Neovisno o tome što je unakažen, iz njega progovara nešto savršeno, kip zorno zbori svojom pojavom. Pjesnik osjeća kako ga mrtva gromada mramora poziva i promatra. Kako izriče besmrtnu istinu. Svaki dio kipa, svaka „pora“ ga promatra, gleda i poručuje mu. Promatraju se i svoj sonet završava riječima: „... i nema tu mjesta/ koje te ne promatra. *Stoga moraš promijeniti svoj život*“. Stoji uklipljen pred kipom, osjeća kako ga nešto i netko promatra te zaključuje sam u sebi: *Moram promijeniti svoj život*. Osluhni glas koji ti progovara iz mrtva kamena, mramora!

Upravo je tu misao uzео njemački filozof P. Sloterdijk, inače nevjernik, za naslov svoje pozamašne knjige. Ne dogodi li se ponekada i nama kad se susretnemo s dragom osobom koja nas podiže iz depresije, osobe s kojom nas vežu nevidljive niti, koja nam ulijeva nadu i pouzdanje, istinu

Svijet želi biti globaliziran i planetaran, a zapravo je raskomadani i puca po šavovima. Neki bi stali u obranu globalne ekologije, zaboravljajući da ekologija počinje u vlastitu srcu.

i smisao, da se zamislimo i kažemo u sebi. „Moraš biti drukčiji, moraš se promijeniti?“ Čovjek osjeti: Da, upravo to mi treba u ovom trenutku beznađa.

To je moj/tvoj život, odgovor na to ne može nam dati nikakva znanost ni istina ijedne znanosti, niti to znanost može dokazati. To je onkraj empirije. Zapravo dokaza i ne treba, čovjeka iznutra zahvaća iskustvo istine. Takva iskustva s osobama koja su plod susreta s dragom osobom, s umjetničkim djelom, s Bogom u konačnici – to su bitne istine naših života. Značajnije od bilo koje druge činjenice, kako npr. vozi ovo vozilo, kako funkcionira računalo ili internet i sl. Jer one istine daju odgovor na pitanje, koji je smisao moga života, što znači moj život, zbog čega sam ovdje na svijetu, a ovo govori o funkcionalnosti nekih uređaja.

BOŽJA MISAO UTKANA U ZBILJU

Uvijek je tako kad se čovjek istinski pita i nađe pred silnim umjetničkim ostvarenjem. Divimo se Michelangelovim djelima. Kad bi naručio gromadu mramora iz Carrare, umjetnik je već u toj gromadi imao u glavi i zamisli točnu sliku i lik onoga što bi htio dljetom isklesati. Upornim klesanjem i skidanjem suvišna („ablatio“) stvarao je svoja djela. Tako čine svi umjetnici. Skidaju suvišno, nepotrebno, da bi zasjalo Božje djelo u punini! Ili sonet od nekoliko kitica, po čemu je taj umjetnik također poznat. Stvorio besmrtna djela kojima se svijet i danas divi.

Slično je i sa slikarima, ili onima koji skladaju melodije, koje slušamo, s kojima se poistovjećujemo. Svatko od njih unosi, projicira sebe i svoju nutrinu, nadahnuće, inspiraciju u ono što iza sebe ostavlja. Psalmist veli: „Nebesa slavu Božju kazuju, naviješta svod nebeski djelo ruku Božjih.“ Bog je ostavio čovjeku zemlju da je njeguje i oblikuje. Bog nije čovjekova projekcija, kako su govorili materijalisti, Feuerbach & Comp, nego je čovjek Božja projekcija! Bog je projicirao sebe u čovjeka i čovjekov duh.

Za skladatelja J. S. Bacha kaže se da je svojim glazbenim djelom ispisao „Peto evanđelje“. Bio je duboki vjernik, stalni orguljaš u crkvi, iza sebe ostavio golemi opus. Odavna se zna da je Bach u svoja djela ugrađivao kodirane tekstove, „enkripciju“ u melodije. Znanstvenici iz povijesti glazbe bavili su se upravo Bachovim djelom i stilom. Na primjeru Bachove sonate u G-molu otkrilo se kako je Bach prema stanovitim numerološkim zakonitostima, što bijaše onodobno popularno, slovima davao vrijednost znamenki te je svaki prvi ton povezivao s drugim tonovima prvih taktova sonate. Rezultat te „numerologije“ jest izreka: „Ex Deo nascimur, in Christo morimur, per Spiritum Sanctum reviscimus.“ Prevedeno: „Iz Boga se rađamo, u Kristu umiremo, po Duhu Svetome uskrisujemo.“

Dakle, u glazbu je utkao, upisao svoj skriveni „code“, svoje vjerovanje. Tekst nije slučajni, ima svoj smisao, a glazba dobiva snažnu poruku. Je li skladatelj slučajno načinio „enkripciju“? Ne vjerujemo u takvu slučajnost. To je „tajni code“ koji je upisao u svoje djelo. Tako je postupao i s ostalim svojim djelima.

Onaj tko se razumije u glazbu zaključit će nakon slušanja: Izvanredna, perfektna skladba! Pridodamo li tomu da je Bach bio duboki vjernik, bavio se mistikom, da je u djelu utkana navedena misao našeg vjerovanja, onda se još većma divimo onomu što nam je ostavio iza sebe taj nadahnuti skladatelj. Zahvalni smo znanstvenicima koji se bave te otkrivaju skrivene „code“ kod pojedinih likova iz povijesti čovjekova duha i uma. Oni nam samo otkrivaju da su autori vjernici, te kako su vjera i mistika imale utjecaja na njihovo stvaralaštvo. I to nam pomaže promatrati prirodu oko sebe drukčijim očima, čitati je i iščitavati njezino pismo, otkrivati tajanstvene „enkripcije“ koje je Stvoritelj utkao, usadio u svoje djelo, zakonitosti koje učenjaci svakodnevno otkrivaju. Zato se i dodjeljuju Nobelove nagrade, za iznimna otkrića na području duha i uma.

Mora li, međutim, znanstvenik znati te pojedinosti pri vrjednovanju nekoga djela? Naravno, ne. Glazba ima svoje zakonitosti, ali ono što je glazbenik u njega utkao zvuči ušima prelijepo. Zašto primjerice Stradivarijeve violine imaju milijunsku vrijednost? U čemu je tajna njihova zvuka? Znanstvenici tek otkrivaju i dive se takvim stvarateljima. Treba pročitati djela poznatoga suvremenog graditelja violina Martina Schleskea, koji sve čimbenici utječu na kvalitetu zvuka što ga violina nudi. Nadmorska visina omorike, vjetrovi, tla, pa vrijeme sječe, sušenja, obrade te mnoštva drugih čimbenika.

U svemu stvorenome utkana je Božja misao, potpis, nebeska „matematika“, Božja estetika, koja je nepogrješiva. Stoga se i danas divimo djelima ljudskih ruku koja odražavaju refleks Božjega bića i Duha koji nam je podaren. Prijateljski pogled drage osobe, ohrabrenje, poticaj, sve može postati prigodom da čovjek spozna istinu i smisao. I svjestan, to što mu se dogodilo, pravo je čudo. Ne može to podariti znanost, ona to ne može ni dokučiti. Dublji je smisao iza svega. Činjenice su to koje ne može dokučiti ni najsavršenije računalo, nikakav „chip“, ma koliko bio „inteligentan“ ili savršeno napravljen.

Dostojevski je putovao u Dresden prije više od 150 godina. Ne bijaše prometnih sredstava kao danas, ali je znao što je lijepo, krenuo bi na dugi dalek put i divio se djelu da ne bi

Pitamo se, odakle u čovjeku duh, odakle želja činiti lijepo, dobro, biti plemenit? Nije to utkano u zakone evolucije u koju danas gotovo svi vjeruju, makar nije dokazana. Pa makar i cijeli svijet nastao evolutivnim putem, ipak iza svega stoji stvarateljski duh. Ne onakav kakav imamo primjerice u prirodnim znanostima u kojima se sve odvija po zakonitostima, nego radije onakav kao kad iščitavamo ili promatramo umjetničko djelo ili ljudski um.

pao u očaj zbog stanja u čovječanstvu. Znamo za njegovu izreku kako će Ljepota spasiti čovječanstvo. Pa i Ljepota Raspetoga! On je u svojim djelima pretkazivao kataklizme koje će uslijediti najprije u Rusiji, potom u cijelom svijetu. Anarhisti, nihilisti, ateisti, Bakunjin i Nietzsche te njihovi sljednici i sateliti koji su utirali put svjetskim ratovima te pustošenju na svakom polju čovjekova života jer su odbacili Boga kao mogućnost i zbilju. Dostojevski je prošao svoju katarzu u Sibiru, bio duboki vjernik, ostavio djela koja svjedoče o snazi vjere u čovjekovu životu.

GDJE POTRAŽITI LIJEK I SPAS?

Na kraju se pitamo, što je bolje? Voziti se sporom kočijom, kao prije 150 godina i imati dovoljno vremena, ili letjeti na „provod“ u mlažnjaku u neko mondeno ljetovalište (za 200 eura), i ne misleći kako svaki zrakoplov ostavlja iza sebe otrovni trag ispušnih plinova koji uništavaju zemlju? Nismo li zbog svoga „provoda“ zatornici Božjega stvorenja?

Sav je svijet prisiljen slušati onu Gretu iz Švedske kako histerično grmi s govornice UN-a na svjetske vođe zbog uništavanja planeta. Tko pak može i tko se smije osmjeliti njoj i njezinim vršnjacima uskratiti sve puste naprave i igračke s kojima se danas služe, kojih su im

NEMA MEĐULJUDSKIH POVEZNICA JER JE ČOVJEK IZGUBIO POVEZNICU S NEBOM, SA SVOJIM ISKONOM, S TRANSCENDENCIJOM. I GDJE POTRAŽITI LIJEK I SPAS SUVREMENOM BEZNAĐU I OČAJU KOJE SE OKO NAS ŠIRI? GDJE OTKRITI ZAJEDNIŠTVO I POBRATIMSTVO LJUDI U SVEMIRU? SAMO I JEDINO ZAGLEDAN U LIK KRISTA – STVORITELJA, SVEDRŽITELJA, KRISTA KRALJA – KOJI JE USKRŠNUČEM POSTAO ONAJ TAJNI „CODE“ ZA ČOVJEČANSTVO. I KOGA NAM MARIJA NA BOŽIĆ NUDI, DA GA UZMEMO U SVOJE DOMOVE. ON JE ZAVRŠNI BOŽJI POTPIS, PEČATNJAK, OVOJ NAPAČENOJ ZEMLJI. TREBAMO GA SVEDNEVICE OTKRIVATI I PRIHVAĆATI DA NAS SVE USREĆI.

puni torbaci, koje u biti uništavaju planet? Elektronika zrači, uništava zdravlje, ali tko na to misli, osim kad oboli? Tko još danas ide pješice u školu? Svi imaju osiguran prijevoz, malo će tko poći kilometar pješice. Minula su vremena kad su djeca išla zajedno u školu, čitala, kad nisu imala „pametnih“ telefona ni računala, u koje danas svi trajno bulje i tipkaju, koji ih kloniraju i mutiraju. Onodobno djeca nisu bila ništa manje inteligentna od današnjih vršnjaka? Tko će se danas odreći svoga „ljubimca“ u garaži, znak prestiža? Treba samo sići niz stube i dugmetom otvoriti garažu te se zaputiti na posao, onečišćujući jutarnji zrak koji udišemo.

Nakon svih grozomornih iskustava minuloga stoljeća, nakon stotine milijuna pobijenih u ratovima i revolucijama, pitamo se – je li danas i u čemu bolje stanje? Je li svijet bolji ili bismo i mi poput Dostojevskoga trebali pasti u očaj kad ne bi bilo božanske ljepote u svijetu i stvorenju?

Nismo li i posvuda suočeni s bičem terorizma koji vlada svijetom, zlom rata i nemira, nesmanjenog naoružavanja, patnje i tjeskobe, neizlječivih bolesti i nasilja, suočeni s progonom kršćana, težim i okrutnijim nego u rimsko doba? Svijet želi biti globaliziran i planetaran, a zapravo je raskomadani i puca po šavovima. Neki bi stali u obranu globalne ekologije, zaboravljajući da ekologija počinje u vlastitu srcu. Već je Isus dao najbolju dijagnozu, što čovjeka onečišćuje, što zagađuje svijet, okoliš u kome živi. I nabrojao je sva zla koja dolaze iz čovjeka i uništavaju život i suživot. Uzalud ona dreka s govornice i pozornice UN-a, ako se čovjek ne obrati!

Nema međuljudskih poveznica jer je čovjek izgubio poveznicu s Nebom, sa svojim Iskonom, s Transcendencijom. I gdje potražiti lijek i spas suvremenom beznađu i očaju koje se oko nas širi? Gdje otkriti zajedništvo i pobratimstvo ljudi u svemiru? Samo i jedino zagledan u lik Krista – Stvoritelja, Svedržitelja, Krista Kralja – koji je uskršnučcem postao onaj tajni „code“ za čovječanstvo. I koga nam Marija na Božić nudi, da ga uzmemo u svoje domove. On je završni Božji potpis, pečatnjak, ovoj napačenoj Zemlji. Trebamo ga svednevice otkrivati i prihvaćati da nas sve usreći.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

Reče Isus mnoštvu: „Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu. Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga.“ (Mt 13, 44-46)

Iako na prvi pogled ne izgleda da ima neku vezu s došašćem, tekst iz Matejeva evanđelja čini mi se prikladnim za govor o vremenu pripreve za Božić, a posebno o jednom od njegovih važnih elemenata – o postu.

Što ima kraljevstvo nebesko s prodajom i kupnjom? A opet posebno, što ima s postom? I na koncu, u kakvom odnosu sve to stoji s došašćem?

U trenutku kad su čovjek i trgovac otkrili blago, odnosno biser, odlučili su prodati svoje vlasništvo kako bi kupili otkriveno blago i biser. Prodaju, tj. odriču se nečeg manje vrijednog kako bi kupili, tj. stekli nešto vrijednije.

Kraljevstvo Božje je nešto tako važno da, kada ga pronađemo, prodamo sve drugo što imamo. Kad pronađemo to blago koje se zove Kraljevstvo Božje – drugim riječima Božju ljubav, mir, slobodu, vječni život – uviđamo kako je to ono „jedno potrebno“ i važno. Kad to shvatimo, lakše će nam biti prodati, odreći se, pustiti nešto manje važno i potrebno.

U prosincu 1273. sveti Toma Akvinski imao je za vrijeme slavljenja svete mise tako snažno duhovno

KAD OTKRIJEŠ ONO BLAGO O KOJEM ISUS GOVORI, SHVATIT ČEŠ DA TVOJA SREĆA NE OVISI O DRUGIMA, DA NE OVISI O USPJEHU. KAD TO SHVATIŠ, TADA ČEŠ PRODATI SVOJA NASTOJANJA DA SE DRUGIMA SVIDIŠ, DA TE DRUGI CIJENE I POŠTUJU, DA BUDEŠ VELIK U NJIHOVIM OČIMA. TADA ČEŠ PRODATI SVOJU OVISNOST O DRUGIMA, O STVARIMA, O MODI, O UGLEDU.

BLAGO NEBESKO U DOŠAŠĆU

iskustvo da je svome tajniku Reginaldu nakon toga rekao kako ne će više pisati, jer je shvatio da sve ono što je do tada napisao bila samo „hrpa slame“. Drugim riječima, ono što je napisao i do tada smatrao vrijednim zapravo je bezvrijedno u usporedbi s onim što je doživio u svetoj misi.

Stariji sin iz prisposode o Milosrdnom ostao je zarobljen ovozemaljskim blagom, jer nije upoznao oca, njegovu ljubav i slobodno srce. Bogati mladić (Mk 10, 17-2) nije otkrio slobodu koju mu je Isus nudio pa se zato nije mogao odreći velikog imetka. Mnogi ljudi ne mogu prodati što imaju, ne mogu se odlijepiti od stvari i kao robovi ostaju privezani za zemaljsko čitav život. Za malo nečega (prolaznoga) izgube nešto mnogo vrijednije (vječno). „Ta što koristi čovjeku steći sav svijet, a životu svomemu nauditi?“ (Mk 8, 36)

Neki prodaju sebe, svoje tijelo i dušu za propadljivo, za trenutni užitak. Prodaju brak, obitelj, brata, jer nisu otkrili neprolazno blago. Neki za njivu izgube brata. Što su dobili, a što izgubili? Dobili su (kupili su) njivu, a izgubili (prodali) brata. No, što će im njiva ako izgube brata?! Što će im sve ovoga svijeta, ako ne pričaju s bratom?! Ili ako nemaju dobre odnose u obitelji?!

Priča se kako su otkrivena južnoafrička polja dijamanta. Neki putnik sjedio je na stepenicama pred kolibom poglavice tamošnjih seljaka. Promatrao je djecu koja su se igrala s kamenčićima. Zamolio je jedno dijete da mu dadne jedan takav kamenčić, pogledao ga iz bližega i skoro da ga nije pogodio srčani udar – kamenčić je bio dijamant! Zamolio je poglavicu: „Moja djeca se igraju isto tako s kamenčićima. Mogu li uzeti jedan takav i ponijeti ga kući? Za njega ću ti dati duhana.“ Poglavica odgovori: „Takvih kamenčića mi imamo na milijune. Za to mi ne trebaš ništa davati.“ Putnik mu je dao nešto duhana, vratio se kući i prodao dijamant. Nije dugo potrajalo i ponovno je došao, kupio je sve zemljište na tom području i postao jedan od najbogatijih ljudi na svijetu.

Ako je za tebe mir u tvom srcu i u tvojoj obitelji blago, najveća vrijednost, ti ćeš prodati nešto manje vrijedno da bi stekao taj mir. Prodat ćeš svoju oholost, svoju sebičnost, da samo na sebe misliš, da si stalno u pravu, da tvoja bude zadnja. Sve ćeš

to prodati samo da kupiš, da stekneš nešto veće, nešto vrijednije – a to je mir! A to je brak! A to je obitelj! To su djeca!

„Tata, danas si vrlo marljiv.“ Tako sin reče ocu, promatrajući ga kako brižno pere automobil. Tata mu odgovori: „Znaš, drugi to ne urade dovoljno dobro. Automobil je za mene dragocjen, zato mu trebam posvetiti dovoljno vremena.“ Sin mu reče: „Onda ja nisam tebi dragocjen“ tata će nervozno: „Kako to misliš?“ „Jer ti nikada nemaš vremena za mene“, odgovori sin.

Kad otkriješ ono blago o kojem Isus govori, shvatit ćeš da tvoja sreća ne ovisi o drugima, da ne ovisi o uspjehu. Kad to shvatiš, tada ćeš prodati svoja nastojanja da se drugima sviđaš, da te drugi cijene i poštuju, da budeš velik u njihovim očima. Tada ćeš prodati svoju ovisnost o drugima, o stvarima, o modi, o ugledu.

Otkrit ćemo smisao praštanja i lakše će nam biti moguće oprostiti, ako shvatimo da se ono temelji na prodaji i kupnji. Kada praštamo, mi prodajemo zlopamćenje, negativne osjećaje i osvetu, dakle nešto manje vrijedno, kako bismo stekli nešto mnogo vrijednije – slobodu, mir, radost.

I post ima veze s prodajom i kupnjom. Prodajemo, tj. odričemo se hrane i pića, gledanja televizora i sl. da možemo kupiti nešto mnogo vrijednije, a to je nutarnja sloboda, ljubav prema Bogu i bližnjemu. Odreknemo se gledanja u ekran (televizor, mobitel) kako bismo gledali u članove svoje obitelji, kako bismo imali vremena za molitvu, za Isusa. Mnogi nisu upoznali vrijednost posta, jer su ostali samo kod prodaje, tj. samo kod odricanja, a nisu otkrili „blago na nebu“.

Gdje i kako pronaći to blago o kojem Isus govori?

Sveto pismo je njiva u kojoj se krije blago. Kad čitamo Božju riječ, oslušujemo srcem i tražimo blago. Pozorno ga tražimo, jer je skriveno.

Kada slavimo euharistiju, nalazimo se na njivi u kojoj se krije blago. To blago je Božja ljubav, Isusova ljubav prema nama. Isus daje sebe bezuvjetno za nas. Daje sebe kao hranu nama da mi možemo živjeti. To je najveće blago! To blago trebamo tražiti i otkriti. A kad ga otkrijemo, ne će nam biti nikakav problem prodati spavanje, gledanje televizora i sl. kako bismo ga stekli i išli na svetu

Došašće je vrijeme otkrivanja blaga na nebu, Božića, Boga koji iz ljubavi prema nama ljudima postaje čovjekom. Post i molitva su načini kako otkriti to blago i kako ga steći. U postu prodajemo, puštamo, odričemo se zemaljskog, tj. svega onoga što je manje vrijedno, kako bismo kupili, stekli, primili duhovno – iskustvo Božje ljubavi u otajstvu Božića.

misu. Tražimo to neprolazno blago na koljenima, izjutra i navečer, s otvorenim, raširenim rukama, otvorenim srcem, sa srcem koje čezne za izvorom.

Jedna djevojka je svjedočila kako je u jednom trenutku upala u tako duboku krizu vjere da je čak bila na rubu da je izgubi. Što ju je spasilo? „Molitva krunice Božanskog milosrđa i euharistija. U molitvi i u euharistiji ništa posebno nisam osjećala, ali sam ustrajala moliti. Svaki dan sam bila u kušnji da ne molim i da ne idem na svetu misu, ali sam uvijek išla i molila.“ Djevojka je dakle prodala misao da ne moli, ustrajala na svom putu i za neko vrijeme bilo joj je darovano svjetlo i radost.

Došašće je vrijeme otkrivanja blaga na nebu, Božića, Boga koji iz ljubavi prema nama ljudima postaje čovjekom. Post i molitva su načini kako otkriti to blago i kako ga steći. U postu prodajemo, puštamo, odričemo se zemaljskog, tj. svega onoga što je manje vrijedno, kako bismo kupili, stekli, primili duhovno – iskustvo Božje ljubavi u otajstvu Božića.

Recimo sebi: „O kako je divno to blago, to otajstvo Božje ljubavi! Zbog tog blaga prodat ću svoju trku pred Božić, nepotrebno kupovanje svega i svačega, a kupit ću tišinu, mir, molitvu – kako pojedinačnu tako i obiteljsku – obiteljsko zajedništvo...“

Biti u zagrljaju voljene osobe i ne osjećati strah od svojih noći, jer si posve zaštićen, znači doživjeti Božić. Doživjeti ljubav.

ALI TO IPAK NIJE BOŽIĆ

Kako je samo lijep osjećaj za Božić kad okitimo jelke, ukasimo prozore, zidove kuća, drveća, parkove i ulice. Uvijek sam volio obnoć gledati kako na tisuće upaljenih lampica daje svečan ton gradu i mjestu u kojem živim. Taj se svečan ton tada prelijeva i u moje srce. Osjećam se drugačije nego kroz ostali dio godine. Predivan ambijent i osjećaj. Trebam taj osjećaj jer bez njega bio bih puno siromašniji. Ali to ipak nije Božić.

FRA STANKO
MABIĆ

RADO SE SJEĆAM DJETINJSTVA I SVEČANOG RUČKA ZA BOŽIĆ, A DA NE GOVORIM O KOLAČIMA KOJIH JE BILO U IZOBILJU TIH DANA ZA RAZLIKU OD OSTATKA GODINE. Danas također volim svečani božićni ručak i veselim se posebnim božićnim kolačima koji me više vraćaju u djetinjstvo nego što bih ih volio danas jesti. Taj mi je osjećaj potreban, nostalgican, drag i lijep. Ali to nije Božić.

Kad ulazim u razne markete ili druga javna mjesta i na razglas čujem božićne pjesme, *Tihu noć* i druge, ili preko radija i TV-a, moji osjećaji

su razigrani. Rado slušam te pjesme i pjevam ih, ali... to ipak nije Božić.

A svakako je nezaboravan osjećaj okupljanje obitelji za Božić. Posebno ako je otac radio u Njemačkoj pa ga dugo nije bilo i za Božić dođe i donese njemačke čokolade. Neopisiva radost. Što zbog darova, a još više zbog oca, kojeg sam skoro zaboravio. Tu radost neću nikada zaboraviti kao i duboku tugu kad bi posljuje Božića ponovno morao ići u Njemačku i neće ga dugo, dugo, dugo biti. Kad smo svi za Božić na okupu u kući, osjećaj je koji se ne zaboravlja. Ipak, to nije Božić.

Svi ovi osjećaji su tako lijepi, sami po sebi dobri, potrebni i mogu nas jako oraspoložiti i razbiti monotoniju svagdašnjice, ali u isto vrijeme mogu biti jako varljivi i opasni. Mogu nam zapriječiti i sakriti pogled na ono bitno. Odvući nas na ono sporedno. Pa kad Božić prođe, nastane neka velika praznina. Ne samo u novčaniku, nego još više u srcu. Osjećaj kao da nas je netko prevario.

Božić je Isusov rođendan. Valjalo bi doći k njemu i s njim ga proslaviti. Mjesto na kojem čeka mene i moju rođendansku čestitku zove se tišina. Čeka me u tišini jer tamo voli boravi-

ti. Put do njegove kuće zove se vjera. Vrata na njegovoj kući su nada, a bogata rođendanska torta, pripremljena za mene, zove se ljubav. Na njegovu licu je neopisiva radost što sam došao baš onakav kakav jesam: neuljepšan, prašnjav od puta, promrzao od zime, izranjen od padova i promašaja. Tek kad osjetim toplinu njegova doma, ljubav njegova iscjeliteljskog srca, kad kušam komad rođendanske torte koja hrani i ispunja srce do vrha, mogu ga uzeti za ruku i dovesti ga na mjesto i u kuću gdje ja živim.

One ukrasne lampice po jelkama i trgovima dobivaju tek pravi božićni smisao ako ih pokažem Isusu i s njim se divim, zajedno šecemo mjestom i radujemo se rođendanskom ambijentu. Svečani i nostalgичni božićni ručak nahranit će, ne samo moje tijelo, nego i moju dušu, ako ga s Isusom zajedno podijelim i s njim božićne pjesme slušam i pjevam. Ako

pogriješim notu, oprostić će mi jer mu je rođendan.

Svi smo iskusili da kolači, darovi i lampice ne usrećuju ni našu djecu, a kamoli nas starije. Ako nas i raspoleže, to je površno i kratkoročno. Samo Isus može istinski usrećiti i naše srce do kraja ispuniti. Radost je ili duhovna ili je nema. Zato božićna radost traje i odzvanja kroz vječnost, a ne samo u prosincu. Samo on može izbrisati i ublažiti tugu kad se otac mora ponovno vratiti u Njemačku ili poći s ovoga svijeta. Samo on može ispuniti onu prazninu koja nastane nakon što smo sve popili i pojeli. Samo on može skrivene suze obrisati. Samo on.

Bog je došao potražiti svoju djecu: to je smisao Božića. Vjerujem da će me pronaći pa i onda kad se sumnja uvuče u srce koje pita: „Hoće li me ove godine pronaći jer je tama veća nego lani?“ Božić nije samo jedan dan, jedan datum, jedno sjećanje, on je Netko. Božić je susret s Isusom, susret sa svjetlom pred kojim nestaje moja tamna noć.

Zašto se Isus rodio baš obnoć? I to kad je bila najdulja noć. Pretpostavljam i najtamnija. Mogao je birati kad je htio. Izabrao je najtamniju i najdulju noć.

Ja nisam mogao birati kad ću se roditi. Mama mi kaže da je bilo 4 sata poslijepodne kad me je rodila. Tada se nije išlo u bolnicu, nego me je rodila kod kuće. Bila je neka babica iz sela koja ju je porodila. Nisam mogao birati u koji ću se sat roditi niti sam mogao izabrati dan i mjesto svoga rođenja. Nisam mogao birati ni svoje roditelje.

Za razliku od mene, Isus je mogao birati i sat i dan svoga rođenja. Mogao je izabrati grad, mjesto, roditelje i sve ostalo. I izabrao je baš ono što je htio. Zamislite da mi možemo sami birati dan i mjesto svoga rođenja. Bi li to bila Amerika, Njemačka, Norveška, Saudijska Arabija...? A kako bi tek uzbudljivo bilo kad bismo mogli birati svoje roditelje. Koga bismo izabrali? Neku poznatu osobu, kraljevnu, glumicu, pjevača, nogometnu zvijezdu, bogate biznismene ili siromašne radnike koji moraju dobro rastegnuti plaću da im dotekne do kraja mjeseca?

Isus je mogao birati svoje roditelje i izabrao je najbolje. Gledajući našim svjetovnim očima mogao je izabrati puno bolje roditelje i bogatije,

Bog je došao potražiti svoju djecu: to je smisao Božića. Vjerujem da će me pronaći pa i onda kad se sumnja uvuče u srce koje pita: „Hoće li me ove godine pronaći jer je tama veća nego lani?“ Božić nije samo jedan dan, jedan datum, jedno sjećanje, on je Netko. Božić je susret s Isusom, susret sa svjetlom pred kojim nestaje moja tamna noć.

moćnije i uglednije. Ipak, Isus je izabrao najbogatije i najmoćnije. Najbogatije po jednostavnosti, po poniznosti, po poslušnosti, po pravednosti, po milosti... To su dakle karakteristike koje Isus bira pri svome utjelovljenju. Ako želimo da se utjelovi i u našim srcima i rodi u našim domovima, onda bi se valjalo potruditi oko poniznosti, poslušnosti, jednostavnosti, marljivosti, pravednosti... Takvo srce Isus nikada ne zaobilazi. U takvom se srcu rađa.

Isus je mogao izabrati i dio dana, satnicu kad će se roditi. Izabrao je noć. To je bila njegova želja. Mogao je izabrati lijepi sunčani i proljetni dan kad je sve u lepršavom sjaju rascvjetale prirode. Ali on je izabrao zimu i noć. Želio se baš tada roditi. Zbog čega?

Noć je simbol straha, grijeha, skrivanja, sjena... Kad sam bio mali, jako sam se bojao noći. Kad bih morao obnoć ići u podrum, proživljavao sam ogromni strah. Međutim, čim upalim svjetlo žarulje na zidu, straha odmah nestane. Ali čim se svjetlo ugasi, odmah se vrati strah i čini se kako iz svakog kuta viri po par očiju nekog strašnog bića. Jedino se nisam bojao mraka onda kad bi me tata ili mama uzeli za ruku ili nosili u svom naručju. U toplom očinskom zagrljaju nisam osjećao nikakav strah bez obzira je li svjetlo upaljeno ili nije. Zbog čega se nisam bojao? Jer sam bio u zagrljaju voljene osobe. Osobe koju sam toliko volio i u koju sam imao toliko povjerenje da je najjača na svijetu. U zagrljaju oca ili majke bio sam siguran da mi nitko ništa ne može. Danas kad sam odrastao više se ne bojim mraka i ugašenog svjetla u podrumu. Međutim, danas imam neke druge noći i neke druge strahove koji dolaze iz tame i noći srca odakle izranja moj strah. Danas više nemam oca da me zagrlji jer je već odavno umro, a mama je bila živa do nedavno s tim da je zadnjih godina bila nepokretna na krevetu. Tada je trebala više moj zagrljaj nego ja njezin iako i jedno i drugo trebamo zagrljaj jedno drugog. Ali oboje znamo da je naš zagrljaj, bez obzira koliko se voljeli, nedostatan da nas zaštiti od naših noći i naših strahova. Zato trebamo Isusa u svojoj životnoj noći. Isus je to znao i zato je došao baš u noći da našu noć osvijetli, ne da je dokine. Ona i dalje ostaje, samo sada više nema moć nada mnom i zato postaje sveta noć. Isus je znao da je naš najveći neprijatelj strah i zato je došao da baš kroz taj strah (a noć je simbol straha) oslobodi naše srce za ljubav. To je smisao Božića.

Biti u zagrljaju voljene osobe i ne osjećati strah od svojih noći, jer si posve zaštićen, znači doživjeti Božić. Doživjeti ljubav.

MIRTA MILETIĆ

DOŠAŠĆE! Zaista predivno i posebno liturgijsko vrijeme. Budi nas i potiče na čekanje. Rađa novom nadom i poletom. Čekamo svoga Spasitelja, Isusa Krista! Čekamo Onoga koji nam je dao život! Onoga koji nas drži i udahnuje novu nadu. Svako jutro, svaki dan...

Crkva nam govori o Isusovu dolasku na trojak način. Isusov dolazak prije dvije tisuće godina, dolazak u našu nutrinu danas i Njegov dolazak u slavi kada se sve dovrši. Vrijeme došašća nas zapravo potiče da razmišljamo o budućnosti. O cilju kojem hitamo, o onome što nas čeka nakon zemaljskog života. Vjernik je čovjek budućnosti, čovjek nade. On živi sadašnjost, ali ne zaboravlja ono za što je stvoren. Vjernik zna odakle je i kamo ide. Svjestan je svoje prolaznosti i odgovornosti da hodajući Zemljom ostavi trag. Živi na zemlji, ali mu je korijenje u nebu. On je često „čuđenje u svijetu“ i izgleda kao da je „pao s neba“. Korača svijetom, a misli na evanđelje. U tami širi svjetlo. Od zemlje na neki način kao da stvara nebo. Vjeruje da će Ljubav gledati oči u oči.

Možete li reći za sebe da živite ovako? Gorim li od ljubavi za Krista? Razlikujem li se po sadržaju svoga svakodnevnog života od 'svijeta', od onih koji ne vjeruju, koji nisu upoznali Krista? Iščekujem li njegov slavni dolazak ili bih mu radije rekao ili rekla da još pričekam, da još imam nekih svojih planova za ostvariti? Što je to što još smeta iskrenom, potpunom i radosnom življenju vjere? Ako pronalaziš područja koja je potrebno mijenjati, učini to ovog adventa!

Temeljna poruka došašća je nada. Nada je sidro koje nas spašava od očajja. Ona nam daje snagu da prođemo kroz teške životne situacije. Hrani se našim iskustvima Božje ljubavi u našem životu. Došašće je vrijeme rasta u čežnji i nadi. Još jedna važna odrednica došašća je budnost i čekanje. Liturgija došašća nam često ponavlja: „Budni budite!“. Čekajte ga! Ne dopustite da Gospodin

Nada i iščekivanje

Liturgija došašća nam često ponavlja: „Budni budite!“ Čekajte ga! Ne dopustite da Gospodin dođe i prođe. Čekanjem pripravljamo srce. Čekanjem pripravljamo srce. Čekanje je izgradnja jaslica u kojima se Isus ima roditi. Razmislite na trenutak o tome s kolikim žarom čekate Gospodina. Čekate li ga kao Zakej na smokvi? Ustrajno! Ili, čekate li ga poput Bartimeja pored puta? Je li vam važno gdje to Isus prolazi? Primjećujete li gdje to Isus želi doći u vaš život? Što želi ozdraviti?

dođe i prođe. Čekanjem pripravljamo srce. Čekanje je izgradnja jaslica u kojima se Isus ima roditi. Razmislite na trenutak o tome s kolikim žarom čekate Gospodina. Čekate li ga kao Zakej na smokvi? Ustrajno! Ili, čekate li ga poput Bartimeja pored puta? Je li vam važno gdje to Isus prolazi? Primjećujete li gdje to Isus želi doći u vaš život? Što želi ozdraviti?

Kaže jedna poučna priča kako je neki čovjek svoju malu njivu dobro pripremio, uzorao i zasijao. Čudio se što prvih nekoliko tjedana sjeme tako sporo niče dok je kod svog susjeda vidio već jake zelene klasove. Iz dana u dan postajao je sve nestrpljiviji. Od brige nije mogao ni spavati. Napokon smisli bezumnu ideju. Otrča na svoju njivu i započe male, nježne vlati povlačiti prema gore. To bijaše, naravno, mučan posao. Kad je konačno bio gotov krene kući. Susretne putem susjeda i pohvali se kako je pomogao svome žitu rasti. Znatiželjnici otrčaše na njivu. Vidješe sve uništeno i uvenulo.

I još dugo su u tom selu ismijavali čovjeka koji nije znao čekati...

Čekanje zahtijeva strpljivost koja nam često nedostaje. Najprije strpljivost sa samim sobom. S vlastitim granicama i manama. Gospodin se može proslavljati i po tvojim slabostima ako mu sve predaš. Upravo tada kada i ti i svi oko tebe vide da se nešto predivno dogodilo u tvome životu, a da to nije bio plod tvojih snaga ili činjenja, prepoznat će da je to učinio Gospodin. I ne zaboravi tko je taj koji te poziva na vječni život. On je Bog Svemoguć! Jahve nad vojskama. On te može mijenjati! Ali traži tvoju suradnju.

Čekanje uključuje i životne situacije i osobe koje su oko mene. Došašće je čekanje na pravdu koja ponekad izostane, podnošenje osoba koje su nas ranile, razočarale i povrijedile. Došašće je strpljivost s našim ukućanima. Djecom i supružnicima. Strpljivo podnošenje njihovih mana i krivih poteza. Došašće je i strpljivo podnošenje križeva koje nam Gospodin dopušta. Vjera da nas križ vodi prema uskrsnuću i da na taj način Isus preobražava naša srca.

Dakle, možemo reći kako je Isus vrlo konkretan dajući nam ovo vrijeme došašća kroz koje kao Crkva prolazimo. Traži nas u konkretnim situacijama i progovara kroz kon-

kretno ljude. On nam svake godine nudi došašće i priliku za rast. Na nama je da odgovorimo na taj poziv. Da Ga prepoznamo! Da budemo budni! Došašće može proći i pored nas. Može se dogoditi da propustimo ono bitno u došašću. Vratiti se Gospodinu! Nemojmo dopustiti da nam ovo došašće protekne uzalud. Vjerujem da ćete iskoristiti ovo sveto vrijeme. No, za to se je potrebno odlučiti i potruditi. Neka vas u vašem trudu i naporu prati naša nebeska Majka Marija!

Adventsko vrijeme

Adventsko vrijeme
tiho ko predsniježni sati
Šumom crnogoričnom
ide pod granama
mističnih jela.
O, kad bi nam
svaka čežnja mogla stati
Pasti svaka težina
s našeg umornog tijela.
Kroz slavoluke
svog siromaštva
htjeli bi ući
veliki ko heroji, što nisu
krvoprolicem kaljali ruke
i htjeli bi odsanjati
božićni san u
niskoj seljačkoj kući
i osjetiti čar zornica
i njihove zvuke.

Vinko Kos

KAKO JE LIJEPO ČEKATI GOSPODINA

Volim božićno vrijeme. To je vrijeme posebne radosti. Vrijeme kada na najljepši mogući način otkrivamo ljubav koju Gospodin ima za sve nas. Odlučio je doći među nas kao dijete, u skromnosti štalice. Meni je to vrijeme kada na poseban način slavim život! To je vrijeme kada se sjetim onih nezaboravnih trenutaka kada su se rađala naša djeca. Bio sam tamo u rađaonici, uz Mirtu i svjedočio trenutcima koji su se zauvijek urezali u moje srce.

KREŠIMIR
MILETIĆ

Sjećam se kad se rodila naša prva kćer Marta, negdje oko dva sata ujutro, da sam se na putu kući osjećao kao da lebdim. Kao da je sve blistalo uokolo mene i kao da se spustio neki do tada meni nepoznati osjećaj mira i radosti, svečanosti i

oduševljenja – sve odjednom. Znam da ne mogu niti približno dočarati onaj osjećaj kad se rodio Spasitelj, ali volim razmišljati da je osjećaj bio sličan onome što sam i sam proživljavao. O, kako je veličanstven taj dar života! Jedinstveno, neponovljivo

ljudsko biće dolazi na svijet. Već je tu, uz nas, od trenutka začeća, pa kroz cijeli taj period rasta i razvoja u majčinoj utrobi iščekujemo njegov dolazak, rođenje. Da ga primimo u naručje, da se u naručju smiri, da ga zagrlimo roditeljskom ljubavlju.

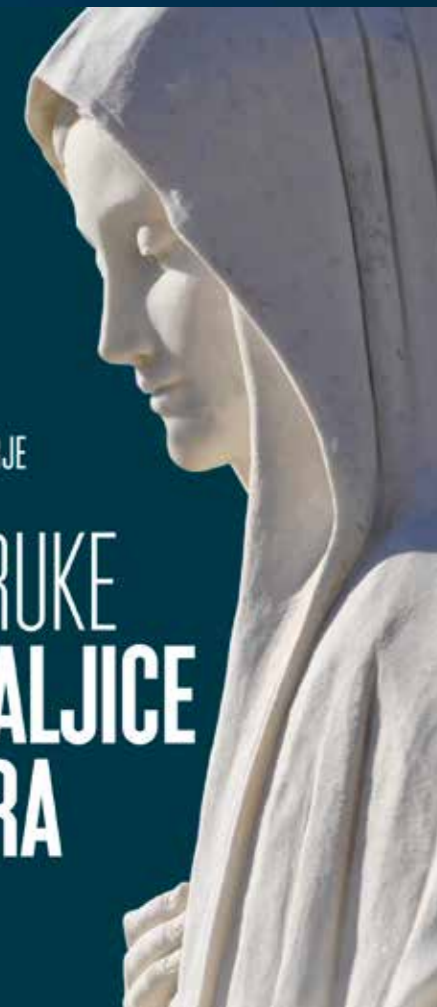
Čekanje. Roditeljstvo. Dar. Život! Da, božićno vrijeme je vrijeme kada na poseban način razmišljam i o daru roditeljstva. Mog očinstva. Vrijeme je to kada promatramo Svetog Josipa i Gospu kao roditelje. Mariju kao Majku. I s lakoćom mogu razumjeti koliko su to velike, svete i značajne uloge koje su nam darovane. Jer ako je sam Bog odlučio doći upravo kroz obitelj, proći sve etape života koje smo i sami prošli, od začeća do smrti – onda je svaki trenutak mog života u njegovim očima velik, važan, toliko važan da je sam želio proživjeti baš svaki sićušni dio tog ljudskog života.

I baš to čekanje, radosno čekanje rođenja djeteta bi na neki način trebalo biti primjer onog drugog čekanja. Kristova ponovnog dolaska. Sve one pripreme koje smo prolazili, kompletna mobilizacija, uređenje sobice, krevetca, gotovo stopostotno razmišljanje o svim mogućim i nemogućim okolnostima koje nas očekuju kad među nas dođe novorođenče – eh, da je takvim žarom čekati ponovni dolazak Spasitelja! Zato mi je božićno vrijeme i advent koji mu prethodi izrazito milosno vrijeme. Vrijeme koje nam je darovano da se ponovno zažare naša srca. Da se isprazne od svega onoga što rashlađuje ljubav Onoga koji se rodio radi nas, da nas spasi! Da se takva, ispražnjena, mogu ispuniti ljubavlju prema Njemu koji nas tako beskrajno i bezuvjetno ljubi. „Ovako se htjede roditi onaj koji hoće da ga ljube, a ne da ga se boje“, predivno je zapisao Josip Stadler. Da, baš tako. Bog zaista nije mogao pronaći nježniji silazak među nas, u krhkosti novorođenčeta, da nam pokaže svoju nježnost i žudnju da ga zagrlimo, prihvatimo, da uzvratimo na njegovu ljubav potpunim predanjem.

Naša djeca opisuju ovo vrijeme kao vrijeme darivanja. Raduju se poklonima, radosnoj atmosferi koja vlada u našoj obitelji. Druženja, posjete, opuštene razgovori o događajima iz naše prošlosti. Vrijeme kada rado zavirimo u obiteljske albume i po tko zna koji puta radosno promatramo fotografije koje su uspjele zaustaviti neki nama važan trenutak. Vrijeme je to kada je naš dom prepun mirisa kolača, ukusnih jela. A maleni Jakov provodi puno vremena u igri s jaslucama koje smo zajedno izgradili u dnevnom boravku. I zaista, taj kontrast hladnoće koja obavija prirodu i topline doma daje svemu tome još ljepši ugođaj.

Zato volim božićno vrijeme. I na neki poseban način, puno dublje proživljavam i svete mise na koje odlazimo zajedno, kao obitelj. Nekako je lakše prepoznati se kao dio cijele te priče koja se dogodila sa Svetom Obitelji. No, upravo događaji koji su se događali uokolo rođenja Kristova nas upozoravaju i na činjenicu da nije sve bilo tako romantično. Od negostoljubivosti žitelja Betlehema, Heroda koji je gledao kako da ubije malog Isusa, do bijega u Egipat. Svi ovi događaji poučavaju nas da je potrebna vrlo ozbiljna budnost, jer neprijatelj čovjeka, 'čovjekuobojica otpočetak' ne miruje.

Zato je božićno vrijeme i vrijeme kada obnavljam svoje odluke da ću staviti sve što jesam, sve što imam u zaštitu života. U zaštitu tog veličanstvenog dara. I da ću pokušati živjeti vjerodostojno moj kršćanski poziv. I sve uloge koje su mi darovane. Uloge muža, oca. Biti Kristov – po Mariji. Eto, to želim i svima vama. Da kroz ovo vrijeme slavljenja donesemo konkretne odluke da ćemo živjeti potpuno naš kršćanski poziv. Da ćemo živjeti potpuno i sveto naše brakove, živjeti za naše obitelji. U Svetoj Obitelji imamo predivan uzor. Neka nas na tom putu prati zagovor Kraljice Mira!

MEDUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEDUGORJE

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Medugorje.

KREŠIMIR
CEROVAC

Božić bi trebala biti prigoda da se vjernici barem jednom u godini sjete rođenja Kristova, koje je ispunjenje onoga što je prorok Izaija napisao mnogo ranije: „Jer, dijete nam se rodilo, Sina dobismo; na plećima mu vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mirosni. Nadaleko vlast će mu se sterati, a miru ne će biti kraja nad prijestoljem Davidovim...“ (Iz 9,5-6). I apostol Pavao jasno govori tko se je rodio: „On je savršena slika Boga nevidljivoga, prvorođenac Svakoga stvorenja“ (Kol 1,15). Neprijeporno je, da je glavna značajka Božića neizmjerljiva ljubav koju je Bog iskazao čovječanstvu šaljući mu svog Jedino-rođenca da preuzme ljudsko tijelo, te da bi zatim otkupio ljude od, i zbog, njihovih grijeha. Silazeći na zemlju da bi patio, a ne očekujući pritom ništa za uzvrat, Bog daje najviši primjer ljubavi i dobročinstva. To je poklonjena ljubav.

Nažalost, danas, zbog neumjerenog konzumerizma i materijalizma cijeli se je svijet nesvjesno, i ne razmišljajući, odmaknuo od pravog značenja i smisla Božića. „Šoping“ postaje jedini smisao došašća i tako se za jedan od najvećih blagdana u kršćanskoj godini umjesto duhovne odvija samo potrošačka priprema. Zanimljivo je činjenica da Božić znači mnogo više od biznisa, trgovine i kupovanja te poklanjanja darova. Prečesto se zaboravlja da kršćanski Božić, u punom smislu riječi, nije zamišljen samo kao jedan dan proslave, već kao završetak jednomjesečne kontemplacije.

No, Isusovo rođenje, kako je opisano u evanđeljima, ukazuje, osim na neizmjernu Božju ljubav, još i na mnogo toga o čemu se manje govori i razmišlja. Primjerice, zanimljiva je činjenica da uz dijete Isusa stoje, osim Marije i Josipa, još i mudraci s Istoka te pastiri. Svi ti likovi daju poticaj za šire razmišljanje o Božiću.

Pastiri, jednostavni i poštenu ljudi, *bdiju nad stadom svojim* (Lk 2:8). U ono doba pastiri su smatrani manje vrijednim ljudima. U tami čekaju i bdiju, dok ih u jednom

trenutku ne obasjava nebesko svjetlo. U dubokoj tišini, prvi na zemlji, čuju anđeosku radosnu vijest. Filozof Kierkegaard je rekao: „Kad bih mogao prepisati samo jedan lijek za sve bolesti modernog svijeta, prepisao bih tišinu.“ Obuzeti lavinom vijesti i događaja kojima ih obasipaju televizija i ostali mediji, te računala poredstvom Interneta, ljudi su izgubili trenutke tišine u kojima ih može obasjati nebesko svjetlo. Previše je danas buke! Apostol Luka navodi: „... i sjaj ih gospodnji obasja, pa se vrlo uplašise“ (Lk 2:9). Taj sjaj svakto može doživjeti i vidjeti, ali samo unutarnjim očima vjere. Anđeo se izravno obraća pastirima i smiruje ih. Smiruje ih, ali i dalje ostaje strahopoštovanje uz osjećaj radosti.

Nažalost, danas, zbog neumjerenog konzumerizma i materijalizma cijeli se je svijet nesvjesno, i ne razmišljajući, odmaknuo od pravog značenja i smisla Božića. „Šoping“ postaje jedini smisao došašća i tako se za jedan od najvećih blagdana u kršćanskoj godini umjesto duhovne odvija samo potrošačka priprema.

ZA VRIJEME DOŠAŠĆA KRŠĆANI SU POZVANI PALITI SVIJEĆE KAO ZNAK NADE. TIM SE ČINOM TAKOĐER POKAZUJE, POSEBICE ONIMA KOJI TO RIJEČIMA ILI SVOJIM (NE)DJELIMA NIJEČU, DA JE BOG JOŠ ŽIV I DA JE BOG OVOG SVIJETA BEZ OBZIRA NA SVE VIJESTI I KOMENTARE, KOJI UGLAVNOM OSLIKAVAJU TAMU. ZBOG TOGA PALJENJE SVIJEĆA NA ADVENTSKOM VIJENCU NIJE I NE SMIJE BITI SAMO NEKAKAV USTALJENI RITUAL.

Jedna od Božićnih poruka je dakle govor o svjetlu, i to dakle o svjetlu koje sjaji iz tame, a ne u tamu! Vidljivo je to i u Matejevu evanđelju iz opisa zvijezde koja sjaji na nebu i vodi mudrace do mjesta Isusova rođenja. Za Mateja i Luku, a od onih vremena i za sve kršćane, Isus je svijetlo koje svijetli u tami. Iako ne daje opis Marije i Josipa u betlehemske štalice, potvrđuje to u savršenoj sažetosti i Ivan: „Svijetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet.“ Božić traži od vjernika da se povedu za pastirima i da bdiju u nadi da će ugledati svjetlo u tami. A to znači da u ljudskim srcima treba biti više ushićenja nego drskosti, više djetinjeg povjerenja nego cinizma, više ljubavi nego ravnodušnosti, više opuštanja nego gorčine, više pozornosti prema drugima. Riječju: Božić bi trebao (o)značiti omekšavanje ljudskih srdaca. Na žalost, „to vrijeme je podvrgnuto nekoj vrsti komercijalnog „zagađenja“, koje predstavlja opasnost da se izmijeni istinski duh Božića, koji je označen intimnom, a ne izvanjskom meditacijom, triježnošću i veseljem“, kako je to pred dvije godine u došašću naglasio papa Benedikt XVI.

Lijepa božićna poruka sadržana je u Matejevom izvješću o mudracima koji „dodoše s istoka“ (Mt 2,1). Filozof i znanstvenik Pascal je rekao da postoje tri vrste ljudi: koji Boga traže i nalaze ga (razumni i sretni), koji Boga traže, ali ga još nisu našli (razumni, ali nesretni), te koji Boga ne traže niti ga nalaze (nerazumni i nesretni). Mudraci kreću na opasan i dug put, može se reći na hodočašće. Svako hodočašće počinje traženjem Boga i vjera svakog čovjeka obvezuje da gaji takav motiv. Mudri su, ali ne zato što su svoje oči usmjerili prema nebu i zvijezdama, već što su na kraju puta prignuli svoja koljena pred Djetetom. Boga su tražili i našli ga i svjesni su da je konačna svrha ljudskog postojanja klanjanje i zahvaljivanje Bogu. Sveti Augustin u zadnjoj rečenici svojih „Ispovijesti“

kaže: „Oni koji traže Boga naći će ga, a oni koji ga nađu slavit će ga.“

U svoj žurbi i žaru oko Božića često se previđa lik svetog Josipa, koji je heroj cijele božićne priče. U prvi trenutak želi trudnu Mariju otpustiti, ali i u tom razmišljanju pokazuje svoju dobrotvornost, jer nakanu namjerava učiniti potajno, „jer je nije htio javno osramotiti“ (Mt 1,9). Josip poslušno izvršava dva mu postavljena zadatka, koja mu u snu izriče anđeo Gospodnji: uzeti Mariju za ženu („... nemoj se boriti kući dovesti svoju ženu Mariju jer je ono što je ona začela od Duha Svetoga“), a zatim dati ime djetetu („nadjeni mu ime Isus“). Jedino što u Svetom pismu Josip izgovara je davanje imena Isus, čime pred javnošću priznaje da je dijete njegovo i da preuzima ulogu oca. Anđeo svoju vijest Josipu počinje riječima „nemoj se boriti“. Strah uvijek postoji, no, da bi ga se ipak nadvladalo s ljubavlju, jer „savršena ljubav isključuje strah“ (1Iv, 4:18). Josip spremno i s povjerenjem prihvaća da je na djelu Božje djelo. Osigurava putovanje u Betlehem, skromno sklonište za Isusovo rođenje i sigurnost pred Herodom, te konačno svoju obitelj dovodi kući, koja je zapravo slika neba. Da je Josip bio manje poslušan, Marija i Isus ne bi preživjeli. Vrata paklena ne će nadvladati nad Crkvom, ali ista ta Božja providnost traži od ljudi Josipovu vjernost, te slobodnu volju da vjeruju i poslušaju kao što je to učinio Josip. Može se reći da i Josip, poput Marije, ima udjela u Božjem otkupiteljskom činu.

Najvažniji lik uz Isusa u božićnoj priči je neprijeporno Marija, koja ljudima pokazuje put spasenja. Krist ne pokazuje put. On jest Put, Istina i Život. Anđeo govori Mariji: „Duh Sveti sići će na te ... sila Previšnjega zasjenit će te; zato će se dijete koje ćeš roditi zvati svetim, Sinom Božjim“ (Lk 1,35). I svaki je čovjek pozvan da, poput Marijina tijela, u svojoj duši primi Boga i da kaže „neka mi bude po riječi tvojoj“. Ono što se je dogodilo u Betlehemu, što se događa u ljudskim dušama te prilikom primanja Euharistije isti je događaj, ali na tri različita načina.

Za vrijeme došašća kršćani su pozvani paliti svijeće kao znak nade. Tim se činom također pokazuje, posebice onima koji to riječima ili svojim (ne)djelima niječu, da je Bog još živ i da je Bog ovog svijeta bez obzira na sve vijesti i komentare, koji uglavnom oslikavaju tamu. Zbog toga paljenje svijećā na adventskom vijencu nije i ne smije biti samo nekakav ustaljeni ritual.

Na sam dan Božića, 25. prosinca, slavi se dakle Bog, koji je zajedno s ljudima ne samo na taj dan, već sve dane života. Teološki gledano, Božić je proslava Božjeg utjelovljenja u Isusu i Božje samoobjave svijetu u ljudskom obliku zbog pomirenja s čovječanstvom. A vjernici u Hrvatskoj trebali bi se posebice podsjetiti da je Isus došao među ljude u uvjetima velike ugroženosti kao izbjeglica, čija je obitelj morala bježati u izgnanstvo zbog ambicija moćnika. A takvu sudbinu doživjeli su u povijesti i mnogi Hrvati.

Kristovo svjetlo, koje sjaji iz tame, treba donositi drugima, a to se događa ako se slijedi Pavlov savjet Titu: „U svemu se pokaži uzorom dobrih djela: u poučavanju – nepokvarljivost, ozbiljnost, riječ zdrava, besprigovorna da se onaj nasuprot postidi nemajući o nama reći ništa zla.“ A bez obzira gdje bili, i što osjećali, Božje će svjetlo uvijek svijetliti u našu tamu.

NIZAŠTO IZGUBLJEN NAJBOGATIJI DIO KRŠĆANSKE GODINE

MISTERIJ BOŽIĆA I NOVE GODINE U MEĐUGORSKOJ CRKVI

DARKO PAVIČIĆ

ZA NEKE BLAGDANE I PRAZNIKE POSTOJE NEPISANA PRAVILA GDJE SE I KAKO SLAVE. Pa je tako za Božić običaj da ga se dočekuje i proslavlja u obitelji tj. u krugu najbližih. Obitelj se okuplja posnoga Badnjega dana i polako zajednički ulazi u božićnu noć i dočekuje božićno jutro. Za Novu godinu pak mnogi napuštaju to obiteljsko ozračje i odlazi se na neku bučnu novogodišnju proslavu. No, Međugorje je i to promijenilo. Naime, tisuće ljudi sa svih strana svijeta Božić i Novu godinu (ili samo jedno ili samo drugo) dočekuju u Međugorju. Običaje i navike ostavljaju kod kuće i kreću na dugo putovanje prema međugorskoj crkvi sv. Jakova, koja je tih noći premala da primi sve koji bi u nju htjeli ući.

Da, upravo tako, ući. Ne sjesti, nego ući. Jer je i sam ulazak u crkvu, praktički, nemoguć već od krunice nadalje. Klupe su ispunjene već u ranim popodnevrim satima, a u prostor između redova zbijaju se hodočasnici koji će cijelu noć provesti na istome mjestu na kojemu su se zatekli. Na vratima, sa svih strana, guraju se oni koji se nadaju da će uvrebat i neko mjesto u crkvi, što je nemoguća misija, jer oni koji su se utaborili unutra više nikamo ne izlaze sve do iza ponoći tj. sljedećega dana.

Kako bi se zauzelo mjesto u crkvi, valja, dakle, doći u ranim poslijepodnevrim satima, što znači boravak u njoj osam sati, a za neke i desetak i više, ako su odlučili doći već nakon podneva, kako bi bili što bliže oltaru. To je, zacijelo, svojevrsna pokora i mala mini-duhovna obnova, jer se čovjek mora naoružati strpljenjem. Praktički je i u cjelodnevnom postu, jer ako je i jeo nešto prije dolaska u crkvu, u njoj može krišom uzeti tek poneki bombon ili komadić suhoga voća i malo vode. Tvrdoća klupe pri tako dugotrajnom sjedenju traži od čovjeka upornost, a i susjedima oko sebe vrlo brzo počinje otkrivati raznorazne mane, od šmrcaanja i kihanja do preglasnog govorenja, pa valja razviti i visok stupanj tolerancije prema okolini. Najbolje je moliti i čitati, iščekujući prvo krunicu, zatim misu, klanjanje i opet misu kojom se iz jednoga dana prelazi u drugi, tj. iz jedne godine u drugu.

Naravno, nerijetko tko u tom čekanju i zadrijema, pa se trzne kada ga nešto iznenadno probudi, a jedno od ljepših buđenja u tom drijemežu može biti uvježbavanje crkvenog zbora na horu, koji isprobava pjesme koje će se pjevati te noći.

Sve to hodočasnik, koji je odlučio napustiti svoj dom, mijenja za Božić i/ili Novu godinu u Međugorju za onaj u svome domu, svojoj obitelji ili sa svojim veselim društvom. Čak mu se i samo-me može učiniti nestvarnim da je upravo u tome trenutku na tome mjestu, a ne negdje drugdje. I sam sebe može zapitati što ga je ondje dovelo upravo te noći. No, na sva pitanja odgovori dolaze upravo kroz zbivanja u crkvi, koja započinju krunicom, nastavljaju se svetom misom i kasnijim klanjanjem, pa još jednom misom, kada se povremeno čini da se mističnost trenutka može dodirnuti rukom i napipati običnim ljudskim osjećajima.

Netko će reći da je to zbog toga što se Gospa prvoga dana djece ukazala s Isusom u naručju, pa je Međugorje od toga prvoga dana, zapravo, personifikacija Betlehema i nesvjesno se upravo tako preslikava u duše i današnjih hodočasnika tj. svih onih u posljednjih 38 godina. Djeca tada, kada su prvi put vidjela predivnu ženu u svijetlosivoj haljini, obasjanu sjajem, zvjezdanom krunom oko glave i djetetom u naručju, ništa nisu govorila. Nisu s njom razgovarala. Šutjela su. Pa je možda i današnjem međugorskom hodočasniku, koji je u Međugorju odlučio provesti božićnu i/ili novogodišnju noć, dovoljno šutjeti pred tišinom noći u kojoj se zatekao upravo u međugorskoj crkvi, a ne u svome domu, obitelji i ustaljenom društvu s kojima je godinama provodio te noći. Postajući tako i sam dijelom međugorskog misterija u današnjem svijetu, koji na očigled svih mijenja milijune srca diljem cijeloga svijeta.

**GOSPA PRVOGA
DANA DJECI
UKAZALA S ISUSOM
U NARUČJU, PA JE
MEĐUGORJE OD
TOGA PRVOGA
DANA, ZAPRAVO,
PERSONIFIKACIJA
BETLEHEMA I
NESVJESNO SE
UPRAVO TAKO
PRESLIKAVA U
DUŠE I DANAŠNJIH
HODOČASNIKA
TJ. SVIH ONIH U
POSLEDNJIH 38
GODINA.**

Božić

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg;
Da, svijet je cijel
Sve bijel i bijel.

Tek okno ti selom svjetluca,
Na stolu vidiš kolače
I otac baje i puca,
Dječurlija veselo skače,
Od dragosti klikće i sijeva,
Kud komorom prostrta slama;
A s dječicom majčica pjeva:
Kralj neba se rodio nama.

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg,
Da, svijet je cijel
Sve bijel i bijel.

U kolibi žena sjedi,
U nijemu propala muku
Pa dijete mrtvo si gleda,
Ah, na slami skrštenih ruku.
Tek slaba svijeća svjetluca,
A žena hvata se prama
I pjeva – srce joj puca:
Kralj neba se rodio nama.

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg;
Da, svijet vam je cijel
I grob je bijel.

August Šenoa

BOŽIĆNA MEDITACIJA

U BETLEHEMU,
NA ONAJ DAN...

Jedan sam od izmučenih očeva na kraju putovanja, opterećen brojnim brigama: gdje ćemo spavati, što ćemo jesti, hoće li se najmanja djeca izgubiti u gužvi, itd.

MICHAEL
O'BRIEN

PONEKAD RADO ZATVARAM OČI TE SEBE I SVOJU OBITELJ STAVLJAM U PRIZORE IZ EVANĐELJA. Primjerice, u Betlehem, upravo na taj dan. U mašti vidim pretrpani grad, tako stvarno te ga gotovo mogu dotaknuti. Jedan sam od izmučenih očeva na kraju putovanja, opterećen brojnim brigama: gdje ćemo spavati, što ćemo jesti, hoće li se najmanja djeca izgubiti u gužvi, itd. Tiho bjesnim na rimske vojnike; u mislima osuđujem one Izraelce koji surađuju s njima, zamjeram vlastitome narodu — prodavačima, piljarima i gostioničarima, koji od siromaha traže upravo sramotne svote. Vidim sebe kako jurim uokolo, tjeskobno pokušavajući pronaći utočište za moju brojnu djecu. Molim, ufam se, strahujem i sumnjam. Kako ove godine stojimo s novcima? Ne baš najbolje. Jesam li unaprijed rezervirao prvoklasnu sobu baš u onome gostinjcju koji je odbio Svetu obitelj? Ne — to ne bi bilo u našem stilu. Vjerojatnije je da smo i sami pronašli mjesto u štali. Djeca nisu zadovoljna. Smrdi. Hladno je. Počinju plakati. Hej, djeco, ni meni se baš ne sviđa, ali — iskoristimo to što nam se nudi, može? Prikažimo to. Pogledajte onaj iscrpljeni bračni par u dnu štale. Ona žena treba roditi. Utišajte se; tiho, djeco. Pustite ih neka spavaju; djeluju iscrpljeno. *Pssst! Pssst!*

Kada su moja žena i djeca napokon pali u nevoljki san, ležao sam budan gledajući u žeravicu vatre koja se gasila, pitajući se hoće li život ikada ući u normalu. Pitao sam se: gdje je stabilnost, gdje je sreća, gdje je utočište? I, najbolnije od svega: „Gdje je Bog?“ Nesmiljeno je doba. Toliko toga što je nekoć bilo veliko i dobro, sada se čini izgubljenim; okruženi smo samim porazima. Moj narod i moja vjera i moj dom kao da više i nisu moji. Stranac sam u stranoj zemlji, a najčudnije je od svega što sam upravo ovdje rođen i odrastao.

I tako, u tom trenutku, u vrlo mrkloj noći, možda gubim hrabrost. Možda sam čak i prestao moliti. Je li to noć u kojoj tisuće anđela čuvara preplavljuju mjesto, uzaludno pokušavajući sve roditelje dovesti u stanje pripravnosti? Je li to noć u kojoj smo odveć umorni, odveć ljutiti, odveć obeshrabreni da bismo čuli? Ili su nas, naprotiv, uspavale uvriježene navade zabave i razonode? Je li to noć kada anđeo biva poslan s Neba kako bi me upozorio da su mi djeca u pogibli? Kada me pokušava probuditi iz ugodna sna ili mi u snu progovoriti; mogu li uopće još čuti njegov glas? Ili — pod pretpostavkom da sam još uvijek

budan — promatrajući tminu u trenutku njegova dolaska — hoće li moja tjeskoba i bijes nadglasati njegove nutarnje poticaje? Je li mi duša toliko nemirna te jednostavno odbijam povjerovati, jer mi je um zaokupljen mislima poput: „Prepušten sam samo sebi; osamljen sam ovdje sa svim tim teretima — a gdje je moj Bog? Gdje je pomoć? Gdje je pomoć?“ I ne čujem ništa, jer sam odveć zaokupljen bukom vlastita straha.

To je upravo savršeno vrijeme za Heroda. Tmina prekriva srca njegovih podanika. Tmina prekriva njegovu zloću. Tmina će pokriti i njegove odvratne zločine. Tmina obavija njegove misli: ako je istina kako će se pojaviti mali kralj i prekinuti herodovsku lozu, istina je i to kako on, Herod, ima moć i lukavost time se okoristiti u svoju korist. Herod smatra kako Boga nema, jer nebo šuti. Nikada ne progovara. Vjeruje kako mač određuje sudbinu svijeta. Mali se kraljevići mogu pojavljivati gdje god žele, ali on će znati kako s njima. Naposljetku, uspjeh će jedino svaliti bijes Rimljana na čitav narod. Kraljevi poput njega jedini znaju što je stvarno dobro za narod. Pomalo je nezgodno, smatra on, ali daleko bolje da strada nekoliko djece, negoli da čitav narod bude uništen. Ako nekoliko neuzročnih žrtava mora pasti kao neizbježna žrtva, to je, uostalom, za dobrobit naroda. Ljudi su ionako preglupi da bi znali što je za njihovo dobro. „Ponekad“, samozadovoljno kimnu Herod, „ponekad ljude treba spasiti od njih samih.“

I tako je krv brojne djece potekla u gradu Davida i Rahele, u gradu Mesijinu. Tako je ispunjeno Jeremijino proroštvo:

*U Rami se glas čuje,
kuknjava i plač gorak:
Rahela oplakuje sinove svoje
i ne će da se utješi
jer više ih nema.*

Svake se godine na taj blagdan pitam bi li i krv moje djece bila potekla zajedno s krvlju Nevine dječice? Bi li njihovi posljednji urlici zauvijek odzvanjali u mojim ušima? Bi li se moj glas i onaj moje supruge pomiješali s vriskovima ožalošćenih roditelja u Betlehemu? Bi li se glas

Kada je umro, čula se samo tišina. Nema više glasova, nema ptica, nema grmljavine, nema podrugljiva podsmijeha, niti vapaja, niti vjetra. Samo tišina. Ona u tome trenutku ne plače. Može jedino zuriti u potpuni mrak, osjećajući jedino neiscjeljivu ranu u svome srcu. Ta se bol ne da izreći niti se ta okrutna agonija može pretvoriti u zvuk.

čuo u predgrađima i trgovačkim centrima; kuknjava i plač gorak — naše vlastito kukanje, nepovezano, oplakujući djecu svoju jer ih više nema? A kada vojnici obrišu svoje mačeve i pođu kući te se i vladari vrte svojim državičkim poslovima, kada se u poslovnome svijetu vrte u svoju rutinu, hoćemo li jednostavno stajati ondje s rupama u srcima, krvareći iz neizlječive rane?

Kakva bi bila moja reakcija? Okriviti sebe? Mrziti tlačitelje? Mrziti i sam život, jer smrt kao da je i opet

pobijedila? Kriviti Boga? Bi li u gorčini vikao u nijema nebesa: „Gdje si bio? Zašto nas nisi spasio?“ Koji je Božji odgovor? Čut ćemo ga trideset i tri godine kasnije: majka Isusova stoji pod no Križa. Tmina prekriva zemlju. Smrtni vapaj njezina Sina odjekuje planinom, para nebo i grad te prodire nebesa i sve do dubina pakla. Sve je stvoreno potreseno. Vrijeme se usporava, a onda kao da staje, no zvuk se i dalje čuje. Prolazi umovima i srcima poput beskrajna jauka. Iz dubine sjećanja Marija u sebi čuje zvuk novorođenčeta koje u noći plače tražeći mlijeko, toplinu, ljubav. Ti se vapaji miješaju s dubokim glasom umirućega u agoniji te u njenu srcu postaju jedan jedinstven zvuk — to je mač, i probada je do srži.

Kada je umro, čula se samo tišina. Nema više glasova, nema ptica, nema grmljavine, nema podrugljiva podsmijeha, niti vapaja, niti vjetra. Samo tišina. Ona u tome trenutku ne plače. Može jedino zuriti u potpuni mrak, osjećajući jedino neiscjeljivu ranu u svome srcu. Ta se bol ne da izreći niti se ta okrutna agonija može pretvoriti u zvuk.

Tek je kasnije zaplakala. Kada su skinuli iznakaženo tijelo i njegove otvrdnule i izvrgnute udove položili u njeno krilo, još je jednom vidjela djetesce što ga je nekoć držala u naručju. Stvoren je za ljubav, a sada ponovno ovdje leži, prekriven prljavštinom svijeta, satrven njegovom zloćom, raskomadani njegovom bolesnom dušom. Tada, iz rane njena srca, izbija sva tjeskoba majke i noć biva ispunjena stravičnim jecajima. Može li ih ljudsko uho čuti? Ne znam. No, znadem kako takvih jecaja još nije bilo u ljudskoj povijesti niti će ih više biti. Anđeo je nju, Josipa i dijete bio spasio od pokolja nedužnih. Sada je, napokon, i ona pozvana isplakati nepodnošljive suze Rahele koja oplakuje sinove svoje jer ih više nema.

Ako se mi kršćani radujemo o blagdanu Nevine dječice, onda je to stoga što nas je Bog uslišio. Rekao je: „Kada se dogodi ono najgore, niste sami. Ja sam s vama. Ja trpim s vama i u vama, čak i više no što biste sami ikada mogli trpjeti. Upoznao sam posvemašnju napuštenost i užas. Božje je srce bilo probodeno. I srce je moje majke bilo probodeno te je osjetila sve što vi sada osjećate. Ona vas sada grli, baš kao što je nekoć grlila moje tijelo na Kalvariji.“

Sotona, taj stari majstor tlapnji i otac laži, žestoko je zario svoj mač u srca Isusa i Marije. Bio je to njegov najveći rizik, njegov veliki pokušaj dokazivanja kako tama pobjeđuje doslovce sve. No, nije mogao spriječiti zoru. Ubio je Sina Božjega i Sin je Božji ponovno ustao u treći dan te posvemašnji poraz pretvorio u pobjedu Neba. Sotona je pobio i neku djecu, preko ohola, izopačena kralja, a na njihovu je mjestu ustalo deset tisuća puta deset tisuća druge djece, koja su mjesto njih vjerovala. Ako je u našemu dobu za kratko vrijeme dopustio pokolj brojne djece preko njihovih zabludjelih roditelja, kukavičkih zakonodavaca i neljudskih tehničara, njegovo je vrijeme kratko te će njegovo posljednje kockanje također doživjeti poraz. Za svaki život što ga uništi, deset tisuća puta deset tisuća duša ustaje kako bi slavilo pobjedu Božju. Poradi toga slavimo „blagdan“ pokolja Nevine dječice. Jer, u vječnosti će se svi naši porazi pokazati kao pobjede i neizlječive će rane zacijeliti te ćemo se zauvijek radovati s Jaganjcem koji je bio zaklan.

Korisnici, volonteri i djelatnici Depaul Hrvatske na hodočašću u Međugorje

DAVORKA JURČEVIĆ ČERKEZ

MEĐUGORJE - SVRATIŠTE U KOJEM IMA MJESTA ZA SVE

Skupina hodočasnika vraća se s Podbrda i zbog kišnog dana cipele su im blatnjave. No, na to su tamo gdje žive i zbog uvjeta u kojima žive navikli. Možda je upravo zbog tog kišnog dana u Međugorju slika dirljiva, jer izgledaju kao da su došli upravo na mjesto na koje pripadaju, a da toga nisu ni svjesni. Oni su korisnici Kuće utočišta koju vode sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog i u kojoj svoj humani program pružanja pomoći svima onima koji se nalaze na rubu, odnosno margini društva ustrajno provodi vinkovska udruga Depaul Hrvatska. Radi se o titanskom poslu vraćanja čovjekova samopoštovanja i dostojanstva. U svom urednom životnom ritmu, prolazimo pored „onih koji nemaju doma“ a da ih i ne opažamo. No, svi oni imaju svoja imena i životne priče. Pristiže nam vrijeme Božićne raskoši kada će s naših stolova padati mrvice, a mi ni tada ne ćemo biti u stanju pogledati tko su oni ljudi koji ih skupljaju. No, njima je više od svega potrebna topla riječ, povratak osjećaja da su kao ljudi sazdana životvornom Božjom milošću sposobni držati žlicu u ruci, pogledati ravno u oči drugome ili vratiti se Ocu nakon što su žudjeli za rogačima čuvajući svinje, bez košmara u glavi koji ih nagoni da svoje živote prepričavaju spajajući proživljene slike u nerazmrsivi čvor. Stoga bi, kad sjednemo za svoje blagdanske stolove, okruženi obitelji koja je srž svega, bilo dobro da se podsjetimo tko je bio Isus: onaj koji je blagovao s onima nad kojima su se drugi zgražali, rođen upravo kao beskućnik, jer za njegovu obitelj „u svratištu nije bilo mjesta“. Donosimo razgovor s direktoricom udruge Depaul Hrvatska, doc. dr. sc. s. Veronikom Milom Popić.

Foto: Arhiv ICMM

Čime se bavi Vaša udruga?

Udruga je vezana uz karizmu svetog Vinka Paulskog, odnosno sestre milosrdnice. Djelujemo u Rijeci. Vodimo Kuću utočišta, koja je dnevni centar za beskućnike, gdje udruga provodi svoj program i na koji je usmjerena. Pružamo pomoć za oko 120 korisnika mjesečno, odnosno 50 do 70 na dnevnoj bazi. Ovo je naše prvo zajedničko hodočašće na koje su došli volonteri, djelatnici i korisnici. Korisnici su beskućnici i one osobe koje su iz bilo kojeg razloga ostale na margini društva. Možda čak nije

ni prikladno upotrebljavati izraz „beskućnici“ jer smo zapravo svi beskućnici kad god ne živimo iz svoje biti, svog temelja, koji je Bog.

Kako ste se odlučili na ovo međugorsko hodočašće?

Usudili smo se napraviti ovaj iskorak jer zaista ne bismo mogli sami bez njih. Došli smo na poziv naših dobročinitelja g. Juraja Ivankovića, vlasnika Hotela Grace u Međugorju i ostalih dobročinitelja iz Međugorja i Zagreba koji su uspjeli sve organizirati kako bi se naše

hodočašće ostvarilo. Krenuli smo s nakanom da svatko od nas prestane biti beskućnik, odnosno da susret-nemo Boga. To je taj poticaj na koji smo odgovorili, odnosno putevi koji su nam se otvorili. Nama je sve ovo blisko jer nam je Bogorodica Marija važna u našoj kući. U 12 sati svakog dana događa se jedno molitveno čudo, rekla bih, kada se zaustavlja sav rad i usred kuće moli se otajstvo krunice. To je nešto što naši prijatelji korisnici jako cijene i vole. Molitveno obraćanje Djevici Mariji djeluje jako pozitivno na cijeli naš svakodnevni sustav. Mislim da nas upravo povezuje taj molitveni dio naših svakodnevnih aktivnosti. Ovo hodočašće je stoga bio logičan slijed svega onoga što smo kroz molitvu započeli u našoj kući. Uz onu hranu, uz one usluge koje se odnose na čovjekovo tijelo i psihi, nužno je da idemo prema dubinskom ostvarenju. To ne ostvarujemo samo molitvom i katehezom. U našoj kući provodi se i hagioterapija u koju se korisnici uključuju u određenom trenutku i što dodiruje najdublje čovjekove temelje. Taj cjeloviti vinkovski stav prema čovjeku je ono što nam je najvažnije, a ovo hodočašće je dio toga. Suradujemo također s „Ružama sv. Franje“, prihvatilištem za beskućnike, a neki od njih su ovdje s nama.

Koliko prihvatilišta u Rijeci postoji?

Postoji gradsko prihvatilište „Oaza“ i prihvatilište „Ruže svetog Franje“, koji vodi Franjevački svjetovni red. Mi vodimo dnevni centar, pružamo takoreći sve ostale usluge osim smještaja. Između ostalih usluga, pružamo i medicinsku skrb, tako da su među volonterkama koje su ovdje s nama i naša medicinska sestra i liječnica. Mislim da pružamo lijep primjer koliko toga se može naći u jednoj kući: od zadovoljenja temeljnih potreba, pomoći pri traženju posla i liječničkog savjeta do duhovne pomoći.

Kakvi su rezultati Vašeg rada?

Ovisi o tome koliko je dugo osoba marginalizirana. Ako netko, primjerice, provede dvije godine na ulici, trebat će mu puno više za resocijalizaciju. Ovisi svakako o onome što joj se događalo u međuvremenu, jer ulica u velikim gradovima donosi

nasilje, ovisnost i druge nedaće. Čak i ako netko nije bio ovisnik, vjerojatno će to na ulici postati jer se nađe daleko od svega. Ključna stvar je trenutak kada puknu veze s obitelji. Tada započinje raspad i nagli pad. Tada je i povratak dug. No, imamo iskustva značajnih i cjelovitih pomaka. Počnemo od hrane, od socijalizacije u smislu zajedničkog blagovanja, a potom i uključivanja u rad naše kuće i povjeravanja određenih odgovornosti kao što je rad u skladištu, pri čišćenju ili u knjižnici. Potom slijedi i uključivanje u ostale programe. Radi se o jednoj cjelini, mozaiku sastavljenom od dijelova koji se nadopunjuju, što ide prema cjelovitom pristupu čovjeku. Možemo posvjedočiti da je naš koncept djelotvoran. Rekla bih da bismo mi koji nismo u njihovoj situaciji željeli da sve ide brže, i promatramo stvari prema svojim mjerilima. Pitamo se zašto se netko na primjer ne uključuje u posao, zašto ga ne pronalazi, ali nema svatko isto vrijeme i isto iskustvo. Kao promatrači i poticatelji promjena često smo nestrpljivi. Učimo se stoga strpljenju i poštivanju vremena koju osoba treba za svoj povratak, oporavak.

Koji su najčešći uzroci njihova „beskućništva“?

Jako je teško generalizirati i donositi neki općeniti zaključak jer u mnogome ovisi o osobi. No, okidač je u mnogo slučajeva raspad obitelji. Zasigurno, to donosi veliku težinu, ali nekima donosi izuzetno teške okolnosti. Tada unutarnja ranjenost često prevlada i donese čovjekovu marginaliziranost na mnogim razinama. Upravo zbog toga je potrebna cjelovita pomoć – materijalna i duhovna – koja se može pružiti kroz suradnju s institucijama, stručnjacima, volonterima građanima i slično. Tako je činio sveti Vinko Paulski i tako činimo i mi.

Kako percipirate njihov odnos prema samima sebi? Koje su njihove najveće osobne poteškoće s kojima se suočavaju?

Nedostatak samopoštovanja, odnosno potreba za vraćanjem dostojanstva je dominantna. Budući da su te osobe na rubu društva, odbačene, teško je nekad ponovno pronaći životnu ravnotežu i vratiti se u redovitost. No, kada prepoznamo da mi možemo vratiti dostojanstvo čovjeku na mnoge načine, na primjer kada mu povjermimo zadaću da učini neki i sitni posao i pokažemo mu time da imamo povjerenja u njega i njegove sposobnosti, pomičemo stvari s mrtve točke. Ali, ključno je da i mi to moramo učiniti. Moramo biti s tom osobom tada, i sami to učiniti. Pokazati primjerom! Jer, dogodi se da je u čovjeku davno zamro taj osjećaj budući da više nema povjerenja u samoga sebe i tisuću je puta možda pao. Ljudi su i te kako svjesni tih svojih padova, ali nema im tko reći: „Ti to možeš!“

Je li ovo Vaše prvo hodočašće u Međugorje?

Da, prvo skupno u okviru Depaul Hrvatske. Do sada su naši korisnici samo pojedinačno posjećivali Međugorje ili druga svetišta. Jako su se radovali ovom hodočašću. Bog je htio da ovi ljudi budu ovdje, i mislim da se to ne događa bez razloga. Sve je Božja Providnost. Sada smo tu kao jedna duhovna vinkovska obitelj Depaul Hrvatske, što je identitet koji nastojimo njegovati.

Na koji se način financirate?

Kao i u slučaju drugih neprofitnih organizacija, to je

neprestano nastojanje, pronalaze-nje puteva. Moramo se neprestano angažirati u tom smislu. Rekla bih da se javnost postupno sve više osvješćuje o ovakvim problemima. Naša zadaća je i progovoriti o poteškoćama koje ovi ljudi imaju i o potrebi vraćanja njihova dostojanstva kao i konkretnim načinima na koje društvo u tome može sudjelovati. Da bismo proširili svoje djelovanje, što već počinjemo, svakako nam treba više materijalnih sredstava. Svakako, želimo poticati samoodrživost naših projekata i uključivati u to prvenstveno naše korisnike. Nužno je i umrežiti se sa sličnim i komplementarnim institucijama. Uz to, i preuzeti odgovornost umrežavanja i zajedničkog djelovanja, na svakoj razini.

Imate dnevni centar, ali nemate prenoćište. Gdje Vaši korisnici provode noć?

To je onaj zahtjevniji dio priče, jer vidimo koliko nam to nedostaje, i naš sljedeći korak koji želimo ostvariti. U Međugorju želim moliti i za taj cilj koji imamo pred sobom. Želimo da naši prijatelji, koji borave kod nas dvanaest sati dnevno, nakon osam sati navečer imaju gdje otići, a ne vratiti se na ulice. Želimo im pružiti kuću, mjesto koje će nazvati dom.

Jesu li oni beskućnici i u pravnom smislu, odnosno imaju li osobne dokumente i prijavljeno prebivalište?

Većina ima neku formalnu adresu, ali mnogi na tom području imaju i znatne probleme. Neki prikrivaju svoje beskućništvo na razne načine.

Koliko je tih „skrivenih“ beskućnika, onih koji uopće nisu registrirani?

Rekla bih da ih ima skoro dvostruko više nego onih za koje znamo. Mi doslovno izlazimo na ulice i tražimo ih, pozivajući ih da dođu kod nas da im pružimo ono što možemo. Rekla bih da je to jako važna stavka u cijeloj priči, izaći im u susret, krenuti prema njima, pronaći ih na mjestu na kojem se nalaze i pozvati ih k sebi. Tako je činio i sveti Vinko Paulski. Rekla bih da je veliki iskorak otvoriti radikalno svoja vrata. To nije lako jer nosi određeni rizik i jača našu vjeru u Božju providnost.

Razgovor s Petrom Štokić, vjeroučiteljicom i koordinatoricom volontera u Kući utočišta

Kakva je Vaša uloga u Kući utočišta?

U Kući utočišta, u kojoj program provodi Depaul Hrvatska, ja volontiram, a nedjeljom održavam kateheze. Uz to, sudjelujem i u vanjskom radu, obilazeći mjesta na kojima borave beskućnici. Obilazimo ulice po noći, tražimo ih i objašnjavamo im što im možemo ponuditi, odnosno koje usluge mogu primiti kod nas u dnevnom centru u koji ih pozivamo. Nevezano uz Kuću utočišta, dva puta godišnje vodim hodočašća u Međugorje, tako da i u tom smislu ovdje imam funkciju. Sestra Veronika je voditeljica Kuće, a ja sam voditeljica ovog hodočašća. Uspjeli smo ostvariti ovaj put dobrom voljom naših dobročinitelja. Nismo se samostalno organizirali nego nam je ponuđen besplatan smještaj i prijevoz. Za nas su čuli preko naših članova koji djeluju u Zagrebu. Ovdje nas je ukupno 38, od čega je korisnika 21. Mi ostali smo njihova pratnja, odnosno djelatnici i volonteri Kuće utočišta.

Kako ste se počeli baviti volontiranjem?

Sestra Veronika mi je predavala engleski jezik u srednjoj školi i uz nju sam započela s volontiranjem kojim se bavim već 11 godina. Kuća utočišta je u funkciji od 2007., a kao prošireni, dnevni centar, postoji već treću godinu. Prije toga sam bila članica Marijanske vinkovske mladeži, a sve što je veza-no uz sestre milosrdnice uvijek se odnosi i na karitativni rad, pomaganje potrebitima, siromasima i beskućnicima. Na taj sam način izgrađivala sebe, svoju duhovnost i rasla u vjeri.

Što smatrate najvećim problemom vaše Udruge?

Najveći nam je problem što nemamo prihvatilište gdje bi naši korisnici mogli prespavati. Otvoreni smo od 8 do 20 sati, nudimo tri obroka, zdravstvene i pravne usluge, psihološku pomoći i sve ostalo, ali imamo problem noćnog smještaja, što znači da nakon 20 sati moraju izaći na ulicu i moraju se sami snalaziti. Rijeka je inače kišni grad i noćni uvjeti su teški. Pronalaze neke nastambe oko željezničke pruge, spavaju na autobusnom kolodvoru, u čekaonicama, na barkama u Mrtvom kanalu ili se jednostavno skrivaju na nekim mjestima gdje ne bi smjeli biti. Tamo gdje ih poznaju, toleriraju njihovu prisutnost. U Rijeci postoje dva prihvatilišta za beskućnike gdje mogu prespavati, ali oni imaju samo 14 soba. Prema našim evidencijama, uličnih beskućnika u Rijeci je više od sto. Međutim, broj onih koji žive u neadekvatnim smještajima je puno, puno veći.

Kakav je odnos građana prema njima?

Kad ih ljudi vide na ulici, već ih prepoznaju i uvijek misle da vide ista lica. No, rekla bih da svi skupa nismo dovoljno osjetljivi i osviješteni za njihov problem, jer svatko može pomoći barem malo, na svoj način, i obratiti pažnju na te ljude. To nam je također jedan veliki cilj. Primjerice, 7. prosinca pripremamo veliki događaj „Jedna noć pod zvijezdama“ kada će svatko moći na vlastitoj koži osjetiti što ti ljudi proživljavaju i pokušati se solidarizirati s njima. Uz koncert i druge sadržaje neki će od nas spavati na otvorenom, u gradu, cijelu noć. Tko je voljan i to želi, moći će nam se pridružiti.

Razgovor s Biserkom Selimović, umirovljenicom i volonterkom u Depaul Hrvatska

Kako ste počeli s angažmanom u Kući utočišta?

Ovo je osma godina da volontiram u Kući utočišta i vrijeme mi je jako brzo prošlo. Volonterka sam postala kada sam u jednom trenutku osjetila da imam par sati koje bih htjela negdje i na neki način korisno upotrijebiti. Otišla sam u mirovinu i shvatila sam da me više ne može ispuniti pročitanja knjiga ili šetnja uz more. Htjela sam dati nešto od svoje duše drugima. To je po svoj prilici Božja providnost. Prvo sam pokucala na vrata Caritasa, a oni su me uputili sestrama milosrdnicama. Kad sam jednom ušla, više nisam izašla.

Što za Vas znači volonterski rad?

Obuzela me toplina ljudske blizine, od prijema do tih osoba koje te gledaju širom otvorenih očiju. Sestre milosrdnice su prihvaćale sve potrebite već dugo godina. Pružale su im jedan obrok, topli kutak, ono što su mogle. Bilo je puno odricanja, puno truda, puno volontera, puno dobrih želja da se to može tako voditi. Bilo je stvarno lijepo i humano i sve ono najbolje što se može o tome reći. Kasnije su osnovale Udrugu Depaul Hrvatska koja je sve to uobličila na jednoj višoj razini, jer je došlo do materijalnog rasterećenja. Pružaju se tri obroka, cjelodnevni boravak, obilazak beskućnika, što na cesti, što na mjestima na kojima bi ih se zateklo. Mislim da nitko tko je u potrebi i tko je nemoćan ne može reći da nije zbrinut. Potrebno je samo da se jave, a sestre i volonteri ih čak sami pronalaze. Obilaze ih danonoćno. Naša Kuća utočišta je kuća jedne obitelji u kojoj se ljudi lijepo osjećaju u međusobnom druženju. Svi mi koji tamo volontiramo dolazimo u tu zajednicu pružiti ljudima sebe, kroz lijepu riječ ili tanjur juhe. Ja ne znam koliko ja njima značim, ali što god da se tamo događa, koliko god da radimo, ja izlazim ispunjena.

Što konkretno radite u Vašoj Kući?

U Kući utočišta uglavnom pomažem u kuhinji, i to radim od samog početka. Subotom radim s kuharom kao pomoćna snaga pri podjeli ručka, a nedjeljom radim na pripremi lunch-paketa s ostalim volonterima. Nas volontera je priličan broj i mislim da je svaki dan u tom smislu pokriven, s po 2-3 sata, već prema potrebi. Odaziv je velik i zaista je lijepo boraviti s tim ljudima u zajednici.

Zašto ste pošli na ovo hodočašće?

U Međugorje sam željela doći, ali nisam sebe stavila u prvi plan nego sam došla više radi naših korisnika. S njima nikad ne osjećam umor jer me volontiranje ispunjava. Tek smo došli u Međugorje, ali se osjećam ispunjeno i čini mi se da smo već primili sav blagoslov ovog svijeta!

Svjedočanstva korisnika udruge Depaul Hrvatska

KATARINA, 42 GODINE

Trenutno sam beskućnica i spavam na cesti već mjesec dana. Inače sam po struci medicinska sestra. Nakon što sam prestala raditi, nastavila sam tražiti posao radi smještaja, kako bih imala krov nad glavom, ali to ništa nije moglo duže potrajati. U ovoj sam se situaciji našla nakon što sam nakon 10 godina prekinula odnose s osobom s kojom sam živjela u iznajmljenom stanu. Majka mi je umrla, a otac je star i nemoćan te nije u mogućnosti skrbiti o meni. Od ostale se obitelji nemam više kome obratiti. Najčešće spavam u gradskoj čekaonici na autobusnom kolodvoru, prenoćim na klupi ili sjedalici. Sestre milosrdnice upoznala sam preko Caritasa i kod njih redovno boravim preko dana ako

se previše ne umorim preko noći, odnosno ne stignem dobro spavati. Dolazim u jako neugodne situacije ako zaspem u nekom kafiću gdje se uđem ugrijati. Ljudi to ne razumiju. Najteže je kad nemate gdje leći i kad vas ljudi odbacuju jer ste im čudni čim vas vide. U Kući utočišta redovno idem na ručak, a nekad na doručak i večeru, već kako stignem, odnosno koliko mi to zdravstveno stanje dozvoljava jer sam vaskularni bolesnik i imam trajno oštećenje mozga. Završila sam na ulici sa svim tim dijagnozama. Obratila sam se socijalnoj službi i rekli su mi da trenutno u prihvatilištima za mene nema mjesta. Primam jedino pomoć od države za kućnu njegu i pomoć, što iznosi 600 kuna mjesečno, od čega kao invalid ne mogu živjeti na cesti. Na dolazak u Međugorje sam se odlučila zato što sam kao vjernica osjetila duhovni poticaj. U Međugorju sam bila jedanput kao malo djeteta sa svojom obitelji koju sam tada imala, a sad sam došla s ovim dragim ljudima koji imaju iste probleme kao ja. Zahvalna sam svima koji su uspjeli organizirati ovo naše hodočašće. Jako mi puno znači podrška sestara, od toplog obroka do tople riječi. Jako

sam dirnuta pogledom na ovo lijepo mjesto i ove drage ljude.

MARIJAN, 61 GODINA

Rodom sam iz Bjelovara, živim u Rijeci. Bio sam pomorac 18 godina, nakon čega sam radio na gradilištu. To su mi najljepše uspomene i opet bih išao na brod kad bih mogao. Imao sam teško djetinjstvo. Otac mi je poginuo, majka me je zanemarivala i bio sam po domovima osam godina. Trenutno imam mjesto za spavanje u prihvatilištu „Ruže sv. Franje“, gdje sam bio u više navrata i gdje se pravila moraju poštivati. Zahvalan sam sestrama milosrdnicama i Depaul Hrvatskoj što su mi omogućili ovo hodočašće. Ja sam davno prošao kraj križa u svom životu, a ovo divno hodočašće možda

nikad sam ne bih mogao ostvariti. U Kući utočišta nam je lijepo, družimo se i pomažemo jedni drugima. Osim prihvatilišta, spavao sam po barakama, na groblju, posvuda. Da odem spavati u kanalizaciju, meni je sve isto jer sam se davno pomirio s tim. Važno mi je da imam što pojesti, a kad zaspim, nije važno gdje, meni je lijepo. Možda je najteži trenutak u mom životu bio upravo onaj kad sam zakoračio u taj neki drukčiji život. Ali, ako je hladno, ja zamislim da mi nije hladno i zaspam. Najgore i najljepše mi je bilo kad spavam, a posebno kad sanjam nešto lijepo. Tada nikog ne čujem ni ne vidim ništa znam. Ali kad se probudim, sve ode u propast. Kad sam naglo ostao bez sredstava za život, bilo mi je teško dosta dugo, barem dvije godine. Onda sam se počeo pomalo snalaziti, skupljao sam boce. Nikad nisam bio nepošten ni krao. Čak i danas dijelim s drugima. Ako nađem 20 kuna, rado ću ih dati nekome drugome. Vjerujem da je Bog posvuda s nama, i manifestira se kroz jednog čovjeka koji ti nešto da, ali sve zlo je napravio čovjek. Potrebno je vjerovati u Boga.

ZORAN

Nisam u dobrim odnosima s obitelji. Još uvijek se vodi sudski spor oko onoga što su mi učinili. U Međugorju sam treći put. Ovdje je jako lijepo, osjeća se mir i svi su iz nekog razloga bolje raspoloženi.

DANIJELO, 46 GODINA

Od svih tih svojih brodoloma koje nosim u sebi ja sad zaista ne mogu reći koji mi je bio najteži trenutak u životu. Imao sam jako lijepo djetinjstvo, ali dogodili su mi se teški trenutci kao što je gubitak djeteta ili ratne traume, koji nisu utjecali na moj karakter nego na moje emocionalno stanje. Prošle godine sam se rastavio od žene nakon 15 godina braka. Bio sam u 111. brigadi HV-a, radio sam u raznim zemljama u inozemstvu. Nisam rodom iz Rijeke, ali me je privukla svojom ljepotom i odlučio sam tamo započeti novi život. Po prirodi sam naivan i dosta vjerujem ljudima, tako da su mi uspjeli ukrasti sav novac i dokumente. Imao sam stan i posao. Budući da sam imao problema kod kuće, nisam imao gdje izvaditi osobnu iskaznicu. Prebivalište sam mogao dobiti samo preko prihvatilišta „Ruže sv. Franje“, gdje su mi puno pomogli i na čijoj sam adresi prijavljen. Tamo su mi pružili sve i ponekad mislim da sam nezahvalan. No, to nije način života na koji sam navikao. Očekujem da ću od sljedeće godine moći živjeti sam. Zaposlen sam i ruke su mi pune žuljeva, ali nemam ni dana radnog staža, jer radim na crno, što je po meni opasna bolest naše države. Odlučio sam da ću uplaćivati neko osiguranje kako bih mogao živjeti u starosti, a ostalo što imam ostavit ću djetetu. U prihvatilište sam, dakle, došao kako bih ponovno počeo živjeti. Ja ne mogu lagati i tvrditi da nisam imao problema prije rastave braka, jer me je nadahnulo svjedočenje momka iz Cenacola. Nakon što su se svi razišli, prišao sam mu jer je rekao istinu o samozavaravanju. Ja također sam sebe zadnju godinu dana promatram sa strane. Nisam više u toj žizi svega. Promatram svoj život kroz rupu i mogu reći da je tu bilo svega. Ne mogu sam sebe optuživati i neke si stvari jednostavno moram oprostiti. Trenutno se ne sažalijevam nego sam ljut na sebe zbog svih svojih krivih odluka. Bio sam narkoman. Nikad se nisam liječio u bolnici ili tražio neku terapiju nego sam odradio sve to sam bez pomoći stručnjaka i na to sam ponosan. Ja se tog razdoblja ni ne sjećam jer je bilo zaista teško za mene. Nakon toga mi se dogodila nezgoda, pao sam sa skele, i imao sam višestruke frakture, od toga četiri na lubanji. Javio sam se u centar za prevenciju ovisnosti i mislim da ću do kraja godine prestati s propisanom terapijom. Iz nekog razloga, Međugorje nije samo jedna od uobičajenih destinacija, jer je posebno. Tu se događaju preobraćenja i svakojaki plodovi, ali mi možda smeta pogled na preveliki broj trgovina, jer mislim da ovdje ne bi trebalo biti toliko biznisa. Premda sam stvarno došao do dna, u prilici sam ponovno započeti svoj život. U prihvatilište dolaze ljudi raznih kategorija. Ovakav život nije ničiji izbor.

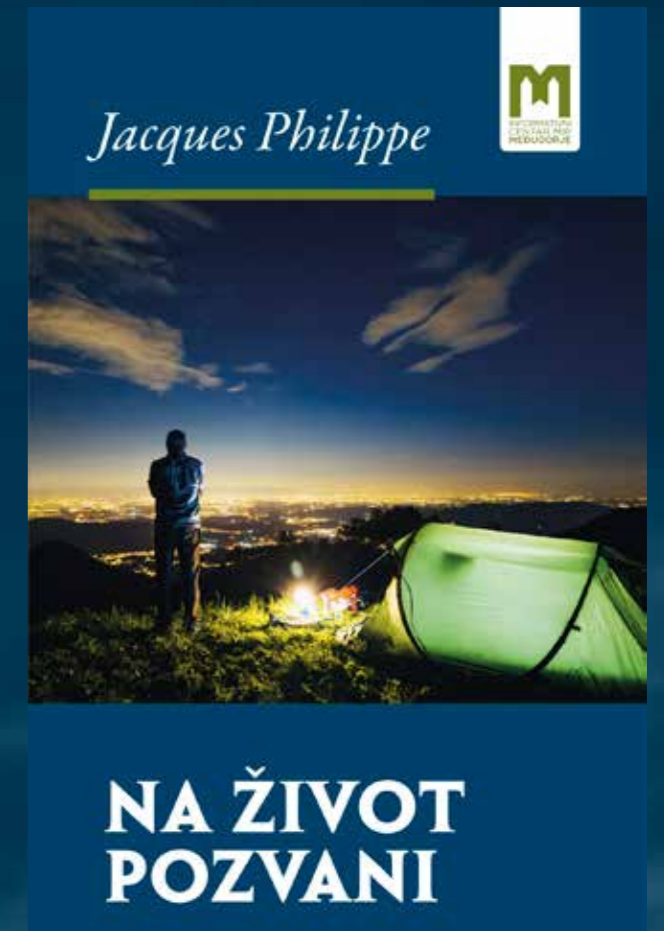
Katarina

Marijan

Zoran

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Ljudski je život divna pustolovina. Usprkos bremenu patnje i razočaranja što ih sa sobom nosi, nudi nam razvitak svih naših sposobnosti za ljubav i radost. Zato nemojmo pokušavati programirati svoju sreću, nego učimo prepoznavati i prihvaćati pozive.

Knjigu možete naći u
Suvenirci Informativnog
centra MIR Međugorje.

Razgovor s ocem Mathieuom Reyom, glavnim urednikom Radija Marije Francuske

OVDJE DODIRUJEMO NEBO

Kolika je statistička šansa da dva svećenika s Mauricijusa, zaređena u istoj francuskoj biskupiji, svoj svećenički poziv osjete upravo u Međugorju, neovisno jedan o drugome, premda su rođaci? S ocem Alexisom Wiehom razgovarali smo tijekom njegova boravka na Festivalu mladih, a ovdje donosimo razgovor s ocem Mathieuom Reyom. Ovaj „Gospin sluga“ i međugorski svjedok od 2005. obnaša dužnost glavnog urednika Radija Marije Francuske, a ove je godine sa svojim timom uoči blagdana Svih svetih pokrenuo prvi i važni frankofonski festival u Međugorju, na kojem je govorio i nadbiskup Hoser. Radio Marija u svojem logu nosi sliku Gospe Međugorske, upućujući na svoju glavnu zadaću, međugorsku evangelizaciju koja se zvučnim valovima širi iz postaja u više od 70 zemalja svijeta. Otac Mathieu Rey jedan je od onih koji su se u Međugorju našli u mladenačkoj „potrazi za smislom života“ ne nadajući se da će zapravo pronaći Boga i doživjeti korjenitu promjenu. Za njega je to mjesto koje zbog posebnosti i aktualnosti smatra potpuno neusporedivim s drugim svjetskim svetištima, jer u njemu „Nebo dodiruje Zemlju“.

Foto Dani

SABRINA ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Zadovoljstvo mi je susresti Vas u Međugorju gdje s velikom skupinom frankofona vodite frankofonski festival. Vrijeme je blagdana Svih svetih. Kako je nastala ta zamisao?

Zamisao je nastala prošle godine, jer je u ljeto 2018. već postojala inicijativa za frankofone pod nazivom „Open Medj“ pod vodstvom zajednice „Gospa Majka Svjetlosti“, a Radio Marija Francuske, na čijem sam čelu, prenosio je događaj uživo. Po povratku smo se, osnaženi, upitali što Gospa zapravo od nas želi. Ekipa i ja osobno nosimo Međugorje duboko u srcu. Ovdje sam se obratio u svibnju 1997., u vrijeme fra Slavka. Ponovno sam otkrio katoličku vjeru i doslovno se zaljubio u Gospu. Od tada jako pažljivo pratim sve što se događa u Međugorju, gdje sam bio više od 20 puta, kao pratitelj mnogih skupina. Vrativši se prošle godine, uz molitvu i traženje volje Božje, shvatili smo da Nebo želi da učinimo nešto za frankofone. Budući da imamo marijanski radio, instrument evangelizacije, zapitali smo se zašto ne bismo pomogli Gospi da dotakne srca Francuza i frankofona, jer sam osobno duboko uvjeren da Međugorje ima istaknutu ulogu u njihovom obraćenju. Kad kažem „obraćenje“, mislim na povratak vjeri i oporavak, jer je Francuska mrtva. Ako možemo biti mali instrument Blažene Djevice, pristajem joj pomoći da uradi ono što ona želi. Tako smo pokrenuli ovaj frankofonski festival prvi tjedan blagdana Svih svetih jer iskustvo pokazuje da Francuzi vole putovati u to doba, a posebice prvog tjedna. Okupilo nas se između 500 i 600. Jedna se agencija pobrinula za svu logistiku, dok smo se mi iz Radija Marije Francuske bavili aspektom vezanim uz predavače i duhovnom animacijom festivala. Velika nam je radost proživjeti ove trenutke ovdje.

Dakle, sve stvari koje su lijepe i koje danas donose plodove rađaju se u nečijem srcu. Možete li nam

se malo podrobnije predstaviti, jer mislim da će našim čitateljima biti zanimljivo znati tko je čovjek koji djeluje na Radiju Mariji Francuske i koji se danas usuđuje raditi malo drukčije stvari?

Ja sam jednostavan čovjek koji je rođen 1973. na Mauricijusu, u Indijskom oceanu, u aktivnoj katoličkoj obitelji. Ispada da me Gospodin već pozvao u svećenstvo oko 9. godine života, ali otprilike u dobi između 12. i 24. sve sam odbacio. Kao student u Toulouseu u Francuskoj počeo sam se baviti dobrotvornim radom, što mi je otvorilo srce, ali tražio sam smisao svog života. Jako sam se dosađivao na studiju računovodstva i usprkos kontaktima s ljudima koji pate. Pitao sam se: „Što radim na Zemlji?“ Jedini prijedlog koji sam dobio potjecao je od prijatelja koji je bio u Međugorju i koji mi je rekao: „Dođi! Pronaći ću ti smještaj. Vidjet ćeš da se tamo događaju iznimne stvari. Moraš upoznati ljubav koju Bog gaji prema tebi!“ Nisam želio nužno upoznati Boga nego pronaći smisao svog života. Osim što je 25. travnja 1997. u poruci bilo otprilike rečeno: „Draga djeco, bez Boga nema budućnosti, nema spasenja. Ako želite spoznati smisao svog života, samo ga u Bogu možete pronaći.“

Kad se ljudi vrte s hodočašća u Međugorje, vraćaju se preobraženi. Dakle, kada kao svećenik, župnik ili kapelan za mlade odvedete ljude u Međugorje, sto posto ste sigurni da će biti obilje plodova! Obraćenje i obnova ljudi u vjeri njihovim hodočašćem u Međugorje pridonosi dinamičnosti župa i biskupija u koje se hodočasnici vraćaju.

I tako sam došao u svibnju 1997. tražeći smisao života, a otkrio sam puno više. Otkrio sam Božju ljubav, iskustvo milosrđa Isusa na križu koji me želi spasiti od grijeha, te nestvarnu ljubav koju mi je darivala Djevica Marija. Odatle se vratio moj poziv na svećenstvo. Pokopan je i oživio je. Poželio sam biti svećenik, što je bilo čudesno, ali nakon što sam malo iščitao svoj život, shvatio sam da je Gospodin to već napisao prije puno godina. Tako se podigao veo vjere koju sam ponovno otkrio. Najprije je bilo potrebno obraćenje, a potom Gospodinov podsjetnik na njegov prvi poziv. Naravno, lutao sam. Ne postaješ svećenik preko noći. Moj put nije bio ravan. Bio sam član nekoliko zajednica prije nego što sam zaređen za svećenika 13. srpnja 2008. u Arsu. Uključen sam u biskupiju Fréjus-Toulon. Nakon iskustva u župi, vikarijatu i drugih dužnosti, a budući da je Radio Marija Francuske djelovao u biskupiji Fréjus-Toulon i tražio svećenika za mjesto glavnog urednika, moj mi je biskup, mons. Dominique Rey, povjerio ovu dužnost koju obavljam od rujna 2015. Povijest i karizma Radija Marije vezani su uz Međugorje. Najvažnija osoba bio je Livio Fanzaga, ravnatelj Radija

Marije Italije, koji je uspostavio vrlo jasnu uredničku politiku tako što je često posjećivao Međugorje ranih 80-ih. Po njemu, Djevica Marija želi da Radio Marija bude radio molitve i obraćenja. Otuda ta urednička politika koju pronalazimo na svim Radio Marijama na svijetu, pa tako i na našem. Naglasak nam je na molitvi, svim sadržajima vjere, pozivu na obraćenje i putu svetosti na kojem smo angažirani i na koji se slušatelji radija vraćaju. Sve to vrijeme, od 1997. do danas, služim Blaženoj Djevici.

Daje li Vam otac Livio upute? Traži li svećenike koji su, naravno, marijanski svećenici, ali i svećenike koji su povezani s Međugorjem?

Ne izravno, zato što to ovisi o nacionalnom kontekstu svakog Radija Marije. Ono što je bitno jest da je svećenik marijanski i iznutra razumije, poznaje i voli uredničku politiku te se s njom slaže. Nakon toga sve ovisi o priči svakog svećenika i njegovoj povezanosti s Međugorjem. Moja priča s Međugorjem je dio moje životne priče, ali to nije nužno slučaj sa svim svećenicima.

Budući da je Mauricijus jako daleko, kako se dogodi da u biskupiji Fréjus-Toulon djeluju dva mauricijska svećenika: Vi i župnik katedrale u Toulonu koji je Vaš rođak, otac Alexis Wiehe?

Kada napustimo svoju zemlju da studiramo, primjerice u Francuskoj, i ako na svom putu nađemo na posebna mjesta, svetišta ili zajednice, događaju nam se lijepe stvari. Mnogi žitelji Mauricijusa vjeru pronalaze izvan svoje zemlje. Nezahvalno je reći, ali malo se njih vraća kako bi bili svećenici. Na Mauricijusu je vrlo malo svećeničkih zvanja. Nisam na mjestu oca Alexisa, ali i on je poput mene postavio pitanje: „Poziva li nas Gospodin da služimo našoj rodnoj biskupiji?“ Za mene je to jasno, pokušao sam, ali to nije bilo to. Pitanje je za mene riješeno. Nisam pozvan služiti u biskupiji svoje rodne zemlje. Mislim da mnogo mauricijskih svećenika susrećemo izvan Mauricijusa jer postoje važna mjesta koja se tamo ne mogu naći. Krhkost, slabost biskupije otoka Mauricijusa je upravo u tome što nema mjesta koja su izvori i nositelji svećeničkih zvanja.

Kao čelna osoba Radija Marije Francuske, sanjate li da na taj način, primjerice, dotaknete srca svih Francuza i da cijela Francuska posjeti Međugorje?

Ne samo Francuska nego i fran-kofoni! Mislim da Francuska ima majčinsku ulogu. Kad netko kaže da je ona „najstarija kći Crkve“, to je zato što izvana prenosi ono što živi unutar nje.

Kad je u tmini, svuda prenosi svoju tminu; kad je u svjetlu, svuda prenosi svoje svjetlo. Ako Radio Marija Francuske može biti malo svjetlo koje omogućuje frankofonima duhovno kretanje, ali i geografsko kretanje u smjeru Međugorja, zaista želim biti taj mali Gospin sluga.

Govorite li na svom radiju o porukama koje je Gospa dala u Međugorju?

Za sada vrlo malo. Trenutno ne radimo kao u Italiji, ali mislim da su slušatelji shvatili da između Radija Marije Francuske i Međugorja nema prepreka, jer su vrata širom otvorena. No, jasno je da smo kao pastiri dužni razlikovati fenomen ukazanja i pastoralnu skrb. Potičemo hodočasnike da tamo idu, ali ne komentiramo nužno i stalno poruke koje su ipak svima lako dostupne.

Kako ste doživjeli činjenicu da je biskup Vaše dinamične biskupije, mons. Dominique Rey, bio jedan od prvih gostiju Festivala mladih nakon odobrenja službenih hodočašća u Međugorje?

Pomislio sam da sam dospio u dobru biskupiju! Bio je to prvi francuski biskup, ne inkognito nego službeno. Jako sam sretan što je to bio upravo moj biskup! Znam da su poslije došli i drugi francuski biskupi, ali činjenica da je bio prvi pokrenula je nešto i u biskupijskom svećenstvu i u svim župama. Nadam se da će se organizirati mnoga župna, odnosno biskupijska hodočašća jer je to sada dopušteno.

Imate li dojam da je među mnogim razlozima zbog kojih se Vaša biskupija toliko ističe činjenica da postoje ljudi poput Vas, Vašeg rođaka oca Alexisa, ali i drugih koji su vrlo aktivni u pogledu Međugorja?

Kad se ljudi vrte s hodočašća u Međugorje, vraćaju se preobraženi.

Dakle, kada kao svećenik, župnik ili kapelan za mlade odvedete ljude u Međugorje, sto posto ste sigurni da će biti obilje plodova! Obraćenje i obnova ljudi u vjeri njihovim hodočašćem u Međugorje pridonosi dinamici župa i biskupija u koje se hodočasnici vraćaju. Istina je da u biskupiji Fréjus-Toulon ljudi vole hodočašća. Kad u župama svećenici organiziraju hodočašće, posebice u Međugorje, nemamo poteškoća s punjenjem autobusa. Aktivniji svećenik koji želi unijeti dinamiku u svoju župu mora poticati hodočašća!

POSJETIO SAM NEKOLIKO SVETIŠTA. ZA 10 GODINA SVEĆENSTVA DOBIO SAM NA DAR ODLAZAK U SVETU ZEMLJU. NO, PRIZNAJEM DA JE JEDINO MJESTO HODOČAŠĆA KOJE DUBOKO DOTAKNE MOJE SRCE UPRAVO MEĐUGORJE. TO JE ČINJENICA. JER, MEĐUGORJE JE AKTUALNO. TAMO SE UPRAVO SADA SVE DOGAĐA. UPRAVO SADA NEBO DODIRUJE ZEMLJU. TO JE SADAŠNJOST.

Koja su druga mjesta hodočašća na koja volite redovito odlaziti?

Posjetio sam nekoliko svetišta. Za 10 godina svećenstva dobio sam na dar odlazak u Svetu Zemlju. No, priznajem da je jedino mjesto hodočašća koje duboko dotakne moje srce upravo Međugorje. To je činjenica. Jer, Međugorje je aktualno. Tamo se upravo sada sve događa. Upravo sada Nebo dodiruje Zemlju. To je sadašnjost. Lourdes je drukčija milost, a postoje i druga mjesta veličanstvenih hodočašća gdje postoje i druge milosti. Ali, ovdje u Međugorju postoji nešto što je povezano s aktualnošću vremena u kojem živimo. Uvijek je dobro pratiti bolesne u Lourdes i to snažno ohrabrujem, ali Međugorje je uistinu nešto drugo. Ovdje dodirujemo Nebo. Kao što Evanđelje kaže: „Bog želi da svi ljudi spoznaju istinu i da se spase“. A tko više od Djevice Marije želi da otkrijemo ljubav koju Bog gaji prema nama? To je prije svega mjesto radikalnog obraćenja. Ovdje postoje stvari koje se tijekom hodočašća događaju u dubini, a koje se ne događaju na drugim mjestima. Možete otići u Rim, posjetiti ruševine i otići u baziliku svetog Petra na misu, ali nikad se u Rimu ne će dogoditi ono što se događa ovdje u Međugorju, u srcu hodočasnika. Ovdje milost djeluje duboko, kopa. Prelazimo iz tame u svjetlost. Događaju se duboka ozdravljenja. Susrećemo ljude koji odbacuju svoje terete, grijehe koje vuku godinama. Događaju se ispovijedi koje ne vidamo na drugim hodočasničkim mjestima, jednostavno zato što ovdje bacamo svjetlo na svoj život i prelazimo iz tame u svjetlo. Vraćamo se s hodočašća u Rim sretni zbog posjeta; napuštamo Međugorje sretni što smo otkrili ljubav Božju. To je nešto posve drugo.

Spomenuli ste fra Slavka. Kakav je dojam na Vas ostavio?

Fra Slavko me, naravno, dirnuo svojim smislom za šalu i načinom na koji se izražavao. Govorio je francuski. Imao sam milost, odmah nakon svog obraćenja i tjedan dana nakon dolaska, odraditi petodnevni post i molitvene vježbe s njim u Kući mira. Bio sam toliko sretan da sam ostao dva i pol mjeseca! Tijekom Festivala mladih u ljeto '97. fra Slavko zamolio je nas, malu skupinu ljudi s Mauricijusa, među kojima je bio i budući otac Alexis, da budemo noćni čuvari rotonde. S madracima i vrećama za

spavanje, naša je zadaća bila nadzirati da nema lopova koji dolaze ukrasti zvučnike ili opremu. Ne sjećam se da sam se pred njim ispovjedio, ali u svakom slučaju, ono što mi se urezalo u pamćenje je njegova čvrstina, odlučnost, milosrđe i humor, osobine zbog kojih je za mene ostao oličenje svećenika. To je svećenik kojeg je isklesao Bog i Blažena Djevica Marija. Istina je da kad kao mladi krenemo na put svećenstva i dobijemo priliku upoznati nekoga kao što je fra Slavko, to ostaje ključni događaj. Kad dođem ovdje, nikada ne propuštam otići pomoliti se na njegov grob, pozdraviti ga i zamoliti za milost, ne samo za mene nego i za hodočasnike koji su sa mnom.

Jeste li znali da sam upravo s fra Slavkom imala čast pokrenuti prve frankofonske susrete koji su se održavali od '93. do '96.? Kad sam vidjela da ćete ih ponovno pokrenuti, preplavila me radost. Saznala sam to u katedrali u Toulonu, gdje sam ugledala Vaš letak. Uz to, u siječnju '96. s fra Slavkom i vidjelicom Mirjanom otputovala sam na otoke Réunion i Mauricijus. Imam dojam da i između Vas i fra Slavka postoji jako snažna veza?

Da, postoji snažna povezanost srca. Veze su vječne. Poznawali smo se i siguran sam da nas pozorno prati u svemu što danas proživljavamo.

Mislite li da biste mogli proširiti ovu inicijativu?

Jako bih to volio, nakon što savladam sve, uključujući financijske elemente koji su zahtjevni. Nije tako jednostavno organizirati ovakav događaj. Primjerice, moramo unaprijed pronaći zanimljive sudionike, jer oni imaju već ispunjen raspored za naredne tri godine. Moramo pronaći i dobre animatore za glazbu. To je nešto što se organizira unaprijed, a budući da je ovo bila prva godina, napraviti ćemo analizu i izvješće, ali u konačnici sam vrlo otvoren za tu mogućnost.

Dakle, možemo zamisliti da ćemo se sljedeće godine, u listopadu 2020., ponovno sresti kako biste mi pričali o drugom frankofonskom festivalu?

Jako bih to volio! Ako je to volja Božja, odmah pristajem.

*Privedila i prevela:
Davorka Jurčević-Čerkez*

20. međunarodna duhovna obnova za bračne parove

ZAJEDNIŠTVO U LJUBAVI I SVETOSTI

Foto: Arhiv ICMM

PAULA TOMIĆ

U Međugorju se od 6. do 9. studenog 2019. održala jubilara 20. međunarodna duhovna obnova za bračne parove. Tema obnove bila je jednaka svim ovogodišnjim međunarodnim duhovnim obnovama, a glasila je: „Idi za mnom!“ (Mk 10, 21) – U Gospinoj školi. Tijekom četiri dana uz predavanja i razgovor sudionici su sudjelovali u večernjem molitvenom programu, Klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu, molitvi na Podbrdu i Križevcu, ispovijedi...

Voditelj duhovne obnove bio je međugorski župnik fra Marinko Šakota, a kako je bio običaj u svim ovogodišnjim Obnovama, nekoliko predavanja sudionicima je uputio i mons. Henryk Hoser, uz svjedočanstvo jedne obitelji iz zajednice Cenacolo.

Za početak ove duhovne obnove zaslužan je fra Slavko Barbarić koji ju je pokrenuo kao zadnju od njegovih projekata, ali je nažalost nije doživio. Naime preminuo je 24. studenog 2000., a Prva međunarodna duhovna obnova za bračne parove održana je u veljači 2001. godine. Cilj mu je bio nakon seminara za vodiče, svećenike te mlade i bračnim parovima ponudi-

ti specifične edukativne sadržaje za njihov stalež.

Na početku na obnovu je dolazilo oko 80-tak sudionika. Zadnjih godina bilo je oko dvjestotinjak, a ove godine broj sudionika je više od 400: iz Španjolske, iz zemalja Latinske Amerike, iz Austrije, Njemačke, iz Hrvatske i BiH, iz Ukrajine (oko 100 bračnih parova), zatim iz Mađarske, Italije, Francuske, Poljske, Slovačke i Latvije. Duhovna obnova se simultano prevodila na 10 jezika.

„Ovo je duhovna obnova za sve bračne parove, za one koje su u krizi, ali i za one koji žele rasti na svom putu bračnog zajedništva u ljubavi i svetosti. Do sada dogodilo se puno ozdravljenja i obnavljanja bračnih odnosa zahvaljujući ovoj Duhovnoj obnovi“ – posvjedočila je Marija Dugandžić, osoba koja je u ime župnog ureda zadužena za organizaciju većine duhovnih obnova u župi.

Duhovna obnova je završila u subotu 9. studenoga razmjernom iskustava, nakon koje je slijedila završna sveta misa zahvalnica koju je predslavio apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugor-

je nadbiskup Henryk Hoser. On je u svojoj propovijedi naglasio kako je poziv svih nas – postati svet, „prema naumu Onoga koji nas je stvorio“.

Muškarcima je kao uzor stavio sv. Josipa, a ženama Blaženu Djevicu Mariju, te nastavio: „Ako nas je Bog stvorio kao muškarca, budimo muško! Budimo pravi odgovorni muškarci, budimo muškarci koji znaju što je odgovornost muškarca, koji znaju što je očinstvo. Josip je pravi muškarac, on gleda Mariju, on pazi, on prati što se s Njom događa... Brine se za Nju jer će na svijet donijeti Isusa, Božjega sina.“

Isto tako neka žena bude prava žena! Ona koja zna razvijati, ne samo biološko, nego i duhovno majčinstvo. Kaže se da je žena srce svake kuće. Kuća bez majke gubi svoj šarm. Majka je ona koja odlučuje o dolasku djece. Budite kao Blažena Djevica Marija, budite dobre, kao što je Marija dobra... Budite lijepe kao što je Marija lijepa... Netko je Mariju bio pitao: „Zašto si tako lijepa?“ Nevjerojatna ljepota. Ona je odgovorila: „Lijepa sam zato što ljubim!“ Budimo dobri i lijepi i neka vas Bog blagoslovi“ – poručio je svim sudionicima mons. Hoser.

U „Majčinu selu“ održana Duhovna obnova za djelatnike u katoličkim predškolskim ustanovama

Konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine organizirala je Duhovnu obnovu za djelatnike u katoličkim predškolskim ustanovama koja se održala u subotu 9. studenoga 2019. u ustanovi za predškolski odgoj i socijalnu skrb „Majčino selo“ Međugorje, D.V. „Sveta Mala Terezija“.

Radost zajedničkog susreta djelatnika je oduševljavala sve prisutne, a ona je izvirala iz prisjećanja raznovrsnih zgodica koje odgajatelji doživljavaju s djecom u svom svakodnevnom radu. Zatim je uslijedilo predavanje pod naslovom „Što Marija Bogorodica za nas znači“ koje je izložio fra Stanko Mabić, OFM. Predavanjem nas je potakao na važnost molitve Mariji Bogorodici i da naš dolazak do Isusa je uslišaniji kada je u posredstvu preko Marije, majke Isusove i naše majke. Jer

Marija majka najbolje zna kakva naša molitva treba biti i Isus će nas uvijek prije uslišiti kada ga zamoli Marija majka Bogorodica.

Velik broj djelatnika je pristupio sakramentu pomirenja – ispovjedi, a potom smo slavili svetu misu koju je također predvodio fra Stanko Mabić, a odgajatelji su čitali

misna čitanja i molitvu vjernika.

Uslijedilo je zajedničko druženje uz ručak u vrtiću i razgledanje prostori-ja vrtića i dječjih radova u njemu.

Četvrto hodočašće djece iz dječjih domova u Međugorje

U Međugorju je od 8. do 10. studenog 2019. u organizaciji turističke agencije Adonai iz Osijeka i pod vodstvom Daria Bezika održano 4. hodočašće djece iz dječjih domova u Osijeku, u dobi od 12 do 16 godina. Ukupno je bilo 45 hodočasnika: odgojitelji i djeca iz Doma za nezbrinutu djecu klasje, (15 osoba), iz Doma za odgoj mladeži Osijek (4 osobe) i po prvi put članovi Udruge Breza (10 osoba) koja skrbi o djeci slabijeg imovinskog stanja. U pratnji je, na vlastito inzistiranje bio i načelnik prve policijske postaje iz Osijeka jer je većina djece imala u dosjeima karakteristike problema u ponašanju. Ipak izgreda nije bilo, nego samo suza, bolnih ispovijedi, obraćenja (sam načelnik je na povratku plakao u autobusu) i prekrasnih osobnih svjedočanstava.

Program hodočašća je uvelike omela jaka kiša koja je padala i u subotu i u nedjelju, tako da su umjesto planirane molitve križnog puta na Križevcu s kojeg su se slijevale bujice vode, ipak križni put izmolili pokraj kipa Uskrslog. Na Podbrdo u ranim nedjeljnim jutarnjim satima otišlo je, također zbog kiše, samo par odraslih osoba, a nakon svete mise u 8 sati, krenuli su u obilazak Mostara i nastavili put kući.

Razlog zbog kojih je Dario (inače slabovidna osoba) započeo s organizacijom ovakvih hodočašća je prije svega osobne prirode. Naime, i Dario je kao mladić imao problema u ponašanju, pa sada, nakon obraćenja u 27 godini, žali za onim počinjenim u mladosti. Žao mu je da mu tada, dok je još bio mlad, netko nije pokazao Isusa i ovaj „drugi, uski put Evanđelja“, pa si je stoga dao u zadatak da ga on proba pokazati onima koji su već krenuli ili su u

opasnosti poći „širokim putem zloće i kriminala“.

Djeca i svi hodočasnici, dirnuti su milostima koje su primili i ovaj put u Međugorju i već pitaju kada će biti slijedeće hodočašće. Za nadati se da će Dario uspjeti dovesti u Međugorje i novu grupu ove djece u potrebi, i da će mu Providnost

otvoriti put. Ovaj put, unatoč 250 poslanih mailova različitim firmama s molbom za podršku puta, nitko nije odgovorio. Put su pripomogli sami hodočasnici i Dario, a prevoznik i hotel „Matal“ iz Međugorja smanjili su troškove za 50 % pa je to pomoglo da hodočašće za djecu bude besplatno.

Prvo hodočašće muževa, očeva i muškaraca u Međugorje

U Međugorju je od 08. do 10. studenog 2019. održano 1. hodočašće muževa, očeva i muškaraca koje je organizirala humanitarna udruga Ruah iz Zagreba. Udruga Ruah inače pomaže bolesnoj djeci i djeci s poteškoćama u razvoju, a jedanput mjesečno organizira i susrete i mise oslobađanja i ozdravljenja na Sigetu koje vodi fra Smiljan Kožul. Pozivu na hodočašće odazvalo se 37 muškaraca, od kojih se dosta njih približilo Bogu i vjeri upravo preko volontiranja s djecom s teškoćama.

Ideja za hodočašće je došla gospođi Romini Mataušić, predsjednici Udruge Ruah u nadahnuću za vrijeme molitve Gospine krunice na putu iz hodočašća u Lourdes. O tome što je željela postići ovim hodočašćem, Romina kaže: „Cilj je bio okupiti muževe, očeve, zaručnike, muškarce i posvjestiti im njihovu ulogu u obitelji, posvjestiti im da imaju autoritet i da su oni ti koji trebaju biti glava obitelji. Željeli smo pomoći da shvate snagu molitve krunice i da molitvu predvode u svojim obiteljima, a i izvan nje. Željeli smo da se oslobode straha i srama od priznanja da mole i da shvate kako upravo njihova molitva okuplja njihovu obitelj oko Gospodina.“

Hodočašće je započelo u subotu ujutro nakon cjelonoćne vožnje iz Zagreba s molitvom na Križevcu i večernjim molitvenim programom u crkvi, a u nedjelju nakon svete mise i molitve na Podbrdu, uputili su se kući. Sudionici hodočašća svjedoče o tome kako je bilo prekrasno biti dio grupe muškaraca u kojoj se osjećaš slobodno javno moliti, držati krunicu u rukama, pasti na koljena i pustiti suze... otkriti kako si jak u Gospodinu onda kad si slab u svojoj ljudskoj snazi.

Organizatori se nadaju kako će Gospa ovo hodočašće željeti svake godine i da će dogodine doći barem dva autobusa muškaraca koji drže krunice, mole i trče u Majčin zagrljaj.

Uspješno realiziran projekt Radiopostaje Mir ‘Blistavi dječji osmijeh’

Na Međunarodni dan djeteta i dječjih prava, 20. studenog 2019. Radiopostaja MIR Međugorje završila je projekt Blistavi dječji osmijeh uz Stomatološku polikliniku Jurišić Mostar. Riječ je o projektu kojeg ova radiopostaja provodi već drugu godinu za redom s ciljem podizanja svijesti javnosti o problemima s kojima se djeca danas susreću. Prošle godine središte projekta bila je tema nasilje (vršnjačko, fizičko, socijalno, seksualno, nasilje preko društvenih mreža, preko ekrana, zlostavljanja u obitelji, zanemarivanje dječjih prava u školi i široj zajednici).

Kako prevenirati nasilje i kako se ponašati ukoliko se nađemo u nekoj od ovih situacija, svakodnevno nam je u našem radijskom programu govorila psihologinja Ankica Baković. Ove godine središte projekta bila je tema pravo svakog djeteta na odgovarajuću zdravstvenu zaštitu. Sa stručnim timom svakodnevno smo raspravljali o temama poput cijepljenja, pretilost, dijabetesa, zdrave prehrane, važnosti fizičke aktivnosti, oralna higijena zuba i sl.

U sklopu projekta prošle godine poliklinika Jurišić Mostar omogućila je kroz cijeli mjesec studeni besplatan pregled mliječnih zubi za svu djecu, a ove godine smo sa stomatolozima iz spomenute poliklinike posjetili dječji vrtić Oblačić u Ljubuškom te djeci približili stomatološki pregled zuba i ukazali koliko je važno brinuti se o vlastitom zdravlju počevši od malih noga. S obzirom kako radiopostaja Mir Međugorje od svog utemeljenja brine o čovjeku, o njegovom duhovnom rastu ali i fizičkom zdravlju nadamo se kako ćemo i dalje nastaviti organizirati ovakve društveno korisne projekte te u pravom smislu iskoristiti moć medija.

Mons. Henryk Hoser dobitnik priznanja poljske fondacije 'Selo solidarnosti'

Nadbiskup Henryk Hoser, biskup u miru Varšavsko-praški, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje dobit će nagradu 'Biskup Roman Andrzejewski' za 2019. Nagrada se nadbiskupu Hoseru dodjeljuje za njegove zasluge i zalaganje za razvoj poljskog sela i bit će mu uručena 20. veljače 2020. u Tajništvu Poljske biskupske konferencije u Varšavi.

Nadbiskup Henryk Hoser rekao je da smo „zahvaljujući ljubavi prema zemlji i osjećaju slobode poljoprivrednika preživjeli vremena totalitarnog nacizma i komunizma“, a poljoprivrednike je nazvao „tvorcima našeg nacionalnog identiteta“ navodi se u priopćenju žirija nagrade 'Biskup Roman Andrzejewski'.

Stručni žiri pod počasnim vodstvom biskupa Artura Mizińskiego odlučio je nagraditi nadbiskupa Hosera za dosljedno i uporno podučavanje koje je „upućeno i poljoprivrednicima i ljudima zaduženim za poljoprivrednu politiku u Poljskoj“.

„Žiri je također cijenio pozive na stvarnu podršku laureata svima od kojih ovisi pomoć u razvoju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Takva poljoprivredna gospodarstva, koja su najbliža prirodi, cijene važnost zaštite okoliša i stanja u prirodi. Hrana s ovih farmi je najkvalitetnija,“ priopćili su članovi stručnog suda.

U obrazloženju žirija stoji i ovo: „Dodjeljivanjem nagrade nadbiskupu Henryku Hoseru, istodobno se poštuje i tradicija obitelji Hoser, koja je pridonijela razvoju poljskog vrtlarstva od 1844. godine“.

Članovi stručnog suda podsjećaju da je obitelj Hoser razvila najveću hortikulturnu farmu u Poljskoj, koja je „pogođena komunističkom pljačkom“.

„Ovom nagradom odaje se počast svim vlasnicima zemljišta, poljoprivrednim proizvođačima, vrtlarima i voćarima, čija je imovina uništena u vrijeme komunizma, čime je uništen dio poljske poljoprivrede“, piše u priopćenju žirija koje je objavljeno na web stranici Poljske biskupske konferencije Episkopat.pl, a prenosi Misija.

Ove je godine nagrada se dodjeljuje šesnaesti put, a nadbiskupu Hoseru bit će uručena 20. veljače 2020. u plenarnom domu Poljske biskupske konferencije u Varšavi.

Nagrada 'Biskup Roman Andrzejewski' osnovana je 2004. godine. Dodjeljuje se osobama i institucijama koje se posebno ističu u kulturnom i gospodarskom razvoju poljoprivrede, sela i malih gradova u Poljskoj. Prošle godine primio ga je Ansambl pjesama i plesa „Mazowsze“. Od ove godine počasni predsjedatelj stručnog žirija je biskup Artur Miziński, glavni tajnik Poljske biskupske konferencije.

U Širokom Brijegu za đakone zaređeni fra Renato Galić i fra Zlatko Čorić

Bogoslovi Hercegovačke franjevačke provincije fra Zlatko Čorić i fra Renato Galić primili su 29. studenog na svetkovinu Svih svetih Franjevačkoga redasveti red đakonata u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokom Brijegu.

„Ovo je jedan od važnijih trenutaka u našem životu nakon duge formacije od 7-8 godina postajemo klerički stalež i vršit ćemo svoju đakonsku službu do svećeničkog ređenja u lipnju.“

Jedna od funkcija đakona je služenje, služenje kod oltara, služenje biskupima, služenje svećenicima, služenje narodu... Đakonski red jedan je od tri sveta reda kojim se pripremamo za svećeništvo, rekla su dvojica đakona, ističući kako su uoči ređenja pomalo bili nervozni, te svima zahvaljuju na molitvama i podršci.

Po posvetnoj molitvi i polaganju ruku mons. fra Marka Semrena, pomoćnoga biskupa banjolučkog, tijekom svečanog misnog slavlja u našoj crkvi na Širokome Brijegu fra Zlatko i fra Renato zaređeni su za svećenike.

„Danas je za nas franjeve velika svetkovina. Svetkovina Svih svetih Franjevačkoga reda. Već desetljećima naša provincija ima svoj Kapitul na Rogožinama na ovaj dan. To je bratsko okupljanje čitave zajednice gdje se najave jubileji za braću koja ih slave i prenesu osnovne informacije iz provincije, a prigoda je to podijeliti sve ono što se događa u zajednici, a znate da smo na više kontinenta i gotovo polovica provincije je izvan Hercegovine, a braća vrlo rado žele čuti kako se živi, što se radi...“

Sretna je okolnost da smo mogli, dopuštenjem našeg mjesnog biskupa, zamoliti fra Marka Semrena, pomoćnog biskupa banjalučkog da zaređi ovu dvojicu naše braće za đakone. Ovo je za nas franjeve dan radosti i dan zahvaljivanja Bogu na svim darovima“, rekao je fra Miljenko Šteko, provincijal hercegovačke franjevačke provincije.

Statistike za studeni 2019.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 62 000
Broj svećenika koncelebrana: 2140 (71 dnevno)

Božić

Božić je.

Radost zahvaća svako srce.

To je blagdan kad se srca lakše otvaraju Bogu i jedni drugima.

Zagrijana srca za Božić postaju još žarča, a mnoga hladna srca postaju toplija.

Tajna Božića je Dijete koje dolazi i Majka koja ga prima s ljubavlju.

Božić se može doživjeti samo ako se moli, a to znači ako se druguje u molitvi i s Djetetom i Majkom.

Tko se odluči za ljubav, on će živjeti Božić, a tko bi ostao u svojoj mržnji, nepraštanju, on Božić ne će moći doživjeti.

Bez unutarnje slobode, ne može biti Božića za pojedinca.

Sloboda nas oslobađa za susrete s drugima, da ih vidimo i da im djelima ljubavi pomognemo.

Međugorje je trajni Božić u Betlehemu kamo mnogi ljudi kao pastiri hitaju kako bi otkrili Mariju s Isusom, kako bi iskusili mir i pjevajući opet se vratili kući, živeći mir i ispunjeni željom da ga predaju drugima.

fra Slavko Barbarić

Foto: Arhiv ICMM

1. međunarodna duhovna obnova za glazbenike

VIBRACIJE SVETOSTI

GLAZBA OPĆENITO DJELUJE NA ČOVJEKA, NA DUHOVNOST, A SAMIM TIME I NA RELIGIOZNOŠĆU. Glazba je ta kojoj je moguće reanimirati „duhovne organe“, a oni su najviše sposobni i određeni za komunikaciju s Bogom. Osim toga, glazba pospješuje kvalitetnije i svjesnije obavljanje nekih religioznih oblika, poput molitve, liturgije itd. Stoga je vrlo važno da oni koji glazbu stvaraju i reproduciraju budu ljudi Duha Svetoga, ljudi mira koji će kroz svoje stvaralaštvo donositi vibracije svetosti i tonove nebesa, a ne prizemljene tonove ovoga svijeta.

Ideja za održavanjem Međunarodne duhovne obnove za glazbenike u okviru međunarodnih duhovnih obnova župe sv. Jakova nastala je spontano, rekli su organizatori. Susrećući glazbenike u različitim prigodama u župnoj crkvi u Međugorju i produkcijskom Studiju 3 Radiopostaje Mir Međugorje te razgovarajući s njima, prepoznali smo prostor velikih duhovnih potreba. Glazbenici su zbog prirode svog posla često odsutni od svojih domova, te im je zasigurno potreban jedan odmak od svakodnevnice kako bi obnovili svoju kreativnost i vratili se Izvoru, Onome koji ih je obdario talentom.

Ova duhovna obnova započela je u ponedjeljak 11. studenog 2019., u popodnevnom satima registracijom sudionika. Okupilo se 60-ak glaz-

benika ili osoba koji su vezane za glazbu iz 9 zemalja: BiH, Hrvatske, Crne Gore, Slovenije, Engleske, Španjolske, Italije, Njemačke i Poljske. Sve se odvijalo pod geslom „di za mnom! (Mk 10, 21)“ – u Gospinoj školi. Program se prevodio na 5 jezika, a sastojao se od predavanja, sudjelovanja u molitvenom programu u župi i posjetu molitvenim mjestima Međugorja.

Predvoditelj ove duhovne obnove, poznati splitski franjevac dr. fra Ante Vučković, sudionicima se obratio ovim riječima: „Moram reći da pred sobom ne vidim glazbenike nego ljude: muškarce i žene koji imaju svoje duhovne potrebe za Bogom, za smislom, za susretom sa Svetim, za pročišćujućim hodom prema Riječi, i mislim da je to naša zajednička ljudska potreba. To što su oni glazbenici im samo pomaže da iz dara koji im je Bog dao za glazbu, razumiju kako Bog obdaruje bez da smo mi zaslužni za to, kako je potrebno surađivati s Njime jer glazba spada u vidljivije Božje darove. Vidi se odmah znaš li svirati/pjevati ili ne znaš! Ali glazba možda najbolje pokazuje koliko moraš surađivati s Bogom. Enes Kišević kaže: „Bog ti da prvi stih, a ostale moraš napisati sam!“ Bog ti dakle daruje talent za glazbu, ali ti moraš sjediti, učiti, vježbati... iz toga se događa ta suradnja s Bogom. To je jedno duboko iskustvo koje nam otkriva i kako druge stvari funkcioniraju u odnosu s Bogom: ta besplatnost Božjih darova, ta potreba da surađujemo s njime i onda naravno to iskustvo kako plodovi takve suradnje obogaćuju čovjeka i obogaćuju svijet.

Za glazbenike inače Crkva bi trebala puno više skrbiti, budući da su oni glazbenici (umjetnici), oni su najčešće vrlo senzibilni, odnosno vrlo krhki ljudi, osjetljiviji su na to kako ih pogledate, kako se odnosite prema njima. Ne treba se Crkva skrbiti za njihovo obrazovanje, nego se treba brinuti o tome kako nahraniti njihovu dušu stvarajući u njoj prostor za susret s Bogom, senzibilizirati ih što je crkvena glazbena tradicija i pronaći im područja u kojima oni mogu djelovati – na način da to nisu prostori

samo za njih ili samo za zaradu, nego za zajednicu, za davanje drugima, za besplatnost.

Činjenica da su ovi ljudi došli na ovu duhovnu obnovu pokazuje da su prepoznali da im treba vrijeme u kojem se mogu posvetiti sami sebi, svojoj duši, nahraniti se i da su prepoznali da to mogu dobiti ovdje u Međugorju. Osobno mislim da je ova prva godina početak, neka vrsta sjemena i da će ono s vremenom rasti, i da će i oni sami doprinijeti tome kako u budućnosti sve ovo još bolje organizirati, odnosno organizirati na način kako još bolje učiti u ono što se njih tiče i kako Crkva još više može biti senzibilnija za njihove potrebe.“

Međugorski župnik fra Marinko Šakota, koordinator ove međunarodne duhovne obnove, rekao je: „Ideja za ovu duhovnu obnovu ima već duže korijene, jer evo izgleda da je već i fra Slavko razmišljao o tome kako bi i za glazbenike bilo dobro organizirati jednu duhovnu obnovu. Drago mi je da je sada do realizacije te ideje i došlo, ponajviše u suradnji sa ICMM i sa fra Antom Vučkovićem. Misao je slijedeća: kao što je i svećenicima, mladima, bračnim drugovima, zdravstvenim radnicima itd. tako je i glazbenicima potrebna jedna duhovna obnova. Svima nama je potrebna duhovna obnova. Spoznali smo kako su glazbenici ljudi od kojih

O VAŽNOSTI GLAZBE

Glazba je nezamjenjivi pratitelj života ljudi. Dobre blagodati glazbe dokazala je i znanost, tzv. neuroznanost pjevanja koja je pokazala da se u trenutku pjevanja naši neurotransmiteri sjedinjuju na novi način. U svojoj knjizi „Nesavršena harmonija: traženje sreće, pjevajući s drugima“ (Imperfect Harmony: Finding Happiness Singing With Others) Stacy Horn kaže kako pjevanje: „pokreće desni temporalni režanj u mozgu, oslobađajući endorfine koji nas čine pametnijim, zdravijim, sretnijim i kreativnijim. Kada pjevamo s drugim ljudima, ovaj se efekt još pojačava. Istraživanja govore da se stvaranje glazbe i pjevanje u grupi koristilo kao instrument društvenog života. Kroz povijest vidimo kako su već od davnina ljudi pjevali i plesali zajedno kako bi izgradili lojalnost, prenijeli važne informacije i otjerali neprijatelje. Pjevanje u skupini ili zboru izaziva također oslobađanje hormona serotonina i oksitocina, te sinkronizira naš srčani ritam. Zorno pjevanje doslovno je poticalo zajednicu na „ujedinjavanje svakog stanovnika pećine“. Oni koji su pjevali zajedno bili su snažno povezani i preživljavali su – kaže Stacy. Tania de Jong – pjevačica i osnivačica „Creative Australia“ kaže: „Jedna od sjajnih stvari u pjevanju je što vas povezuje s desnom stranom mozga. To je strana odgovorna za intuiciju, maštu i sve naše kreativne funkcije. Ona nas povezuje sa svijetom mogućnosti. U suvremenom životu, stalno nas bombardiraju sa toliko mnogo informacija koje obrađujemo i analiziramo. Uglavnom smo zaglavljani u lijevom dijelu našeg mozga. Zato je od bitnog značaja da se razviju sposobnosti koji nas razlikuju od strojeva. Najbolji način za to je pjevanje.“ Američka operna pjevačica Cathy Cat kaže: „Pjevanje povećava samosvijest, samopouzdanje i sposobnost komuniciranja s drugima. Smanjuje stres, umiruje nas i pomaže nam u jačanju našeg identiteta i utječe na naš svijet. Kada pjevate, glazbena vibracija se kreće kroz vas, mijenjajući vaše fizičko i emocionalno stanje. Pjevanje je staro koliko i čovjek. Ovo je zaista jedna od najaktivnijih stvari koje možemo učiniti. Međutim, društvo je iskrivilo stavove o vrijednosti pjevanja. Pjevanje je postalo nešto što je rezervirano za elitne talente, ili zvijezde sa skupim performansima, menadžmentom, datumima koncerata, ostavljajući sve nas s destruktivnom kritikom naših vlastitih glasova. A pjevanje je zapravo instinktivno i neophodno za naše postojanje.“

se obično puno traži. Evo uzmite npr. one koji pjevaju u crkvenim zborovima... oni daju od sebe, daju sebe... A mi smo sad njih pozvali kao osobe, što znači da ih vrednujemo kao ljude i kažemo im: „Mi vam želimo nešto dati, želimo vam dati duhovnu hranu...“ tako da mislim da je ovo nešto jako lijepo i uistinu ima smisla!“

Unatoč jezičnim barijerama sudionici ove Međunarodne duhovne obnove, zajednički pripremajući meditativnu večer, dokazali su kako je glazba ta koja povezuje ljude i koja je uistinu univerzalni jezik. Na koncu, kako svjedo-

Svjedočanstva sudionika

s. Irena Azinović: Ovo je zaista jedno ponudeno milosno vrijeme koje bi trebalo iskoristiti na najbolji mogući način. Ja sam hvala Bogu ovdje domaća, pa sam si mogla priuštiti dolazak ovdje, ali bilo bi mi drago da nas ima puno više! Svima nam je potrebna duhovna obnova i ja kao redovnica imam mjesečne duhovne obnove, ali lako se baterije istroše. Potrebno nam je tražiti sve više ovakvih poticaja i duhovno se obnavljati kako bismo, kad mi napunimo svoje baterije, imali što ponuditi i drugima. Posvjećujem si kako je veliki dar to što živimo ovdje u Međugorju i tom zahvalnošću trebamo sebe motivirati za daljnji rad i iz nje crpiti snagu.

Goran Salvi: „Poticaj za dolazak u Međugorje je stigao u pravo vrijeme. Nikad ne gledam TV i baš u nekom kriznom razdoblju, dok sam se pitao bih li nastavio svirati ili ne, na Laudato TV sam vidio spot koji poziva na duhovnu obnovu za glazbenike. Bavim se pop-glazbom i u Međugorju nisam prvi put, toliko mi je lijepo da bih se preselio ovdje.“

Katja Krolo Šarac: „U posljednjih 15 godina kvaliteta liturgijske glazbe u Hercegovini je podignuta na jednu visoku razinu, no voditelji crkvenih zborova uvijek moraju paziti da vođenje zbora ne usmjere na dokazivanje, u smislu natjecateljskog karaktera. Nikad ne smijemo ispustiti iz vida da mi to radimo Bogu na slavu i da je glazba službenica u liturgiji, te da moramo biti ponizni i činiti to iz srca.“

Ivana Šaravanja: „Jako sam bila sretna kad sam vidjela da se ovako nešto organizira. Glazba je najuzvišenija umjetnost i na nama je kako ćemo je prenijeti. Važno je za sve glazbenike sudjelovati u duhovnim obnovama, ali nekako mi se čini da je za crkvene glazbenike ta važnost dodatno naglašena budući da smo mi za vrijeme mise „na zadatku“ i često se ne možemo opustiti i sudjelovati potpuno na sv misli. Vrlo je važno da se Crkva uključi u edukaciju voditelja crkvenih zborova i mislim da bi to trebalo organizirati bar jednom godišnje, te povesti računa tko i na kakav način vodi zborove i animira liturgijsko pjevanje.“

če i prisutni glazbenici, riječi koje im je uputio fra Ante Vučković bile su potrebne kako bi smogli snage i kreativnosti za novo stvaralaštvo.

Međunarodna duhovna obnova za glazbenike završena je sv. misom koju je predvodio mons. HenrykHoser koji je svoju homiliju završio riječima: „Donesite ovdje lijepu glazbu i prekrasne pjesme“, u što uopće ne

treba sumnjati s obzirom na oduševljenje sudionika ovim novim župnim projektom.

Slijedom toga s radošću možemo najaviti kako će se 2. Međunarodna duhovna obnova održati od 24. do 27. rujna 2020. godine pod geslom „Dođite i vidjet ćete“.

Radujemo se ponovnom susretu!
Priredili: P. Tomić i A. Bubalo

Ucrtan u zemljovid naše kulture i duhovnosti

FRA TOMISLAV PERVAN, član Hercegovačke franjevačke provincije Uzvišenja BDM, proslavio je 50. obljetnicu svećeništva, zlatnu misu, u rodnoj župi Krista Kralja u Čitluku u nedjelju 24. studenoga, a u Župi sv. Jakova apostola u Međugorju u 22. studenoga priređena svečana Večer zahvale za zlatomisnika. Tom prigodom je predstavljena i monografija „Fra Tomislav Pervan zlatomisnik“, autora Mate Krajina.

Na početku programa preko stotinu okupljenih gostiju pozdravio je međugorski župnik fra Marinko Šakota koji je posebno istaknuo fra Tomislavovu otvorenost novome, djelovanju Duha Svetoga. Potom su tri sudionika svečane akademije donijele kratak osvrt na život i djelovanje fra Tomislava Pervana: novinar Brane Vrbic, fra Gabrijel Mioč te Mate Krajina.

Sam slavljenik je progovorio o nekim detaljima iz svog života i rada. Posebno je istaknuo koliko je za njega bio značajan susret s pokojnim prof. dr. vlč. Tomislavom Ivančićem u ljeto 1979. godine. Nazvao ga je svojim duhovnim ocem. „Taj susret je u meni napravio nutarnji preokret“, rekao je fra Tomislav Pervan.

Govorio je o važnosti sakramenata pomirenja i euharistije, molitve, o svojoj neraskidivoj povezanosti s Međugorjem gdje je djelovao kao župnik od 1982. do 1988. godine, o vremenu kad je bio provincijal. S posjetiteljima je podijelio i sjećanje na obiteljske uspomene i trenutke koji su obilježili njegov život. Tijekom Večeri zahvale emitiran su i kratki dokumentarni video klipovi o životu i djelovanju fra Tomislava Pervana, a u programu je nastupila i ženska klapa Mir iz Međugorja.

Župa Čitluk je 24. studenog proslavila svetkovinu Krista Kralja, a svečano misno slavlje u koncelebraciji deset svećenika je predvodio zlatomisnik fra Tomislav Pervan. Na kraju misnog slavlja čitlučki župnik fra Miro Šego je slavljeniku u ime župe darovao sliku, a fra Tomislav je zahvalio svim okupljenim i svima koji su za njega molili. Misno slavlje su svojim pjevanjem uveličali čitlučki župni zbor i zbor s Humca. Nakon euharistijskog slavlja je priređen i svečani ručak i proslava, kako su mnogi primijetili.

Foto: Arhiv / CMM

Fra Tomislav je rođen 8. studenoga 1946. godine od roditelja Ivana i majke Zorke, u obitelji s desetero djece. Za svećenika je zaređen 21. studenog 1969. godine u austrijskom Schwazu, a dva dana poslije toga je u Švicarskoj, u Zürichu, proslavio mladu misu. Godine 1976. završio je doktorsku radnju u Grazu. Bivši je vikar provincije (1990.-1994.) te provincijal Hercegovačke franjevačke provincije od 1994. do 2001. godine. Desetljećima surađuje s „Našim ognjištima“, „Glasnikom mira“, a od prosinca 2004. godine s „Katoličkim tjednikom“ te i u brojnim drugim medijima. Objavio je brojne knjige i znanstvene radove, a bavio se i prevodjenjem. Od 2005. godine je urednik časopisa Hercegovina Franciscana.

HERCEGOVAČKI POTOK KOJI POJAČAVA DUHOVNU RIJEKU SVEOPĆE CRKVE

Želim i izreći očitovanje / deklaraciju o fra Tomislavu i njegovu sveukupnom djelu, jer: znanje je imanjenje, a imanjenje – poput njegova – golemo je bogatstvo koje ne mogu nagristi moljci. Bog je dao, a fra Tomislav nastavio razvijati taj veliki dar, a potom ga nesebično dijeliti. Od njega se može učiti i naučiti, ali još važnije: osnažiti vjeru, znati je obrazložiti u vlastitim okolnostima i prenijeti novim naraštajima.

On kroz različite nagovore i tekstove kao kroz enciklopedijske minijature – duhovno obnavlja i spretno poučava. Donosi vijesti sa svjetskih teoloških učilišta, filtrira različita idejna stremljenja, a onda našoj domaćoj publici iznosi zdrav stav i razmišljanje.

U kulturnoj i duhovnoj zapuštenosti suvremenog relativizma fra Tomislav poput jakog idejnog stožera poziva na učvršćivanje duhovnih i intelektualnih temelja svjestan one narodne da „prazna vreća ne stoji!“ Ne dopušta da ostanemo na marginama katoličkog svijeta i da nam samo folklor bude glavna iskaznica koja diktira kulturnu, ali i duhovnu scenu. Isus Krist za njega je alfa i omega, u ciljenje i luka spasenja. Zbog slave Kristove sveznadarski sublimira prošlo i sadašnje, a onda daje kreativne i originalne, poticajne i jake smjernice za budućnost.

Njegove pisane i izgovorene riječi poput snažna izvora krenu prema svijetu, a onda se granaju u potoke – duhovne vode tekućice, koje se pri kraju njegovih razmišljanja, ponovno ujediniuju i uviru, sjedinuju s milenijskim duhovnim bogatstvom kojem je jedini cilj slava Božja i dostojanstvo stvorenja. Zgodno je to štivo za ubranu pouku mladih fratara, osobito franjevačke mladeži u Frami – prozor je to u svijet, teologiju, kulturu i umjetnost. Jednostavno, zgodan materijal za ubrzano sazrijevanje i konstruktivno djelovanje budućih naraštaja, u Crkvi i narodu.

MATE KRAJINA

On je do svog sedamdesetoga rođendana napisao preko dva milijuna riječi – i to kakvih riječi! Ostavio je intelektualni i duhovni kapital koji gotovo do zadnjeg slova možemo uvrstiti u našu duhovnu baštinu. Istodobno je uz visoku i zahtjevu intelektualnu razinu kao blagi povjetarac, jer fra Tomislav ustrajno i s ljubavlju ispovijeda, tješi, njeguje, usmjerava, hrabri i blago poučava.

Ostao je vjeran svom svećeničkom pozivu, pa uz zagovor svog uzora sv. Franje sakramentima jača i hrabri, a ljudski opominje i tješi. Ne kopa po ranama bez zavojaja i lijeka, a to je odlika velikih duša i razboritih duhovnika. Ljudi se stoga, pred njim otvaraju, jer njegova diskretnost i nepisani bonton strpljivosti vodi ih jedinom pravom liječniku – Kristu Gospodinu. On je shvatio i prihvatio činjenicu „da su naše savjesti nalik na fina glazbala koja je potrebno neprestano uštimaivati“ (sv. Ivan Pavao II.).

Kroz sakrament ispovijedi zateže savjesti, kao što se zatežu žice žičanog glazbala, pedantno i s ljubavlju. I stoga, neka nas ne čude brojne zahvale i zahvalnice koje mu upućuju penitentni, jer i nama sa strane mogu biti poticaj da ustrajemo u svome zvanju i životnom poslanju.

Nije pesimist niti zlopamtilo. Pokazuje neizmjernu ljubav prema Crkvi i unatoč gorkim iskustvima da je taj vjernički temelj kroz povijest pretrpio mnoge potrese, on s osvjeđenjem uvjerava da njegova statika nikad ne će biti poremećena. On upozorava na lukavost i laž, dešifrira okultni govor i ponude onog Lašca od početka. Upozorava često fra Tomislav da ne dopustimo poganstvu da nas prevari bez obzira na popularnost i moć, reklamne punktove koji sežu do naših najzabačenijih sela.

Fra Tomislav Pervan, kao duhovni strateg, ističe i naše prednosti: naglašava da su Europa i Hrvatska, bez obzira na nevolje, još uvijek kršćanske. Dokazuje to dostojanstvo osobe

Ostao je vjeran svom svećeničkom pozivu, pa uz zagovor svog uzora sv. Franje sakramentima jača i hrabri, a ljudski opominje i tješi. Ne kopa po ranama bez zavojaja i lijeka, a to je odlika velikih duša i razboritih duhovnika. Ljudi se stoga pred njim otvaraju, jer njegova diskretnost i nepisani bonton strpljivosti vodi ih jedinom pravom liječniku – Kristu Gospodinu.

i poštivanje njezinih prava, te sve druge kategorije koje uz to idu.

Fra Tomislav smišlja kako evanđelje navijestiti intelektualcima. Zapaža se da jako uvažava opću kulturu i širinu obrazovanja. Takve nijanse u duhovnom smislu znaju detektirati vrhunski duhovni seizmografi i znalci. Hrabro opominje poklonike prolaznosti – skorojčevce – da se umjetnoj, robotiziranoj i brutalnoj kontroli može odgovoriti samo vjerom, sakramentima – a osobito sv. ispovijedi kojoj daruje svoje vrijeme kao svećenik.

Najteže je biti prorok u vlastitu zavičaju, upozoravao je već naš Gospodin, ali je fra Tomislav Pervan unatoč nemilosrdnoj hercegovačkoj Prokrustovoj postelji, uspio zadobiti povjerenje i poštovanje mnogih. Raznolike nevolje mu nisu uspjele sapeti misao, znanje i gorljivost. On je pojava, on je dar, on je hercegovački potok koji pojačava duhovnu rijeku sveopće Crkve, da nas napaja, osvježava i pere. Fra Tomislava valja čitati i pročitati, slušati i poslušati. Pristojno bi bilo analizirati njegove poruke, pouke i preporuke.

Dragi fra Tomislave, s nama i neka si! Slaviš i neka slaviš – dostojan si slavlja! Živio si i djelovao, sanjao i stvarao između crvenog i crnog, u vremenima teškim i lakim – u vremenima punim milosti – a ja ti želim još puno zdravlja i kreacije sve do volje Božje!

Međugorje je mjesto molitve, mjesto obraćenja... Ovo je Marijin dom!

Nadbiskup José Rodríguez Carballo, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života boravio je 8. i 9. studenoga u Hercegovini. U Mostaru se susreo s provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenkom Štekom, posjetio je i postulante Hercegovačke franjevačke provincije kojima je održao kratko predavanje o redovničkom zvanju.

SANJA PEHAR

Gostujući u programu Radiopostaje Mir Međugorje osvrnuo se na izbor fra Miljenka Šteke za predsjednika Unije Manje braće Europe te o razlozima svojega dolaska u Međugorje.

„Htio bih zahvaliti fra Miljenku. Drago mi je da su drugi provincijali Europe imali takvo povjerenje u njega. I ja sam obnašao istu tu funkciju. To će za njega biti velika milost, jer će mu omogućiti da upozna različitosti u senzibilnosti Europe. To će biti milost i za cijelu Europu, jer znam da ima jako lijepe projekte za franjevačku Europu, pa mu hoću čestitati od srca. Razgovarao sam s njim i to pred drugom braćom franjevcima u Mostaru. Zamolio sam ga nešto. Rekao sam mu poviči, viči na sav glas da europsko franjevaštvo nije mrtvo, da redovnički život u Europi današnjeg vremena nije mrtav. Dovoljno je samo pogledati ove vaše franjevačke provincije u

Hrvatskoj i BiH. Hvala Bogu kod vas ne nedostaje zvanja. Imao sam priliku susresti se s mladim postulantima ove provincije. Imate ih deset, to je jako puno za jednu provinciju. Tako da sam uvjeren da, iako u Europi postoje poteškoće glede zvanja, franjevačka Europa još ima jako mnogo toga za reći ostaloj braći u drugim kongregacijama, ustanovama redovničkog i posvećenog života, bez da se pati od kompleksa veće vrijednosti, jer franjevačka Europa ima još puno i za naučiti od ostatka svijeta, a i pokazati ostatku svijeta“, rekao je mons. Carballo.

Mons. Carballo se osvrnuo i na redovnički život i ulogu redovnika u Europi i svijetu.

„Redovnički život u Europi trebao bi se otvoriti redovničkom, posvećenom životu cijeloga svijeta, jer Europa mora dati, a mora biti sposobna i primiti. Dovoljno je

samo podsjetiti na brojne misionare, redovnike iz Europe koji služe na svim kontinentima. Što se tiče fra Miljenka i njegovog tima, njih očekuju velike stvari i veliki uspjesi. Veliki pothvat na njima je da otvore franjevački život cijelome svijetu i obogate Europu koja trpi od sekularizma i treba biti u stanju prihvatiti sve ono što je dobro, a dolazi s drugih kontinenata“, rekao je mons. Carballo, potvrdivši kako je u Europi kriza duhovnih zvanja, ali i da je ta kriza prisutna svugdje jer „evanđeoske vrijednosti nisu vrijednosti suvremenog svijeta i društva, zato treba često ići protiv struje, ali ćemo izaći pročišćeni i osnaženi“.

Drugi dan svoga boravka u Hercegovini u subotu 9. studenoga nadbiskup Carballo proveo je u Međugorju, a kako je sam rekao, ovo mu je šesti dolazak u Međugorje, u koji je više puta dolazio kao general

franjevačkog reda, a sada i nakon festivala mladih i drugi put kao tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

„Svaki put kada dođem u Međugorje, osjećam se kao da sam kod kuće. I to u kući svoje Majke. Zna da su ovdje dobrodošla sva Njezina djeca. I ja sam ovdje u domu svoje Majke, u Njezinoj kući... A i kako ne reći da su me braća franjevci Hercegovačke provincije uvijek primali otvorenih ruku, kao brata. Tako da uživam svaki put kada dođem i svaki put to iskusim iznova. Ovdje se osjećam bratom među braćom“, rekao je mons. Carballo koji se u Međugorju susreo i s apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupom Henrykom Hoserom od kojega je također doživio „najtopliji i prijateljski doček. Moram zahvaliti našem Svetom Ocu papi Franji što je odabrao nadbiskupa Hosera i što ga je poslao kao svog vizitatora, a na poseban način želim zahvaliti papi Franji na dopuštenju za organiziranje hodočašća u Međugorje. Ovo je nadasve mjesto molitve. Ovo je privilegirano mjesto za pristupiti ispovijedi. Ovo je mjesto gdje se osjeća prisutnost Presvete Majke, nebeske Gospe. Uvijek mi je dobro biti ovdje u Međugorju. Znam da je toliko vjernika iz cijeloga svijeta koji su iskoristili priliku da mogu doživjeti takva duhovna iskustva u ovoj, na poseban način odabranoj i blagoslovljenoj župi.“

O razlozima svojeg službenog dolaska u Međugorje. mons. Carballo je rekao sljedeće: „Došao sam kako bih se susreo s raznim zajednicama koje borave ovdje u Međugorju, ima 18 novih zajednica. Što želim reći? U Crkvi ima mjesta za sve! Jedni se odlučili za jedan već povijesno utvrđen poziv i zajednicu, drugi za nove oblike posvećenog života, pod jednim uvjetom: da hodaju ruku pod ruku s Crkvom i da u središte svog života stave evanđelje našeg Gospodina Isusa Krista. Gospodin u svakome trenutku može pozvati svakoga, neovisno o uvjetima u kojima živimo. U Starom zavjetu vidimo primjere gdje je Bog neke pozvao u hram, a druge da se posvete svakodnevnom životu i radu. I Međugorje je jedno takvo mjesto gdje Gospodin može pozvati, jer je ovo mjesto molitve, jer je ovo mjesto obraćenja. Ovo je Marijin dom! Ja znam koliko se Gospodin poslužio ovim mjestom kako bi u srcima nekih probudio poziv za posvećeni život. Moramo zahvaliti Gospodinu što se služi ovim mjestom kako bi mladima posvijestio slijediti Njega kroz različite oblike kršćanskog života: zasnovati kršćansku obitelj ili slijediti Boga kroz posvećeni život, ili kroz svećenički poziv“, rekao je mons. Carballo, pozivajući da „s nadom gledamo u budućnost, umjesto da žalimo za prošlošću koja se ne može i ne će vratiti“, a na kraju razgovora za Radiopostaju Mir Međugorje uputio svoju poruku mladima, odraslima, starijima: „Mladima bih htio reći: s Ivanom Pavlom II. otvorite širom vrata Isusu, a kako je papa Franjo rekao mladima 'ne dopustite da vam itko oduzme nadu'. Ne dopustite da vam itko ukrade radost! Bolesnima i starima rekao bih: Niste sami, Gospodina vas ljubi i dalje. Iskoristite svaku svoju slabost i nemoć da se tim više kroz vas i u vama manifestira snaga samog Isusa Krista. Odraslima bih rekao: Zasučite rukave! Radite za dobro svoje djece. Dobro je da se bavite time da osigurate bolju ekonomsku budućnost svojoj djeci. Dobro je da radite i trudite se kako bi vaša djeca imala bolju i lakšu budućnost nego što je bio vaš život, ali nemojte zaboraviti da je najveća ostavština koju možete ostaviti svojoj djeci i unucima – vaša ljubav. Ljubav spram njih i među vama. Izgraditi obitelj temeljeći je na onome što je najvažnije i najvrjednije, a to je ljubav. I neka vas se djeca uvijek sjećaju po ljubavi kojom ste ih ljubili. Prenesite s ljubavlju na svoju djecu vrijednosti kršćanstva – ljubav prema Isusu, ljubav prema Gospi i ljubav prema svima.“

Leonardo Boff

Majčinsko lice Božje

Leonardo Boff

MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Međugorje na Martiniku

Na poziv molitvene skupine nadahnute međugorskom duhovnošću prevoditeljica Lori Lovrić i ja posjetili smo Martinik od 25. 11. do 1. 12. ove godine.

Iako udaljen (skoro devet sati leta zrakoplovom iz Pariza) s Martinika vjernici rado i u velikom broju

dolaze u Međugorje. Na tom prekrasnom otoku postoji nekoliko molitvenih zajednica iniciranih i nadahnutih međugorskom duhovnošću koje se redovito okupljaju i vrlo aktivno sudjeluju u vjerskom životu svojih kako župnih tako i biskupijskih zajednica.

Biskup Martinika David Macaire oduševio nas je svojom radošću, jednostavnošću i otvorenošću prema Međugorju. U srdačnom razgovoru rekao je: „Sve što

je na Martiniku živo u vjeri, ide u Međugorje.“ Nakon toga nam je ispričao kako je u korizmi ove godine pokrenuo inicijativu da župe na Martiniku žive pet korizmenih tjedana po pet kamenova međugorske duhovnosti (molitva krunice, post srijedom i petkom, mjesečna ispovijed, euharistija, Božja riječ). Što reći drugo nego – čudesno! Primjer za sve naše župe!

Svaki dan smo imali molitvene susrete u različitim župama na Otoku. Prije podne to je bilo od 9 do 11 sati, a predvečer od 18 do 21.30. Sve crkve gdje su se održavali susreti bile su dupkom pune razdraganih i pobožnih vjernika koji su s velikom radošću pjevali i *Gospa, majka moja, Kraljica Mira* na hrvatskom jeziku, što nas je ostavilo bez teksta. Susreti su se održavali u sljedećim crkvama: Emaus, Eaux Jaillissantes, Eglise du Lamentin, Eglise du Robert i Eglise de Redoute, a sastojali su se od molitve krunice, euharistije, jednog ili dva svjedočanstva tamošnjih ljudi o novom životu nakon susreta s Međugorjem (njihova obraćenja ili

obraćenja njihovih bližnjih), pjevanja duhovnih pjesama, mojih kateheza i klanjanja.

Martinik je otok u Antilima, smješten u Karipskom moru, 450 km sjeveroistočno od obale Južne Amerike i 700 km jugoistočno od Dominikanske Republike. Prekomorska je administrativno-teritorijalna jedinica lokalne uprave (departman) Francuske. Stanovnika je 436 000, a glavninu čine Martinikanci, oko 362 000, koji svoje porijeklo vuku sa gvinejske obale, odakle su im preci kao robovi dopremljeni u 17. i 18. stoljeću za rad na plantažama šećerne trske. Službeni jezik je francuski.

Gostovali smo i na lokalnom radiju Saint Louis, gdje smo u razgovoru s voditeljem govorili o Međugorju i duhovnosti. Vrlo je zanimljiv bio susret s članovima Trećeg franjevačkog reda koji djeluje na Martiniku, iako na Otoku nema ni jednog franjevca. S njima smo slavili euharistiju, a nakon toga ostali u bratskom druženju.

S Martinika smo otišli puni dojmova. A razlozi za to bili su brojni i snažni: Zbog biskupa Davida i njegove otvorenosti međugorskoj duhovnosti, zbog jako ljubaznih ljudi na tom otoku koji su nas srdačno primili i s kojima smo tih pet dana bili u prekrasnom molitvenom zajedništvu, a na koncu i zbog prirodnih ljepota tog otoka u Karipskom moru, gdje je ljeto čitavu godinu.

Predivno je bilo doživjeti Međugorje na Martiniku, na tako udaljenom otoku, ali zbog srca tih ljudi jako bliskom Međugorju! Bogu i Gospi hvala što se preko Međugorja budi vjera ljudi po cijelom svijetu, što se budi novi život u Crkvi, što se Crkva obnavlja po Međugorju!

Priredio: fra Marinko Šakota

Jacques Philippe

**9 DANA
ZA RADOST
U MOLITVI**

Jacques Philippe

9 DANA ZA RADOST U MOLITVI

„Molitva nam pomaže sačuvati dimenziju besplatnosti. Smisao za besplatnost danas je veoma ugrožen jer se o svemu razmišlja u kategorijama isplativosti, učinkovitosti, dostignuća. Prava ljubav ne može se zatvoriti u kategoriju nečega korisnog. Čudesno je to, da kada naučimo biti s Bogom, naučili smo biti i s drugima.“

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

22 godine Radiopostaje Mir Međugorje

MI SMO INSTRUMENT U GOSPINIM RUKAMA

RADIOPOSTAJA
mir
MEDUGORJE
www.radio-medjugorje.com

Foto: Arhiv ICMM

„Hvaljen Isus i Marija! Dragi slušatelji, nalazite se na valovima Radiopostaje 'Mir' Međugorje!”, ove riječi prve su odjeknule u programu prije 22 godina u podrumu male kućice gdje su bile blagoslovljene prostorije radiopostaje MIR Međugorje.

U Studiju 3 Radiopostaje Mir Međugorje koncertom fra Marina Karačića 25. studenog Radiopostaja Mir proslavila je 22. rođendan. Tom prilikom fra Marinu je dodijeljena i nagrada 'Golubica mira' za duhovnu pjesmu godine za koju su naši slušatelji izabrali fra Marinovu "Svome Sinu nas povedi". Ova pjesma nastala prije dvije godine i bila je himna za dvadeseti rođendan našeg radija.

Skulpturu 'Golubica mira' rad akademskog kipara Josipa Ivešića uručila mu je glazbena urednica Radiopostaje Mir Međugorje Katarina Beljo.

„Drago mi je da su slušatelji pjesmu koju smo radili za dvadeset godina radija prepoznali, slušali i prihvatili. Pjesmu sam počeo pisati prije sedam godina. Bio sam bogoslov

na duhovnoj obnovi i dugo je bila nedovršena. Sve te godine stajala je u ladici, a onda sam je opet izvadio kada smo dogovarali da napišem pjesmu za rođendan radija. S tim tekstom sam imao najviše problema za napisati, dosta sam i molio na tu nakanu da je završim, a na toj sam pjesmi ostvario i izvrsnu suradnju sa zborom Izvor. Ništa nije slučajno. Gospodin piše čudne priče. Pjesmu sam počeo pisati prije sedam godina, a večeras je evo zaokružena”, rekao je fra Marin Karačić o toj svojoj marijanskoj pjesmu koju su nagradili slušatelji Radiopostaje Mir, a otkrio je i kako je u djetinjstvu, između ostalih dječjih maštarija, htio biti radijski voditelj, pa mu je voditeljica koncerta urednica Radiopostaje Mir Sanja Pehar i ispunila tu želja te se fra Marin okušao i u tom djelu.

„Osim što sam htio biti radijski voditelj puno sam vremena provodio slušajući Radiopostaju Mir Međugorje. Kao mlađi sudjelovao sam u nagradnim igrama. Osvojio sam sigurno četrdesetak nagrada u ovom programu, odjeću, knjige, večere, pakete za školu...”, kazao je fra Marin, a on i Sanja potom su otkrili da će mu se napokon ostvariti dječja želja i da će biti radijski voditelj, čak i urednik. U programu radiopostaje Mir Međugorje uskoro će krenuti emisija o mladima i za mlade koju će s Framašima uređivati fra Marin Karačić i časna sestra Dijana Mlinarić.

Zahvaljujući odašiljačima i satelitima ima vjerne slušatelje u cijelom svijetu, dok je prvotna frekvencija,

106,3 pokrivala nekoliko kilometara oko središta Međugorja. Danas Radiopostaja Mir emitira cjelodnevni program iz svoga studija, dok su u početku bila samo četiri sata programa dnevno, ali okosnica je ostala ista do danas. Kako tada, tako i sada, okosnica programa je izravni prijenos molitvenog programa iz crkve sv. Jakova u Međugorju.

„Mi smo samo instrument u Gospinim rukama”, često ističu djelatnici ove radiopostaje, ali malo pomalo uz taj temeljni dio naslanjali su se kasnije sadržaji i emisije vjerskog, kulturnog, informativnog i zabavnog... karaktera. Ova Radiopostaja danas je jedna od najslušanijih, ako ne i najslušanija radijska postaja u Hrvata što svakodnevno potvrđuje veliki broj slušatelja iz cijeloga svijeta, koji vape za medijima kakvih više gotovo pa i nema, koji vape za medijima kakav je Radio Mir, radio koji ima dušu – Uvijek uz slušatelje koji imaju dušu.

Priredio: Velimir Begić

SPASENJE SAMO PO ISUSU KRISTU

Predbožićno je vrijeme uglavnom doba đakonskih ređenja u našim biskupijama i redovničkim zajednicama. Đakonat kao neposredna priprava za svećeničko ređenje koje se redovito događa oko svetkovine apostola Petra i Pavla. Đakoni kroz to vrijeme imaju svoj đakonski praktikum, uvježbavanje u ono što ih čeka kad prime sveti red svećeništva. Ovih sam dana zahvalno proslavio svoj zlatni svećenički jubilej, pedeset godina u službi Gospodina i njegove Crkve. Zahvalan za dar i milost zvanja, poziva te ustrajnosti u Gospodnjem vinogradu. Ovih su dana petorica članova moje franjevačke zajednice primili sveti red đakonata. Znak da Gospodin i danas poziva te da hodi našom Galilejom, da stoji na obali, na žal, tražeći ljude za „velika djela“. Upućujemo im svoje molitve i čestitke, za ustrajnost u životu i pozivu na Gospodnjem putu.

FRA TOMISLAV PERVAN

„FUSNOTE” – PUKOTINE U NASIPU

Pročitao sam negdje iz pera njemačkoga svjetsnog katolika-laika žalosnu vijest kako pojedinci iz Crkve u Njemačkoj obeshrabruju mlade da stupaju u bogosloviju, da se ne zareduju za svećenike. Kao, to bi bio put da se u Crkvi – kao u protestantizmu – sve nivelira, svede na istu razinu, „svećeništvo svih vjernika“, ili pak obebnaži beženstvo svećenika te vremenom ukine celibat. To bi bilo navodno rješenje sadašnje krize vjere i vjernika. Zavire li preko ograde dvorište protestantskih zajednica, mogu se uvjeriti o katastrofalnom stanju i vjernika i službenika a i vodstva tih zajednica koja se čak bave mišlju dokinuti obvezu nedjeljnoga bogoslužja zbog manjka vjernika. Davno su oni dokinuli većinu sakramenata i ustaljenu crkvenu praksu pa što su na kraju dobili? Katastrofalno stanje i propadanje biti vjere u vjerničkim zajednicama. Sve

se svodi na nešto etike i morala, bez jasnih dogmatskih uvjerenja. To bi kao bilo „rješenje“ krize? Ono što se danas događa na Zapadu bit će stvarnost i kod nas za deset-dvadeset godina, ne dođe li do temeljitog zaokreta i obraćenja, reforme iznutra, kakva se upravo nudi u Međugorju.

Netom završena rimska Sinoda o Amazoniji trebala je poslužiti kao uvertira u njemački „sinodalni proces“. Izdašno je njemačka biskupska konferencija financirala pripremu i održavanje Sinode, „utukla“ silan novac, kako bi preko Sinode plodove i zaključke zaobilazno primijenili na stanje u Njemačkoj, a potom i cijeloj Crkvi.

Sve podsjeća na dvije sinode o obitelji prije nekoliko godina. Biskupi su

zaključno ostavili otvorena vrata za pripuštanje u specifičnim slučajevima na sakrament euharistije ponovno oženjene rastavljene, a u „Amorislaetitia“ Papa je prošao kroz ta vrata u dvije „fusnote“. Papin završni spis o sinodama o obitelji u sedam poglavlja zbori tečno i lijepo o braku i obitelji, da bi potom u dvije „fusnote“ otvorio vrata u Crkvi za dosada nezapamćenu praksu te skrenuo Crkvu na novi kolosijek. To je kao kod izgradnje nasipa vrećama s pijeskom protiv poplava. Popusti li ili se izvuče samo jedna vreća, vodena masa navre i provali, i eto katastrofe. Slično je s „fusnotama“ koje su otvorile pukotinu u nasipu te preplavile Crkvu i zatamnjele istinu o nerazrješivosti braka u Katoličkoj Crkvi.

PET RANA CRKVE

Sinoda o Amazoniji u zaključnom dokumentu traži da se otvore vrata za svećeničko ređenje oženjenih muškaraca u pojedinačnim slučajevima te uvođenje „amazonskoga ritusa“ u katoličku liturgiju. Svi iščekuju postsinodalni dokument Pape, koji vjerojatno ne će – kao ni u *Amoris laetitia* – začepiti pukotinu. Prijedlog sinodalnih biskupa, biranih po određenom ključu, glasi, kako treba odvagati i stvoriti kriterije te zarediti već zaredene đakone za svećenike, prikladne i u svojim zajednicama ugledne oženjene muževe, s teološkom izobrazbom, koji žive u zakonitom i stabilnom braku. Neki su biskupi mišljenja da se to protegne ne samo na Amazoniju, nego i cijelu Crkvu.

Što se tiče uvođenja posebnih amazonskih obreda, znamo da spasenje ne dolazi iz kišonosnih područja Amazonije, nego iz Betlehema i s Jordana, gdje je Otac izrekao nad Isusom da mu je on „Ljubljeni Sin“. Spasenje dolazi po Isusu i u Isusu, o čemu svjedoči cijeli Novi zavjet i pojava Isusa Krista na svjetskoj pozornici prije dvije tisuće godina.

Međutim, izostanak vjernika na bogoslužjima ne može se pripisati manjku svećenika ili dušobrižnika. Na pitanje glede celibata jedan „moćni“ kardinal odgovara da nije riječ o celibatu, nego o čovjeku, o ljudima. U završnom dokumentu tvrdi, nije govor o oženjenim svećenicima, nego o svjetskim klimatskim uvjetima te spašavanju planeta. Kao da će to učiniti Crkva sa svojim manifestima, a

ne odgovorni u svijetu. Međutim, problematika je mnogo dublja i složenija. Crkveni ljudi bave se površinskim problemima, a razlozi krize vjere su dublji i nisu od jučer.

Vrijedi baciti pogled unatrag, na stanje u Crkvi pred nepuna dva stoljeća. Antonio Rosmini-Serbati, jedan on najvećih katoličkih mislilaca 19. stoljeća, koga je 2007. papa Benedikt XVI. proglasio blaženim, napisao je djelo *O pet rana Crkve* koje je zbog klerikalne (isusovačke) nesnošljivosti dospjelo na *Indeks zabranjenih knjiga*. Taj svećenik i mislilac u uvodniku veli kako su uzrok ranama Crkve grijesi onih koji bi trebali predstavljati Krista u svijetu te djelovati u Isusovo ime. Ranjavajući Crkvu ponovno razapinju Isusa Krista koji je nerazdvojivo povezan s Crkvom te nastavlja kako je njegova knjiga o ranama Crkve istodobno i promatranje Raspetoga. Djelo koje je doživjelo mnoga izdanja podijeljeno je u pet poglavlja prema pet Isusovih rana. Protivnici iz drugoga tabora nakon njegove smrti pronašli su i osudili 80 njegovih teza, a Papa ga proglašava blaženim!

CRKVA MORA NAVIJEŠTATI KRISTA

Prvo poglavlje, rana na lijevoj Kristovoj ruci govori o odvojenosti klera od naroda. Drugo, rana desne Kristove ruke: Nedovoljno obrazovanje duhovnih osoba i klera. Treće poglavlje, rana Isusova boka: Nejedinstvo, nesloga među biskupima. Četvrto, rana lijeve noge: Pogubni utjecaj politike na život Crkve te peto poglavlje, rana desne noge: Korumpiranost Crkve materijalnim dobrima.

Naravno, današnje stanje nije isto kao prije dva stoljeća, ali moramo izvući pouke iz Rosminijeve analize. Želi li se Crkva reformirati, mora uprijeti pogled u Krista, raspetoga i na križu probodenoga (*Gledati u Probodenoga* naslov je Ratzingerove knjige!). Krist je istina koju Crkva mora naviještati i sakramentalno predstavljati u svijetu.

Foto: Athiv / CMM

Moramo poći od činjenice da je kršćanska istina povijesna istina, ne apstrakcija ni ideja. Nemoguće je izlučiti Isusovu osobu i poruku iz povijesti. Istina za koju se isplati živjeti i umrijeti kako su to očitovali nebrojeni mučenici tijekom cijele povijesti, a i danas diljem svijeta.

Netko će reći, teološke i dogmatske apstrakcije.

Krist Isus, međutim, nije apstrakcija, misao ni ideja, on je silazak Boga među nas, Božji „adventus“; Nebo dolazi među nas u konkretnoj povijesnoj pojavi Isusa Krista. Krist je utjelovljena Božja Riječ. Nije on pojam, ideja, nije ni svjetonazor, Isus nije moral ni naputnik za sretan i blažen život, nego povijesna osoba koja je živjela među nama i bio nama u svemu jednak osim u grijehu (Heb 4,15) te je kao takav mogao o sebi reći „Tko vidi mene, vidi Boga Oca!“ (Iv 14,9). Bog ne može biti konkretniji nego je to u Logosu, u životu i smrti jednoga koji nosi ime Isus. On je „slika Boga nevidljivoga“ prema Poslanici Kološanima. U njemu je sve stvoreno, na nebu i na zemlji“ (1,15sl.). Njega treba naviještati, evangelizirati! Ispuniti svijet Isusom Kristom!

Moramo poći od činjenice da je kršćanska istina povijesna istina, ne apstrakcija ni ideja. Nemoguće je izlučiti Isusovu osobu i poruku iz povijesti. Istina za koju se isplati živjeti i umrijeti kako su to očitovali nebrojeni mučenici tijekom cijele povijesti, a i danas diljem svijeta. Čovjek ne polaže život za ideju, teoriju ni „svjetski ethos“ (H. Küng), slobodu, jednakost ili bratstvo, za moral ili kerigmu, nego za konkretnu povijesnu osobu koja nas poziva da je slijedimo! „Pođite za mnom! Učinit ću vas ribarima ljudi“ (Mt, 4,19).

Isus koji bi bio samo donositelj poruke i morala dao bi se zamijeniti s Budom, Konfucijem, Muhamedom i drugim velikanima misli i morala. Poruke se mogu uspoređivati, dopunjavati, mogu uz stanovite dopune tvoriti i cjelinu. Za tim teže zastupnici takozvane „pluralističke teologije religija“.

Isus nije posrednik poruke sred drugih poruka. Time ga se degradira. Buda je pokazao učenicima put, a Isus za sebe kaže da je on Put, Istina i Život (Iv 14,6). Danas se Zapad otudio od Boga te bi Crkva trebala početi iznova, temeljito, iz temelja. Nova evangelizacija treba početi s Isusom Kristom, s božanskim Logosom, a ne se baviti strukturama, ekologijom, seksualnim moralom u Crkvi, ulogom žena u Crkvi, celibatom. Isusovo je osoba i čovječstvo sakrament susreta s Bogom, o čemu je prije više od pola stoljeća pisao Schillebeeckx.

KULTURA TREBA OTKUPLJENJE

Crkva je neodvojiva od Isusa Krista pa je ona temeljni sakrament. Treba ponovno oživjeti sakramente. Stoga deklaracija „Dominus Iesus“ na početku tisućljeća ističe kako nitko ne može primiti Isusa Krista kao praskrament ako ne želi biti u Crkvi. Crkva je tijelo Kristovo, a sakramente ne primamo samo za sebe, nego i za druge.

Treba ponovno govoriti o nužnosti pohađanja nedjeljnog bogoslužja, jer „missa“ znači poslanje. Ponovno oživjeti sakramente euharistije i pomirenja. Reforma Crkve koja zavrjeđuje taj naziv uvijek je praktična kristologija, odnosno vezivanje vjernika uz Isusa Krista. Bez obnove sakramenata nema snažnih, osvjedočenih vjernika. Kriza Crkve jest zapravo duboka kriza vjere u Isusa Krista, kriza kristološke sredine, kao za arijanizma u četvrtom stoljeću. Nemoguće je odvojiti Isusovu osobu od njegove poruke. „Ja i Otac jedno smo!“ Isusova poruka je jasna i zorna u svim segmentima života i morala.

Kršćanstvo gubi svoje žarište, svoj centar svede li Isusa na prijenosnika poruke među drugim porukama u svijetu. Istina za koju se isplati živjeti i umrijeti nije ideja ni teorija, nije ethos, nije moral ni kerigma koja čovjeka pogađa ili zahvaća. Istina je osoba Isusa Krista koji je za sebe rekao kako je on put, istina i život. I tu treba biti ishodište nove evangelizacije. Želi li se Crkva reformirati, mora ponovno uprijeti pogled u Isusa Krista, započeti s Isusom.

ISUS KAO UČITELJ I VOĐA

Pogotovo bi se trebali oni koji služe Crkvi orijentirati na Isusovu životu i primjeru. Živjeti Isusovim stilom, slijediti Isusa, i u stanju beženstva. Beženstvo zbog kraljevstva Božjega može se shvatiti samo u surječju govora o Božjem kraljevstvu. U Isusovo vrijeme i danas. Da su se apostoli ponašali kako se danas ponašaju u izjavama neki biskupi, nikada nakon Duhova ne bi bilo Crkve. Mnogi biskupi i teolozi tvrde kako ne trebaju misije ni evangelizacija. Nije to čak ni u agendama raznih sinoda. Čini se da će vremenom postati *locus theologicus* što u svom nerazumijevanju Isusa Krista misli masa, većina a prenose mediji. Vjera je dar i ne pokušavati je prenijeti drugima znači u konačnici izdaju samih sebe,

ali i izdaju Isusova jasna naloga sa završetka Matejeva Evandjelja.

Evangelizacije – navještaja Isusa Krista – nema bez inkulturacije. Gdje se evangelizira, kršćanstvo se inkulturira, preobražava postojeću kulturu. Kulture nisu čiste, njima treba čišćenja i otkupljenja. Kristijanizacija znači čišćenje kulture od tamnih strana. Svaki čovjek ima potrebu poruke oslobođenja i otkupljenja. Ostaviti čovjeka u zatečenu stanju znači izdati osloboditeljsku poruku evandjelja. Vrijedi to za sva ozemlja u svijetu.

Na završetku Sabora 1965. sklopljen je u Domitilininim katakombama pakt „Opcija za siromahe“. Na ovoj sinodi sklopljen je na istom mjestu pakt „Opcija za ekologiju“. Nitko ne osporava značenje tih „paktova“, samo se pitamo, gdje je „Opcija za vjeru“, „Opcija za Isusa Krista“,

Netom završena rimska Sinoda o Amazoniji trebala je poslužiti kao uvertira u njemački „sinodalni proces“. Izdašno je njemačka biskupska konferencija financirala pripremu i održavanje Sinode, „utukla“ silan novac, kako bi preko Sinode plodove i zaključke zaobilazno primijenili na stanje u Njemačkoj, a potom i cijeloj Crkvi.

„Opcija za Kristovu Crkvu“?

Nije svejedno štujemo li „Majku zemlju“, okrećemo li se ekologiji i klimatskim promjenama, ili pak milosrdnom Bogu koji nam dolazi u Isusu Kristu. Na to je upozorio papa Benedikt za otvaranja CELAM-a u Aparecidi 2007. Ne povrat pretkolumbovskim mitovima, nego obrat Isusu Kristu; povijesti, ne mitu.

Navještaj Isusa Krista i njegova Evandjelja ni u koje doba ne bijaše nametanja strane kulture. Istinske, prave kulture nisu u sebi zatvorene, niti su okamine, nego su otvorene, dapače, one traže susret s drugim kulturama, žele dospjeti do univerzalnosti u susretu i dijalog s drugim oblicima života.

NIKAKAV POVRAT U MITOLOGIJU

U konačnici, jedino je istina kadra ljude ujediniti, a dokaz tomu je ljubav. S toga razloga Krist je zbilja utjelovljeni „Logos“, „Ljubav u svome klimaksu“, te stoga nije stran nijednom čovjeku niti bilo kojoj kulturi. Naprotiv, svaka kultura nosi u sebi žudnju za konačnim odgovorom koji će podariti konačni identitet. Božja Riječ koja se utjelovila u Isusu Kristu postala je također i povijest i kultura. Utopijski pokušaj pretkolumbovskim religijama odvajanjem od Isusa Krista te od cjelokupne Crkve udahnuti ponovno život ne bi bio napredak, nego korak unatrag. Bio bi to zapravo retrogradni korak prema povijesnom razdoblju koje se usidrilo u prošlosti. Izrekao je to Benedikt još 2007., a danas vidimo povrat upravo božanstvima iz Amazonije koja su donijeli za ove Sinode u Vatikan.

Koja je korist indigenim kulturama od susreta s Isusom Kristom? Mnogostruka. Ponajprije ljubav prema Kristu

patniku koji je Bog supatnje, sućuti. Zatim pomirenje s Bogom koji nas je ljubio i predao sebe za nas, namjesto svih onih obreda i ljudskih žrtava koje imamo u pretkolumbovskom vremenu. K tome ljubav prema Gospodinu prisutnu u euharistiji, Bogu koji je postao čovjekom, koji je umro, i uskrsnuo kako bi postao kruhom života. Bijaše to susret s Bogom, blizim siromasima i patnicima.

Generalna konferencija u Aparecidi odvijala se pod geslom: „Učenici i misionari Isusa Krista kako bi naši narodi imali život u Njemu – Ja sam Put, Istina i život“ (Iv 14,6). Biti učenici i misionari Isusa Krista, tražiti život u njemu pretpostavlja da je čovjek duboko ukorijenjen u Isusu Kristu.

Što nam Krist zbilja nudi? Zašto bismo htjeli biti Isusovi učenici? Zato što se nadamo pronaći u zajedništvu s Isusom istinski život, život koji zavrjeđuje nositi ime života.

Samo onaj tko poznaje Boga, poznaje pravu stvarnost života te samo onaj tko poznaje Boga može odgovoriti na pitanje, što je to stvarnost koja nas okružuje.

Ali tko poznaje Boga? Kako Boga upoznati? Za kršćanina odgovor je jasan: Samo Bog poznaje Boga, samo Sin koji je Bog od Boga, istinski Bog, poznaje Oca – on koji je u krilu Očevu, on nam ga je objavio (usp. Iv 1,18).

Ne (s)poznajemo li Boga s pomoću Isusa Krista i u Isusu Kristu, cjelokupna stvarnost pretvara se u veliku neodgonetivu i neistraživu zagonetku. Nema puta, a nema li puta, nema ni života ni istine. Bog je temeljna stvarnost, a ne neki zamišljeni i hipotetski Bog, nego Bog s ljudskim licem, Emanuel – Bog s nama, koji ide na križ.

Zatim duboka pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji – Gospi Guadalupskoj, Gospi iz Aparecidi, Djevici Mariji s različitim nacionalnim i mjesnim naslovima. Kad se Djevica ukazala sv. Juan Diegu, domorodcu u Meksiku, izrekla je znakovite i značajne riječi: „Nisam li ja ovdje – tvoja Majka? Nisi li ti pod mojim štitom i zaštitom? Nisam li ja vrutak tvoje radosti i sreće? Nisi li zaštićen pod mojim plaštem, skriven u mome naručju?“ Nažalost, o svemu tome ni riječi ni spomena na netom završenoj sinodi o Amazoniji, a od Aparecidi proteklo tek 12 godina. Gdje su nestale one poruke s toga skupa biskupa koje je predvodio današnji papa, onodobno kardinal Jorge Maria Bergoglio? Kako se samo brzo vremena mijenjaju. Nagore, ne nabolje. Neka nas Gospodin sve privuče k sebi, u ovo predbožićno vrijeme.

U 2018. godini dokumentirano 325 slučaja fizičkog nasilja i zakonskih ograničavanja vjerskih sloboda u 14 europskih zemalja

Služba za praćenje netolerancije i diskriminacije kršćana sa sjedištem u Beču „Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians“ (OIDAC) predstavila je u ponedjeljak 18. studenoga izvještaj za 2018. godinu.

Diljem Europe jača diskriminacija kršćana i napadi na kršćanske ustanove, pokazuju podatci iz izvještaja koji dokumentira 325 slučaja fizičkog nasilja i zakonskih ograničavanja vjerskih sloboda u 14 europskih zemalja.

Predstavljajući dokument na 60 stranica voditeljica službe Ellen Fantini istaknula je da opisani slučajevi ilustriraju doseg i obilježja neprijateljstva koje kršćani doživljavaju u svakodnevnom životu – od problema na područjima priziva savjesti, vjerskih sloboda i slobode govora, roditeljskih prava do fizičkoga nasilja ili pustošenja crkvi. Dodala je kako su kao i prethodnih godina kršćani tražitelji azila izloženi posebnim teškoćama.

S požarom u pariškoj katedrali Notre-Dame ove su godine brojni izvještaji o vandalizmu u francuskim crkvama i na grobljima dobili svjetsku pozornost. No, taj je trend počeo godinu prije toga te je uočeno povećanje broja napada na crkve, uništenja vjerskih simbola i ciljano

oskvrnjivanje kršćanskih svetih mjesta u 2018. diljem Europe, kazala je Fantini. Upozorila je da će temeljna prava i u Europi ostati prazne riječi ako njima ne će raspolagati svi građani. Među ostalima navode se slučajevi ograničavanja roditeljskih prava iz Norveške, gdje je istraženo djelovanje agencije za zaštitu djece „Barnevernet“, u Velikoj Britaniji opisuje se ograničavanje molitve u javnosti, a u Irskoj, Francuskoj, Švedskoj i u drugim europskim zemljama zdravstveno osoblje prisiljeno je birati između radnog odnosa i savjesti.

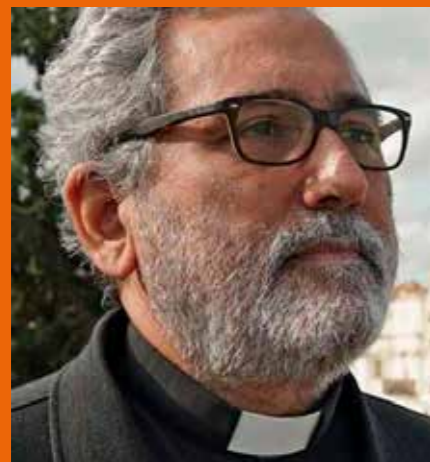
Napad na katedralu u Managui – pretučeni svećenik i redovnica

Pristaše sandinističkoga predsjednika Daniela Ortege napale su 18. studenoga katedralu u Managui i pretukle katoličkoga svećenika Rodolfa Lopeza i redovnicu s. Arelisu Guzman, prenosi agencija Kathpress.

Objavljen je i video u kojem više ljudi udara svećenika koji se pokušava braniti. U katedrali je 18. studenoga rodbina političkih zatvorenika iz redova oporbe počela prosvjedni štrajk glađu za njihovo oslobođenje, a Ortegine pristasa pokušali su ih u tome spriječiti i izvesti iz katedrale. Vrata crkve čuvale su sigurnosne snage koje, prema izjavi vikara Managuanske nadbiskupije, napadače koji su razbili brave nisu ni pokušale spriječiti. No, spriječili su zatim novinare da uđu u katedralu.

Nadbiskupija je u priopćenju pozvala Ortegu da odmah poduzme mjere koje jamče poštovanje katoličkih crkava, a policiju da povuče snage koje sudjeluju u zastrašivanju.

U prosvjedima protiv Ortegine vlasti koji potresa Nikaragvu od travnja protekle godine živote je izgubilo oko 350 osoba, na tisuće ih je ranjeno. Mjesna Crkva opetovano upozorava svjetsku javnost na kršenje ljudskih prava od strane Vlade.

Izabran novi pročelnik Tajništva za gospodarstvo Svete Stolice

Papa Franjo imenovao je novoga pročelnika Tajništva za gospodarstvo Svete Stolice kao nasljednika kardinala Georga Pella.

O. Guerrero potječe iz španjolskoga grada Merdia, studirao je kod salezijanaca i isusovaca, a kao dvadesetogodišnjak pristupio je Družbi Isusovoj. Studirao je ekonomiju, filozofiju i teologiju u Španjolskoj, Brazilu, Francuskoj i SAD-u. Od 1994. do 2003. godine predavao je socijalnu i političku filozofiju na Papinskom

sveučilištu Comillas te odustao od doktora u političkoj filozofiji kada je imenovan magistrinom novaka u Španjolskoj. Od 2008. bio je provincijal isusovačke provincije Kastilien u Španjolskoj, a služio je i kao ekonom i projektni koordinator u Mozambiku. U Rim je pozvan 2007. i otad služi u isusovačkoj središnjici, ujedno kao predstavnik isusovačkoga generala za poslove i nekretnine koje im povjerava Sveta Stolica.

Izabrano novo vodstvo HNiP-a

Na 2. redovitoj izbornoj Skupštini hrvatskih novinara i publicista (HNiP) održanoj 21. studenoga u Zagrebu, većinom glasova između dvoje kandidata za novog predsjednika izabran je diplomirani povjesničar Krešimir Čokolić, a za tajnicu, također između dvoje kandidata, dipl. politologinja Smiljana Škugor-Hrnčević.

Krešimir Čokolić radi kao urednik u Odjelu dokumentarne produkcije HRT-a. Urednik je brojnih emisija na televiziji i radiju, poput „Crveno i crno hr“, ili „Tribina trećeg programa“. Bio

je i v.d. glavnog urednika Trećeg programa HTV-a. Redatelj je brojnih dokumentarnih filmova i serijala kao što su: „Hrvatska u Prvom svjetskom ratu“ i „Zločini komunizma u Hrvatskoj“.

Smiljana Škugor-Hrnčević je dugogodišnja novinarka, bila je urednica i ravnateljica Hine, radila u Ministarstvu hrvatskih branitelja, Hrvatskoj liječničkoj komori na mjestu glasnogovornice i novinarko, a trenutno radi na PR poslovima vezanim uz projekte koji se financiraju novcem Europske unije.

U varaždinskoj katedrali zaređen novi hrvatski biskup mons. Bože Radoš

Dugotrajan i radostan zvuk zvona varaždinske katedrale na svetkovinu Krista Kralja, u nedjelju 24. studenoga, svečano je označio početak liturgije biskupskog ređenja novog varaždinskog biskupa mons. Bože Radoša na kojoj je sudjelovalo i četrdesetak biskupa te više od dvije stotine drugih svećenika i redovnika iz Hrvatske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Slovenije i Srbije.

Liturgijsko slavlje i ređenje predvodio je, kao glavni zaređitelj,

zagrebački nadbiskup Josip kardinal Bozanić, a kao biskupi suzareditelji služili su apostolski administrator Varaždinske biskupije mons. Josip Mrzljak te đakovačko-osječki nadbiskup metropolit mons. Đuro Hranić.

Na biskupskom ređenju u prepunoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije, prvom u njezinoj povijesti, sudjelovale su i brojne osobe iz političkog i javnog života Republike Hrvatske.

Mons. Bože Radoš rođen je 5. rujna 1964. u Crvenicama, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Nekoliko godina kasnije njegova se obitelj preselila u Hrvatsku, pa je Bože odrastao u Kuševcu pored Đakova. Po završetku sjemenišne klasične gimnazije u Zagrebu i Đakovu (1983.), započeo je filozofsko-teološki studij u Đakovu. Diplomirao je 1990. godine, te 29. lipnja iste godine bio zaređen za svećenika tadašnje Đakovačke i Srijemske biskupije.

Nakon toga, godinu dana je obnašao službu župnoga vikara u Župi Preslavnoga Imena Marijina u Donjem Gradu u Osijeku. Godine 1991. započeo je postdiplomski studij duhovne teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu i magistrirao 1994. godine na temu „Motivacija za Bogu posvećeni život. Biblijski, teološki i psihološki aspekti“. Potom je nastavio specijalizaciju, ali je 1997. godine bio imenovan duhovnikom u đakovačkom Bogoslovnom sjemeništu. Uz to, u Nadbiskupiji je obnašao službu asistenta za permanentni duhovni odgoj mladih svećenika, koordinatora za duhovnu formaciju svećenika. Godine 2010. imenovan je kanonikom Kaptola sv. Petra u Đakovu. U više navrata bio je član Prezbiterskoga vijeća. Bio je duhovni asistent đakovačke sekcije Udruge hrvatskih katoličkih liječnika, član uredništva nadbiskupijskoga časopisa za pastoralnu orijentaciju „Vjesnik“. Od 2013. do 2016. godine bio je i član Nadzornog odbora Papinskog hrvatskog Zavoda svetoga Jeronima.

Predvodio je brojne duhovne vježbe u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Srbiji i Austriji, a u više navrata organizirao je hodočašća svećenika u Svetu Zemlju, Italiju, Grčku, Francusku i Poljsku. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu predavao je kolegije: Duhovna teologija, Duhovnost Novoga Zavjeta, Duhovnost Staroga zavjeta, Život i duhovnost prema svetom Pavlu, Uvod u kršćansku meditaciju, Misiologija i Pastoralno vodstvo. Objavio je u hrvatskim časopisima petnaestak radova o kršćanskoj duhovnosti. 28. travnja 2016. imenovan je rektorom Papinskoga hrvatskoga Zavoda svetoga Jeronima u Rimu, a službu je preuzeo 15. lipnja 2016.

ADVENAT, ADVENT NI DOŠAŠĆE, DOLAZAK NISU BOŽIĆ

MILE MAMIĆ

CRKVENA, LITURGIJSKA ILI SVETA GODINA SE NE PODUDARA S GRAĐANSKOM GODINOM.

Ona počinje u nedjelju koja je bliža blagdanu sv. Andrije, koji se slavi 30. studenoga. Blagdan sv. Andrije može biti u staroj ili u novoj godini. Liturgijska godina prati važna zbivanja iz povijesti spasenja i redaju se odabrana čitanja u vezi s tim. Posebna su čitanja za godinu A, godinu B i C.

Kao što građanska godina ima godišnja doba, tako i crkvena godina ima različita vremena. Vrijeme iščekivanja dolaska Gospodnjega ima svoje ime. Zatim imamo božićno vrijeme, korizmeno vrijeme, uskrsno vrijeme itd. Kako se zvalo i zove prvo vrijeme crkvene, liturgijske ili svete godine?

To je vrijeme iščekivanja dolaska Gospodnjega. Moglo bi se zvati po riječi iščekivanje, ali se tako ne zove. Iščekivati je prijelazni glagol: iščekivati koga ili što. Koga? – Gospodina Isusa. Što? – Dolazak gospodina Isusa. U svemu tome je najvažniji Isus. Iščekujemo njegov dolazak. Radujemo se njegovu dolasku. On je Sin Božji, koji je radi nas i radi našega spasenja postao čovjekom, rodio se od Djevice Marije. Temeljni je Isusov povijesni dolazak. Ali je veoma važan njegov svaki dolazak u svako ljudsko srce, bilo u svetoj pričesti ili po prihvaćanju Isusa, njegova nauka, njegove riječi i provođenju u život. Proslavljeni, živi, slavni Isus dolazi u posljednji dan s velikom moći i slavom suditi žive i mrtve. Taj dolazak još čekamo. Otkrivenje završava riječima: „Dođi, gospodine Isuse!“ I mi u svetoj misi poslije podizanja molimo: „Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo!“ Premda je Isus najvažniji, ali je i njegov dolazak važan, onaj povijesni, svaki pojedinačni i onaj posljednji, budući. Upravo se po riječi doći, dolaziti, dolazak i naziva

prvo vrijeme crkvene godine. Ali kako? U posuđenici prema latinskoj riječi adventus imamo više mogućnosti u hrvatskome jeziku. I prijevod te riječi na hrvatski u starini je bio drukčiji nego u novijem hrvatskom jeziku.

Mi smo latinske riječi na –us i na –um preuzimali tako da im odbacimo taj nastavak. Što nam je ostalo? – Advent. I, eto nam jezičnog problema! Nijedna izvorno hrvatska riječ tako ne završava. Hrvatsko, barem štokavsko, uho to nije moglo podnijeti. Izvorno hrvatske riječi mogle su završavati samo na ove četiri suglasničke skupine: –st, –št, –zd i –žd. Tome su se fonološkom zakonu morale pokoravati domaće riječi i posuđenice, tuđice. Hrvatski je jezik imao za to lijeka. Kako? Umetali smo u takvu slučajnu tzv. nepostojano ili blagoglasno a da rastavi tu za hrvatski jezik nemoguću suglasničku skupinu. Tako smo u hrvatski ostatak advent umetnuli a između završnoga n i t. I dobili smo: advenat. To se a pojavljuje gdje treba, a ispada gdje ne treba: advenat, adventa. Tako su nastale naše prve posuđenice toga tipa: advenat, sakramenat, dokumenat, argumenat, fundamenat itd. Ali kasnije je u hrvatski jezik došlo puno riječi ne samo iz latinskoga nego i iz drugih jezika, koje su završavale na neku netipičnu suglasničku skupinu, pa imamo student, indeks, subjekt, objekt, koncert i slično. Kaže li danas netko studenat, indekas, objekat, subjekat, koncerat, lifat? Provjerite! Ali ipak kažemo Egipat, a ne Egipt, ritam, a ne ritm, sarkazam, a ne sarkazm. Novije hrvatske gramatike morale su popustiti pred najezdom brojnih posuđenica s neobičnim završetkom, poput lift, infarkt itd. Hrvatski se je jezični osjećaj promijenio. Hrvatsko se uho naviklo i na te neobičnosti, pa ih više ne pohrvaćuje umetanjem nepostojanoga a. Gdje se god kolebamo između advenat i advent, sakramenat i sakrament, mlađi će govornici hrvatskoga jezika biti za advent i sakrament, a stariji možda za advenat i sakramenat. Od te riječi imamo pridjev adventski i sveze: adventsko vrijeme, adventske svijeće, adventski vijenac. Imamo i četiri nedjelje u adventu. Možemo ih nazivati, prva, druga, treća ili četvrta adventska nedjelja. Kad se je latinska riječ adventus prvi put prevodila na hrvatski, prevedena je sa došašće. Bilo je i drugih riječi koje su imale takav završetak: našašće, uzašašće i druge. Riječ došašće održala se u hrvatskome jeziku kroz stoljeća. Znamo dobro što ona znači. Ništa nam nije neobična. Nema potrebe da bismo je zamjenjivali nekom drugom. Kad bismo danas prvi put prevodili na hrvatski jezik latinsku riječ adventus, bio bi to sigurno dolazak. Imamo slične riječi izlazak, zalazak, ulazak, prelazak, polazak itd. U novijem hrvatskom jeziku tako je običnije. Zato neovisno o prvom vremenu crkvene godine sasvim normalno upotrebljavamo riječ dolazak, a ne došašće. Tako imamo i u spomenutoj molitvi na svetoj misi nakon podizanja: „...tvoj slavni dolazak iščekujemo.“ A kao hrvatski naziv za prvo vrijeme crkvene godine, vrijeme iščekivanja dolaska Gospodnjega, i mladi i stari zovemo složno došašće. Ako se odlučimo za latinsku posuđenicu, uglavnom ćemo se razlikovati. Mlađi govornici rekli bi samo advent, a stariji bi radije advenat ili bi se malo dvoumili između advenat i advent. Od riječi došašće

nemamo odgovarajući pridjev kao što imamo adventski. Stoga ćemo umjesto pridjeva upotrijebiti genitiv imenice došašće, pa imamo sveze: vrijeme došašća, prva, druga, treća ili četvrta nedjelja došašća. Ali vijenac i svijeće uobičajene su s pridjevom od posuđenice – adventski. Bogoslužje (mise, časoslov i drugo) u došašću je prožeto starozavjetnom čežnjom za dolaskom Gospodnjim, poticajima da pripremimo srce za mlado Sunce s visine. U mnogim se crkvama održavaju zornice. Pri kraju došašća molimo, pjevamo tzv. O antifone, pune utjehe i nade. To je prvo sveto vrijeme. Meni je to najljepše vrijeme crkvene godine. U njemu ima blagdanskih ugodaja. To je vjerojatno razlog da su neki pravopisi propisivali da došašće ili advent, advenat treba pisati velikim početnim slovom kao da je to blagdan. Ali to nije jedan dan ni blagdan. To su četiri tjedna. To na neki način odgovara godišnjim dobima u građanskoj godini: proljeće, ljeto, jesen, zima. Zato sam preporučio da se po toj analogiji vremena crkvene godine pišu malim početnim slovom. Noviji su pravopisi prihvatili tu preporuku. Uglavnom nema više pravopisnoga kolebanja kako to pisati. – Malim početnim slovom! Ipak valja napomenuti da su manifestacije poput Advent u Zagrebu postale moderne. Mnogi gradovi imaju tako nešto. Kao manifestacija piše se velikim početnim slovom. Ona ima i marketinšku i turističku svrhu. Nitko ne pokušava u tom izrazu Advent zamijeniti ni tuđicom Advenat, ni našom prevedenicom Došašće ni Dolazak. To je tako ustaljeno. Marketing se ne drži strogo crkvene godine, pa Advent u Zagrebu, Zadru ili drugdje može početi puno prije nego došašće i zahvatiti velik dio božićnoga vremena. Nekima je to već Božić, pa puštaju božićne pjesme. Treba sve u svoje vrijeme. Na Božić slavimo Isusov rođendan, njegov povijesni dolazak. Smisao njegova dolaska je spasenje svakoga čovjeka. On želi doći u svako ljudsko srce, roditi se u nama, biti trajno s nama, u nama i među nama kao naš brat i prijatelj – Spasitelj. Prihvatimo ga otvorena srca! Sretan i blagoslovljen Božić!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7:30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7:30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Nedjelja, 15. 12. 2019.

TRÉČA NEDJELJA DOŠAŠĆA

Iz 35,1-6a.10; Ps 146,6c-10; Jak 5,7-10; Mt 11,2-11

Ponedjeljak, 16. 12. 2019.

Br 24,2-7.15-17a; Ps 25,4-5b.6.7b-9; Mt 21,23-27

Utorak, 17. 12. 2019.

Post 49,2.8-10; Ps 72,1-4b.7-8.17; Mt 1,1-17

Srijeda, 18. 12. 2019.

Jr 23,5-8; Ps 72,1-2.12-13.18-19; Mt 1,18-24

Četvrtak, 19. 12. 2019.

Suci 13,2-7.24-25a; Ps 71,3-6b.16-17; Lk 1,5-25

Petak, 20. 12. 2019.

Iz 7,10-14; Ps 24,1-4b.5-6; Lk 1,26-38

Subota, 21. 12. 2019.

Pj 2,8-14 (ili: Sef 3,14-18a); Ps 33,2-3.11-12.20-21; Lk 1,39-45

Nedjelja, 22. 12. 2019.

ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA

Iz 7,10-14; Ps 24,1-6; Rim 1,1-7; Mt 1,18-24

Ponedjeljak, 23. 12. 2019.

Mal 3,1-4.23-24; Ps 25,4-5ab.8-10.14; Lk 1,57-66

Utorak, 24. 12. 2019.

Jutarnja misa: 2Sam 7,1-5.8b-12.14a.16; Ps 89,2-5.27.29; Lk 1,67-79

Srijeda, 25. 12. 2019.

ROĐENJE GOSPODINOVO

Polnoćka: Iz 9,1-6; Ps 96,1-3.11-13; Tit 2,11-14; Lk 2,1-14
Zornica: Iz 62,11-12; Ps 97,1.6.11-12; Tit 3,4-7; Lk 2,15-20
Danja misa: Iz 52,7-10; Ps 98,1-6; Heb 1,1-6; Iv 1,1-18

Četvrtak, 26. 12. 2019.

SV. STJEPAN PRVOMUČENIK

Dj 6,8-10; 7,54-60; Ps 31,3c-4.6ab.7b.8a.17.21ab; Mt 10,17-22

Petak, 27. 12. 2019.

SV. IVAN, apostol i evanđelist

1Iv 1,1-4; Ps 97,1-2.5-6.11-12; Iv 20,1-8

Subota, 28. 12. 2019.

NEVINA DJEČICA, mučenici

1Iv 1,5 - 2,2; Ps 124,2-5.7b-8; Mt 2,13-18

Nedjelja, 29. 12. 2019.

SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA

Sir 3,2-6.12-14; Ps 128,1-5; Kol 3,12-21; Mt 2,13-15.19-23

Ponedjeljak, 30. 12. 2019.

1Iv 2,12-17; Ps 96,7-10; Lk 2,36-40

Utorak, 31. 12. 2019.

Sv. Silvestar I., papa

1Iv 2,18-21; Ps 96,1-2.11-13; Iv 1,1-18

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

